

Vlaams
Parlement

stuk **1516** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 5 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende de oprichting en organisatie
van een Vlaamse dienstenintegrator

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 15 juli 2011	47
Advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer	61
Advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken	81
Voorontwerp van decreet d.d. 16 december 2011	97
Advies van de Raad van State	111
Ontwerp van decreet	119

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE SITUERING

Burgers, ondernemingen, organisaties en lokale besturen hebben groeiende verwachtingen ten aanzien van de Vlaamse overheid op het vlak van informatieverstrekking, transparantie, dienstverlening en participatie.

Ze verwachten van de Vlaamse overheid een geïntegreerde informatieverstrekking en dienstverlening, die afgestemd is op hun concrete situatie en die wordt aangeboden bij evenementen die zich voordoen tijdens hun levenscyclus (geboorte, school, werk, verhuis, ziekte, pensioen, overlijden, start van een onderneming, organiseren van een verenigingsfeest, het verplicht meedelen van gegevens door de lokale besturen aan verschillende beleidsdomeinen binnen de Vlaamse overheid enzovoort).

Ze verwachten dat ze zelf niet meer moeten gaan zoeken naar de informatie bij verschillende overheidsdiensten of -niveaus maar dat ze door één contact alle relevante informatie kunnen krijgen.

Ze verwachten ook dat ze de administratieve formaliteiten die ze moeten vervullen op een eenvoudige en globale wijze kunnen verrichten over de verschillende overheidsniveaus en -diensten heen. Idealiter wensen ze zelfs dat de diensten die de overheid aanbiedt, geïntegreerd kunnen worden gebruikt met diensten die andere organisaties aanbieden. Wie verhuist, wil dit niet alleen op een eenmalige wijze kunnen melden aan alle overheidsdiensten die dit dienen te weten. In eenzelfde beweging wil men ook zijn elektriciteits-, gas- en waterleverancier, zijn bank, zijn verzekeraar enzovoort, op de hoogte brengen.

Ze wensen de geïntegreerde en gepersonaliseerde diensten te kunnen gebruiken met een minimum aan tijdsinvestering, kosten en administratieve formaliteiten, aan de hand van performante, gebruiksvriendelijke, betrouwbare, veilige en permanent beschikbare toepassingen, en langs de kanalen (internet, digitale tv, telefoon, persoonlijk contact enzovoort) van hun keuze. Ondernemingen en organisaties wensen dat dergelijke dienstverlening naadloos aansluit op de eigen bedrijfsinterne processen zoals hun eigen personeelsadministratie- of boekhoudpakket.

Tegelijk verwachten burgers, ondernemingen, organisaties en lokale besturen dat de geïntegreerde en gepersonaliseerde diensten worden aangeboden met de sterke garanties betreffende informatieveiligheid en bescherming van de privacy. Zo willen burgers een optimale dienstverlening zonder dat daarom hun persoonlijke levenssfeer wordt bedreigd doordat onbevoegden hun persoonlijke gegevens kunnen inkijken. Ze wensen transparante informatie over de doelen waarvoor hun persoonsgegevens worden gebruikt.

De verwachtingen op het vlak van geïntegreerde informatieverstrekking en dienstverlening gaan dus hand in hand met een duidelijke wens inzake het respect van de persoonlijke levenssfeer en informatieveiligheid. Burgers, ondernemingen, organisaties en lokale besturen verwachten vanwege de Vlaamse overheid in toenemende mate een veilige, geïntegreerde en gepersonaliseerde elektronische dienstverlening zonder dat daarbij de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het gedrang komt.

Het is ondenkbaar dat een individuele dienst of overheid een veilige, geïntegreerde en gepersonaliseerde elektronische dienstverlening kan ontwikkelen. Toepassingen en infrastructuur worden meestal uitsluitend op de eigen behoeften van de betreffende overheidsdienst afgestemd. Wanneer een overheidsdienst over persoonsgegevens beschikt die voor een andere dienst nuttig zijn, zijn deze meestal niet zo georganiseerd dat ze op een veilig en proportioneel verantwoorde manier, conform de wet van 8 december 1992 tot bescher-

ming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna de WVP te noemen), ter beschikking kunnen worden gesteld. Daarom zijn overleg en degelijke afspraken onontbeerlijk voor de uitbouw van e-government. Daarvan zijn de diverse overheden zich trouwens bewust. Getuige daarvan het samenwerkingsakkoord van 28 september 2006, gesloten tussen de Federale Staat, de Vlaamse, de Franse en de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de principes voor een geïntegreerd e-government en de bouw, het gebruik en beheer van ontwikkelingen en diensten van een geïntegreerd e-government, waarin de noodzaak van een gezamenlijke benadering en aanpak onderlijnd wordt. Dat de bescherming van de persoonlijke levenssfeer daarbij altijd een bijzonder aandachtspunt moet vormen, wordt in artikel 7 van dit akkoord benadrukt.

Er is aldus nood aan een goede en multidisciplinaire samenwerking tussen de onderscheiden overheidsniveaus en -diensten. Deze samenwerking is nodig op verschillende domeinen: op het vlak van de visie- en de strategievorming, het uitbouwen van de informatie- en communicatietechnologie, het implementeren van de maatregelen inzake informatieveiligheid, het organiseren van de nodige elektronische gegevensuitwisseling enzovoort.

In verscheidene overheidssectoren of -niveaus werden daartoe reeds met succes instanties aangeduid die in de betrokken sector of niveau een motor zijn van de samenwerking en coördinatie op de vermelde domeinen. Zij staan daarbij in voor de organisatie van de nodige elektronische gegevensuitwisseling en treden op als ‘trusted third party’, die waakt over de correcte toepassing van de regelgeving inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer bij de elektronische samenwerking en de in dat kader verrichte uitwisseling van persoonsgegevens. Deze instanties worden ‘dienstenintegratoren’ genoemd (vroeger werden deze ‘kruispuntbanken’ genoemd). Voorbeelden van dienstenintegratoren zijn de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) in de sociale sector, het eHealth-platform in de gezondheidssector, Fedict (Federale Overheidsdienst voor Informatie- en Communicatietechnologie) in de federale overheidssector exclusief de sociale en gezondheidssector, de DAB Informatie Vlaanderen in Vlaanderen en het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) in Brussel. Ook EASI-WAL in Wallonië heeft toekomstplannen om als dienstenintegrator op te treden.

Door het formeel in het leven roepen van een Vlaamse dienstenintegrator, rol die door de DAB Informatie Vlaanderen wordt vervuld, wil het ontwerp van decreet een actor creëren die op Vlaams niveau een coördinerende en sturende rol ter zake zal vervullen. Voor de sector die onder zijn bevoegdheid valt, zal de Vlaamse dienstenintegrator tevens fungeren als centraal aanspreekpunt met het oog op overleg met andere overheidsniveaus. Het voorliggende ontwerp van decreet verschaft voor het Vlaamse niveau een decretale omkadering waarbinnen geïntegreerde e-governmentprojecten kunnen worden uitgewerkt zonder de rechten van de burgers te miskennen.

Er moeten schikkingen worden getroffen zodat niet alleen de toegang tot of de mededeling van persoonsgegevens, opgenomen in Vlaamse gegevensbronnen, maar eveneens koppelingen met Vlaamse of andere gegevensbronnen kunnen worden gerealiseerd zodat de WVP (onder andere artikel 4) optimaal wordt gerespecteerd. Dat impliceert de tussenkomst van een trusted third party (TTP), naar analogie van de rol die de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) vervult voor de persoonsgegevens die onder de bevoegdheid van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid vallen. Het is daarom aangewezen dat de Vlaamse dienstenintegrator een dergelijke rol op zich neemt, in de eerste plaats voor wat de gegevens betreft die onder de bevoegdheid van de Vlaamse toezichtcommissie, opgericht bij decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, ressorteren.

De Vlaamse Regering keurde reeds op 22 juli 2011 een conceptnota goed waarin het kader van de DAB Informatie Vlaanderen werd beslist. Wat betreft de situering van deze instelling:

“Deze nota wenst een aantal voorstellen te formuleren om een antwoord te bieden op de verwachtingen van het regeerakkoord:

“Slagkrachtige overheid:

c. Digitale instrumenten

De sleutel tot meer doeltreffende administratieve vereenvoudiging ligt in verhoogde inspanningen om te komen tot een geïntegreerde uitbouw van het intra- en interbestuurlijk gegevensverkeer (kruispuntbanken, netwerkdiensten, informatieportalen) als noodzakelijke onderbouw voor diverse strategische beleidsprojecten. Dat raamwerk, gebaseerd op eenmalige gegevensopvraging, authentieke gegevensbronnen en maximale gegevensdeling tussen overheden, kan substantiële efficiëntiewinsten opleveren in termen van kwaliteit, snelheid en transparantie van de overheidsdienstverlening. We streven ernaar dat de lokale en provinciale besturen zich daarbij maximaal kunnen aansluiten ten behoeve van hun eigen dienstverlening.

- In uitvoering van diverse Europese richtlijnen (Inspire, EDRL,...) bouwen we op interbestuurlijk vlak kruispuntbanken, inzonderheid met betrekking tot persoons- en bedrijfsinformatie, geo-informatie en dienstenaanbod.
- Om een betere digitale dienstverlening aan burgers, bedrijven en organisaties te kunnen aanbieden zullen we de verschillende initiatieven bundelen die de ruggengraat vormen voor dit geïntegreerd intra- en interbestuurlijk gegevensverkeer. Door die middelen en expertise samen te brengen wordt een meer geïntegreerde aanpak mogelijk voor de verdere uitbouw van die generieke instrumenten voor gegevensuitwisseling met burgers, bedrijven en organisaties en wordt een betere afstemming mogelijk op de transversale beleidsprojecten opgenomen in de Vlaamse Toekomstvisie 2020.
- We blijven zorgen dat in deze kennismaatschappij iedereen dezelfde toegang en kansen krijgt om gebruik te maken van die digitale instrumenten.”.

ViA doorbraak Slagkrachtige overheid

De nota bouwt verder op de werkzaamheden in het kader van de ViA doorbraak Slagkrachtige overheid (ViA: Vlaanderen in Actie). Ze heeft tot doel aan de Vlaamse Regering een visie voor te leggen over het organisatorische kader van twee sleutelprojecten van het meerjarenprogramma Slagkrachtige overheid:

- Sleutelproject 2.2 ICT Nuttige rationalisering ter ondersteuning van een klantgedreven ICT

Uit de samenvattende projectfiche Slagkrachtige overheid:

ICT – mits oordeelkundig gebruik – kan een krachtige ‘driver’ zijn om meer efficiëntie en effectiviteit in een organisatie te realiseren. Het is echter eigen aan deze materie dat ze ook een belangrijke component beheerskosten met zich meebrengt die onder controle gehouden moet worden (ICT: informatie- en communicatietechnologie).

De Vlaamse overheid in haar totaliteit meer laten doen met dezelfde ICT-middelen, door de kosten voor het beheer van de infrastructuur en de kosten voor aansturing, opvolging en ontwikkeling te doen dalen, zodat er meer budgettaire ruimte is voor nieuwe inno-

vatieve ICT-realisaties is het doel van dit sleutelproject. Dit kan gerealiseerd worden op verschillende niveaus binnen elke entiteit, binnen elk beleidsdomein, binnen de Vlaamse overheid tot over de bestuursgrenzen heen.

Samenwerking tussen entiteiten, het ontwikkelen van generieke componenten, het zoeken van schaalvoordelen zijn krachtige instrumenten om efficiëntie te realiseren. Het zijn de noden van de business die deze samenwerking moeten sturen.

Te behalen efficiëntie- en effectiviteitswinsten/kwaliteitseisen:

- a) processen: kwaliteit van de ICT-dienstverlening verhoogt wanneer de vraagzijde sterker staat inzake kennis van analysetechnieken, ICT-specifieke kennis en projectmanagement. Dit kan bereikt worden door het inzetten van strategisch ICT-personeel (eigenaarschap van projecten en processen) waardoor de externe dienstverlening beter afgestemd wordt op de behoeften van de klanten. Mits nodige investeringen kunnen op niveau van netwerkoptimalisatie en datacenters aantoonbare efficiëntiewinsten geboekt worden. Minimale investeringen in een Vlaamse vereniging voor ICT-personeel leveren directe winst op van 50-60% per ingezet profiel;
- b) organisatiestructuur: een aantal projecten (meer bepaald sleutelprojecten 2.2 en 3.1) zetten in op de versterking van de eigen strategische ICT-voering. Dit heeft een mogelijke impact op de interne ICT-organisatie;
- c) prestaties en maatschappelijke effecten: prestaties en maatschappelijke effecten worden gerealiseerd doordat de kosten voor beheer, aansturing en ontwikkeling dalen en er meer budget kan vrijgemaakt worden om ICT-toepassingen te bouwen die de dienstverlening naar verschillende belanghebbenden kan verbeteren.

– Sleutelproject 3.1 Innovatie in het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer

Uit de samenvattende projectfiche Slagkrachtige overheid:

De sleutel tot meer doeltreffende administratieve vereenvoudiging ligt in verhoogde inspanningen om te komen tot een geïntegreerde uitbouw van het intra- en interbestuurlijk gegevensverkeer (met kruispuntbanken, netwerkdiensten, informatieportalen) als noodzakelijke onderbouw voor diverse strategische beleidsprojecten (ondernemersloket, notarisformulier, digitale bouwvergunning, inkomensgerelateerde data). De kapstokken zijn de eenmalige gegevensopvraging, uitbouw en gebruik van authentieke gegevensbronnen en maximale gegevensdeling binnen de Vlaamse overheid en tussen overheden (Europees, federaal, Vlaams, lokaal) ten behoeve van een verbeterde dienstverlening naar de klanten (burger, bedrijf, organisatie) toe. Elke doelgroep moet voor elk van de processen waarbinnen hij of zij in interactie treedt met de overheid over de voor hem of haar meest logische toegangspoort (e-loket) informatie krijgen die correct, volledig, eenduidig en actueel is. Daar waar de klant zelf informatie moet geven aan de overheid moet het ervoor zorgen dat hij geen informatie meer dient te geven waarover de overheid al beschikt.

Ook voor de interne lastenverlaging is dit project een missing link: als data en diensten waarover de overheid al beschikt zo opgebouwd en ontsloten kunnen worden dat ze door meer entiteiten ingezet kunnen worden in hun processen, dienstverlening en informatieverstrekking, dan zorgen we ook intern voor minder planlasten en meer efficiëntiewinst. Een betere koppeling tussen alfanumerieke en geografische data biedt een ruim aanbod aan nieuwe diensten. Door een betere samenwerking, met een aantal generieke afsprakenkaders en een geïntegreerde uitbouw van het gegevensverkeer binnen de Vlaamse overheid kunnen we ook de lokale overheden betere oplossingen aanbieden voor de uitbouw van hun dienstverlening (loketten, processen).

Koppeling met de Vlaamse dienstenintegrator

Deze nota dient samen gelezen te worden met en bouwt voort op de nota aan de Vlaamse Regering en het ontwerp van decreet oprichting Vlaamse dienstenintegrator (VDI).

De doelstellingen van de DAB Informatie Vlaanderen definieerde de Vlaamse Regering op de volgende manier:

- werken aan een geïntegreerd en gemeenschappelijk Vlaams ICT-beleid, dit goed af te stemmen op de noden van de processen en diensten van de Vlaamse overheid en een meer generationaliseerd ICT-aankoop- en beheersbeleid mogelijk maken;
- binnen de Vlaamse overheid één uniek aanspreekpunt creëren met betrekking tot het gemeenschappelijk ICT-beleid, het informatiebeleid en het procesmanagement, met inspraak van alle klanten en zonder afbreuk te willen doen aan de autonomie van de lijnmanagers;
- vanuit de Vlaamse overheid mee toezien op de correcte invulling van de afspraken die gemaakt worden binnen het kader van het ICT-outsourcingscontract en eventuele andere toekomstige organisatiebrede overeenkomsten die het ICT-beleid van de Vlaamse overheid ten goede komen;
- een antwoord bieden aan de noodzaak om een decretale regeling te creëren voor de Vlaamse dienstenintegrator en aan een entiteit binnen de Vlaamse overheid de rol van dienstenintegrator toe te wijzen (vergelijkbaar met andere dienstenintegratoren zoals Fedict, KSZ, AGIV voor geografische informatie enzovoort);
- tegemoetkomen aan de vraag van alle beleidsdomeinen voor een versterkte invulling van en betere dienstverlening vanuit de kruispuntfunctie van de huidige actoren, (Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen AGIV, coördinatiecel Vlaams e-government CORVE);
- door concentratie van expertise beter kunnen meewerken aan de realisatie van de geïntegreerde Vlaamse publieksbalie. Een ‘interbestuurlijke producten- en dienstencatalogoog (IPDC) die samen met de Vlaamse infolijn wordt ontwikkeld’ kan hier een belangrijke bijdrage aan leveren. De ‘publieksbalie’ is een voor de burger duidelijke toegangspoort tot de Vlaamse overheid die op een eenvoudige en toegankelijke wijze de informatie van de Vlaamse overheid kanaliseert. Het is niet de enige toegangspoort tot informatie van de Vlaamse overheid. We gaan kijken welke toegangspoort (e-loket) de meest logische en eenvoudigste is vanuit het oogpunt van de klant (bijvoorbeeld ondernemersloket voor ondernemers, www.vlaanderen.be en voor sommige processen ook websites van de gemeenten voor de burger enzovoort);
- het potentieel van de koppeling van geografische informatie met alfanumerieke data optimaal benutten en erover waken dat men in projecten ook maximaal gebruikmaakt van de producten die door het AGIV ontwikkeld en aangeboden worden en die de status van authentieke bron krijgen. Hiervoor dienen er goede werkafspraken te komen tussen de DAB Informatie Vlaanderen en het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV);
- werken aan een geïntegreerde data-infrastructuur door het zoeken naar duidelijke identificatoren of sleutels die informatie aan elkaar kunnen koppelen en een reële meerwaarde bieden (cf. identificatienummer voor percelen, gebouwen, verenigingen, personen, bedrijven enzovoort). Er wordt gewerkt naar een betere herbruikbaarheid van gegevens en het stimuleren van de ontwikkeling van authentieke bronnen voor gegevens met een grote herbruikbaarheidswaarde. Gegevens worden gedeeld door een performante kruispuntbank, die hergebruik door meerdere diensten van de Vlaamse overheid of door de lokale overheden (eventueel ook andere overheden) mogelijk maakt en gegevens kan anonimiseren, waar nodig in het kader van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

- vanuit de Vlaamse overheid met één stem spreken als we samenwerken met andere overheden. Onze belangrijkste partners om te komen tot een efficiënter inter- en intra-bestuurlijk gegevensverkeer zijn de lokale overheden en de federale overheid. Met hen worden overeenkomsten gesloten om te komen tot een eenduidige en toegankelijke overheidscommunicatie, over de bestuursniveaus heen;
- komen tot een centrale Vlaamse instantie die binnen de Vlaamse overheid toeziet op de naleving van regelgeving die gericht is op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en een goed toegangs-, gebruiks- en veiligheidsbeleid voor overheidsinformatie. Deze instantie onderneemt alle acties die een gedragen, kwaliteitsvol veiligheids- en toegangs-, en gebruiksbeleid van overheidsinformatie vereisen.

Optimaal afstemmen met het Agentschap voor Geografische Informatie (AGIV) om te komen tot een efficiënt en effectief gebruik van geografische informatie in niet-geografische projecten. De meest waardevolle geo-informatie is immers deze die gekoppeld kan worden aan andere informatie. Vandaag stellen we vast dat er nog onvoldoende gebruikgemaakt wordt van de producten van AGIV in niet-geografische e-governementprojecten.

De organisatorische uitbouw en het takenpakket van de instelling werd vastgelegd.

We kiezen voor een uitbouw van de ‘Dienst met Afzonderlijk Beheer eIB’, onder het Departement Bestuurszaken. Hierdoor is er een directe aansturing door de minister bevoegd voor bestuurszaken. Er is ook vastgesteld dat voor een kwaliteitsvol ICT-beleid en uitvoering en een rol van dienstenintegrator voor de Vlaamse overheid, de beleidsondersteuning en de beleidsuitvoering best in één geheel vervat liggen. De hoge mate van techniciteit vereist deze directe wisselwerking. Gezien de DAB zal functioneren onder het Departement Bestuurszaken is deze combinatie tussen beleidsondersteuning en -uitvoering mogelijk.

De bundeling van krachten bestaat in het samenbrengen van diensten binnen het Departement Bestuurszaken. De DAB eIB (entiteit e-governement en ICT-Beheer) zal aangevuld worden met de afdeling Proces- en Informatiebeheer (PIB) en andere informatiegerelateerde processen, bijvoorbeeld de VO-rapportering. Bij het takenpakket behoort ook het borg staan voor de efficiënte ontwikkeling van de Vlaamse dienstenintegrator en de nieuwe uitdagingen voor de ICT-rationalisatie (bijvoorbeeld aansturing en opvolging van de Vereniging voor ICT-personeel voor de Vlaamse overheid).

De DAB eIB zal in haar uitgebreide samenstelling en takenpakket de naam ‘DAB Informatie Vlaanderen’ dragen. Het personeel van de DAB eIB en het personeel van de afdeling Proces- en Informatiebeheer, worden door een wijziging van de dienstaanwijzing toegewezen aan een nieuwe DAB Informatie Vlaanderen. Het toegewezen personeel blijft onderworpen aan de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende organisatie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de regeling van de rechtspositie van het personeel. De personeelsuitgaven worden opgenomen in de begroting van de DAB Informatie Vlaanderen.

De takenpakketten van de DAB eIB en de afdeling Proces- en Informatiebeheer (PIB) worden overgedragen aan de DAB Informatie Vlaanderen. Deze takenpakketten zijn:

- de beleidsvoorbereiding en de beleidsuitvoering met betrekking tot het beleidsveld ICT;
- de opdrachten in het kader van de dienstenintegrator (zie ontwerp van decreet dienstenintegrator);
- de beleidsondersteuning van de dienstenintegratie, het veiligheidsbeleid, privacybeleid, toegang en gebruik en hergebruik van overheidsinformatie;
- de opdrachten in het kader van e-governement (CORVE);
- projectbegeleiding in het kader van e-governement (CORVE);

- de beleidsondersteuning van ICT in de Vlaamse overheid en over Business ICT Alignment;
- de opvolging van de gemeenschappelijke overeenkomsten met externe ICT-leveranciers;
- de efficiënte uitbouw van het aanbod van ICT-tools voor de Vlaamse overheid;
- het ondersteunen van de algemene leiding: boekhouding, aankoopadministratie en personeelsbeheer.

Om met voldoende gezag andere beleidsdomeinen en andere bestuurslagen aan te spreken is een zekere autonomie van organisatie en (financieel) beheer noodzakelijk. Om het juiste profiel als management aan te trekken, is een functie ICT-manager op N-niveau aangewezen (cfr. profielen die voor vergelijkbare functies bij andere overheden in binnen- en buitenland worden aangetrokken).

De opdracht van de DAB bevat zeer kritische processen en dienstverleningen voor de Vlaamse overheid en staat daarom onder rechtstreekse aansturing van de bevoegde minister. Omdat het ICT-beleid en beleid voor gegevensbeheer in de Vlaamse overheid cruciaal is in de werking van alle entiteiten en overheden in Vlaanderen dient de bevoegde minister in de aansturing van de werking van de DAB Informatie Vlaanderen ondersteund te worden door een beleidsdomeinoverschrijdende stuurgroep (inclusief vertegenwoordiging van de lokale overheden). In dit geval is dit het Coördinatiecomité (zie verder).

Er wordt een prestatieovereenkomst gesloten tussen de bevoegde minister en de leidinggevende van de DAB Informatie Vlaanderen. De prestatieovereenkomst bevat een duidelijke afbakening van de taken en opdrachten, afspraken over de resultaten, gebaseerd op de verbintenissen die met betrekking tot het dienstverleningsniveau worden aangegaan en de verbintenissen die met betrekking tot het operationaliteitsniveau worden gesloten.

Een samenwerkingsakkoord met het Departement Bestuurszaken legt de onderlinge verhoudingen vast. Voor de managementondersteunende functies (MOF's) wordt een dienstenovereenkomst gesloten met een bestaande managementondersteunende dienst (MOD).

De ICT-manager zal over een beperkte staf beschikken voor het secretariaat, budgetten en personeelsaangelegenheden, in samenspraak met de MOD. Binnen de staf kunnen de secretariaat- en coördinatiefuncties opgenomen worden voor: het Coördinatiecomité, de Vereniging voor ICT-personeel, de ICT-outsourcer, andere ICT- en gegevensbeheer gerelateerde entiteiten die contractueel verbonden zijn met de Vlaamse overheid als geheel.”.

De regering besliste de ICT-manager van de Vlaamse overheid aan te stellen als transitie-manager. Het is zijn taak een organisatieplan en een businessplan op te stellen dat aan de regering zal worden voorgelegd.

Verantwoording van de noodzaak van een decretale basis voor een Vlaamse dienstenintegrator

Momenteel is CORVE bij artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 tot uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer aangeduid als een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van 18 juli 2008, die tussenbeide komt bij de mededeling uit authentieke gegevensbronnen, met uitzondering van authentieke geografische gegevensbronnen. Bij artikel 7 van hetzelfde besluit is de DAB ICT (eIB) een entiteit die belast wordt met de verwezenlijking van een ondersteunend gebruikers- en toegangsbeheer als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van 18 juli 2008. Ingevolge artikel 8 van hetzelfde besluit is CORVE belast met het beheer van het MAGDA-platform met in het bijzonder de volgende functies (MAGDA: maximale gegevensdeling tussen administraties):

- 1° het opnemen van de dienstenintegratorfunctie, meer in het bijzonder het samenvoegen van gegevens van verschillende gegevensbronnen, eventueel met toepassing van een bepaalde logica op die gegevens, om een volledige of gedeeltelijke set van gegevens of informatie aan de afnemer te bezorgen;
- 2° het vervullen van een routerfunctie, meer in het bijzonder het doorgeven van gegevens, afkomstig van een of meer gegevensbronnen, aan een of meer afnemers;
- 3° het tijdelijk opslaan van gegevens om ze te kunnen filteren en selecteren, om de performantie van de gegevens te verhogen en de terbeschikkingstelling ervan verder te verzekeren;
- 4° het anonimiseren en coderen van gegevens, meer in het bijzonder het vervullen van de functie van intermediaire organisatie als vermeld in het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;
- 5° het bijhouden van repertoria van personen en ondernemingen overeenkomstig de WVP, zoals een verwijzingsrepertorium dat per natuurlijke persoon en per onderneming aangeeft welke types van gegevens op welke plaats door welke verantwoordelijke worden opgeslagen, dat verwijst naar de gegevensbron waar die informatie kan worden geraadpleegd, of dat per natuurlijke persoon of onderneming aangeeft welke soorten gegevens ter beschikking worden gesteld aan welke instanties of externe overheden voor welke periode, met vermelding van het doel waarvoor de instantie of externe overheid die gegevens nodig heeft en een autorisatierepertorium dat bepaalt wie onder welke voorwaarden toegang krijgt tot welke gegevens;
- 6° het verzorgen van de samenwerking met de andere authentieke gegevensbronnen.

Omtrent dat voornoemde besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer werd voorafgaand het advies ingewonnen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

In haar advies nr. 11/2009 van 29 april 2009 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, drong de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) er op aan om de rol van de Vlaamse dienstenintegrator decretaal te onderbouwen. Ook reeds in haar advies nr. 01/2008 van 16 januari 2008 bij het ontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer vestigde de Privacycommissie in de punten 18-20 de aandacht op de noodzaak van een decretale omkadering van de 'kruispuntbronnen', dit zijn de dienstenintegratoren.

Op federaal niveau zijn de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (de KSZ) in de sociale sector en het e-Healthplatform in de gezondheidssector wettelijk geregeld. Ze beschikken over een gedetailleerde wettelijke basis en bieden ook wettelijke garanties inzake onder andere privacy. Voor de federale dienstenintegrator Fedict wordt eveneens momenteel een wettelijke omkadering uitgewerkt (cf. advies CBPL nr. 41/2008). Enkel hierdoor wordt voldaan aan de eisen van artikel 22, Grondwet. Artikel 22, GW, bepaalt dat ieder recht heeft op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht. Vandaar dat de Privacycommissie het nodig acht dat de Vlaamse dienstenintegrator eveneens decretaal wordt omkaderd. Maximale gegevensdeling tussen diverse overheden heeft immers een niet onbelangrijke impact op de persoonlijke levenssfeer. De CBPL acht het dan ook wenselijk dat omtrent de dienstenintegratoren wettelijke/decretale garanties worden genomen inzake onder andere respect voor de WVP (Wet Verwerking Persoonsgegevens), veiligheid, vertrouwelijkheid enzovoort.

Onder meer de volgende punten dienen volgens de CBPL (cfr. advies nr. 11/2009 van 29 april 2009, punten 33 tot en met 37 bij het ontwerp van besluit houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008) decretaal te worden verankerd:

- dienstenintegratie dient te worden beschouwd als een afzonderlijk doeleinde en niet zomaar de afgeleide van of inherent aan een ander doeleinde, het is de maatstaf aan de hand waarvan alle aspecten van dit integratieproces moeten worden beoordeeld op onder meer hun doelgebondenheid, hun proportionaliteit, hun veiligheid;
- het werkterrein van een dienstenintegrator moet duidelijk afgelijnd en voldoende homogeen zijn. Een onduidelijke afbakening van het werkterrein van de onderscheiden dienstenintegratoren zou immers leiden tot een in de openbare sector ongewenste concurrentie tussen dienstenintegratoren en tot een suboptimale controle op de correcte toepassing van de maatregelen inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer;
- het aanbieden van de geïntegreerde dienst impliceert dat de verschillende deelprocessen op elkaar worden afgestemd. Daartoe moeten precieze afspraken worden gemaakt over het uitvoeren van de diverse taken (service level agreements);
- zich organiseren volgens cirkels van vertrouwen;
- opgave van de verantwoordelijke van de verwerking bij wie men zijn recht van toegang, verbetering en verwijdering kan uitoefenen;
- de dienstenintegrator moet bij de dienstenintegratie de machtigingen naleven;
- de dienstenintegrator moet duidelijke informatie omtrent alle facetten van zijn werking openbaar maken;
- de dienstenintegrator moet over een interne informatieveiligheidsdienst beschikken met stimulerende, coördinerende en eventueel regulerende functie ten aanzien van de aanbieders van deeldiensten en de gebruikers van geïntegreerde diensten;
- de naleving van de veiligheidsvereisten, zoals voorbereid door artikel 16, WVP, door de dienstenintegrator en gebruikers van geïntegreerde diensten wordt jaarlijks geëvalueerd door een extern controleorgaan.

De CBPL beseftte dat het op punt stellen van een decretale omkadering enige tijd in beslag zou nemen en dat daartegenover de continuïteit van de openbare dienstverlening moet verzekerd worden en blijven, in casu dat de DAB eIB/CORVE minstens een aantal taken van dienstenintegratie verder moet kunnen opnemen. In afwachting van een decretale basis kon de CBPL aanvaarden dat de rol van de DAB Informatie Vlaanderen als dienstenintegrator in een uitvoeringsbesluit werd uitgewerkt en opgenomen. Zo werd alvast in een reglementaire grondslag voorzien.

Dit kon en mocht voor de CBPL echter slechts een tijdelijke oplossing zijn. Dit impliceert aldus dat de relevante bepalingen in een decreet moeten worden opgenomen. In het licht hiervan wenste de CBPL dan ook dat het ontwerp van decreet aan haar voor advies wordt voorgelegd.

Bij de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, heeft de Vlaamse Regering dan ook expliciet beslist om de Vlaamse minister, bevoegd voor het e-government, te gelasten een decretale omkadering conform de opmerkingen van de CBPL uit te werken en die omkadering voorafgaand voor advies aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL) voor te leggen.

In haar beraadslaging nr. 15/2009 van 1 oktober 2009 betreffende de machtigingsaanvraag vanwege CORVE voor de verwerking van persoonsgegevens, opgeslagen in de gegevensbanken van de Algemene Administratie Patrimoniumdocumentatie, oordeelde het

bevoegde sectoraal comité voor de Federale Overheid dat in het licht van het advies nr. 11/2009 van 29 april 2009 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, dat het onderhavige machtiging desgevallend kan intrekken indien de decretale omkadering van de integratorfunctie van de DAB Informatie Vlaanderen niet binnen een redelijke termijn wordt uitgewerkt.

Ondertussen heeft de Vlaamse toezichtcommissie (VTC), opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, naar aanleiding van de beraadslaging (VTC nr. 2/2010 van 6 oktober 2010) over een machtigingsaanvraag vanwege de VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) voor de verwerking van persoonsgegevens, afkomstig van de VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen) en van de netbeheerders, vastgesteld dat de Vlaamse dienstenintegrator tot op heden nog steeds niet beschikt over enige reglementaire basis om de functies van dienstenintegrator en trusted third party uit te oefenen. Bijgevolg kon de Vlaamse toezichtcommissie geen machtiging verlenen aan CORVE om voor de VREG in het kader van een onderzoek de nodige gegevens te anonimiseren. Zolang de Vlaamse dienstenintegrator niet beschikt over de vereiste reglementaire basis, is de VREG genoodzaakt een beroep te doen op een andere partij die kan tussenkomen als trusted third party.

Inmiddels heeft ook het sectoraal comité van het Rijksregister van 26 januari 2011 naar aanleiding van de aanvraag van het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) om gemachtigd te worden het Rijksregisternummer te gebruiken in de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED), waarbij het ontsluiten van de LED gebeurt door tussenkomst van de Vlaamse dienstenintegrator, geoordeeld dat bij het ontbreken van een decretale omkadering van de DAB Informatie Vlaanderen per 1 januari 2012, deze machtiging van rechtswege wordt opgeschort.

In diezelfde zin heeft de Vlaamse toezichtcommissie geoordeeld bij de beraadslaging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011 inzake de aanvraag tot machtiging van het AKOV als beheerder van de LED en de beraadslaging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011 inzake de aanvraag tot machtiging van de VDAB, het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) en het Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS) om gegevens te mogen ontvangen uit de LED. De VTC is van oordeel dat beide machtigingen van rechtswege worden opgeschort indien de decretale omkadering voor de Vlaamse dienstenintegrator niet gerealiseerd is op uiterlijk 31 december 2011.

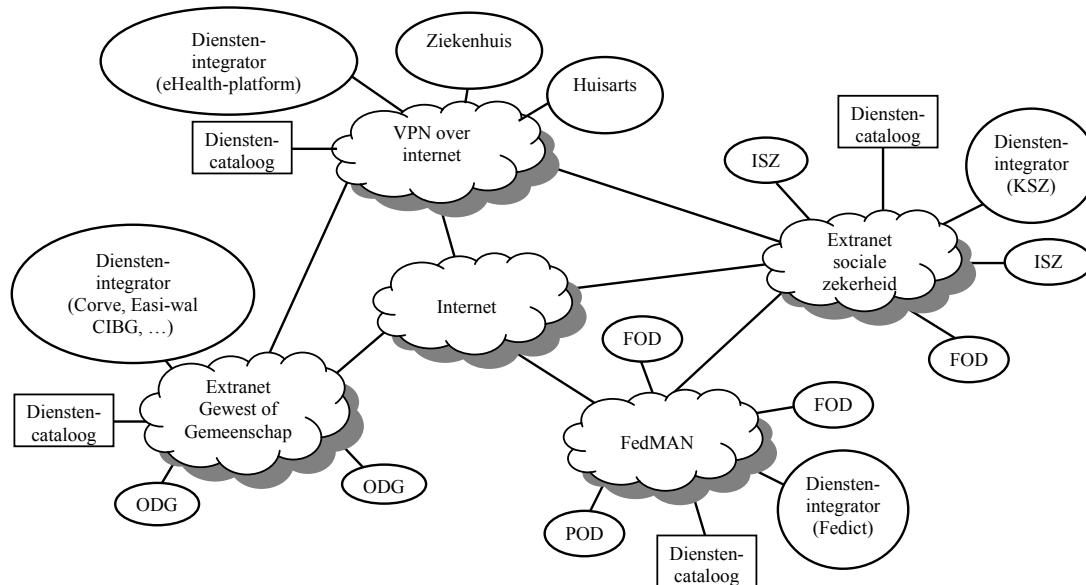
Met voorliggend ontwerp van decreet is het de bedoeling tegemoet te komen aan de genoemde opmerkingen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Vlaamse toezichtcommissie. De vastlegging van de opdracht van de Vlaamse dienstenintegrator in een formele wet is enerzijds verantwoord omdat ze gepaard dient te gaan met de regeling van een aantal materies inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, die tot de bevoegdheid van de wetgever/decreetgever in formele zin behoren (artikel 22, GW), en anderzijds omdat ze een loutere interne organisatie van de Vlaamse overheid overstijgt. Ook andere dienstenintegratoren beschikken steeds over een formeel wettelijke regeling.

Inmiddels heeft de CBPL ook een aantal aanbevelingen geformuleerd omtrent gebruikers- en toegangsbeheer (aanbeveling nr. 01/2008 van 24 september 2008), integratoren in de overheidssector (aanbeveling nr. 03/2009 van 1 juli 2009) en de privacybeschermende rol van trusted third parties bij gegevensuitwisseling (aanbeveling nr. 02/2010 van 31 maart 2010). Ook met deze aanbevelingen wordt rekening gehouden om aldus een Vlaamse dienstenintegrator te organiseren die aan de aanbevelingen en adviezen van de CBPL voldoet.

Het voorliggende ontwerp van decreet is geïnspireerd op de wet 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de wet van 21 augustus 2008 houdende oprichting en organisatie van het eHealth-platform en een voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator.

Gelet op de voornoemde drie dienstenintegratoren op federaal niveau, dient voldoende aandacht te worden besteed aan samenwerking tussen de verschillende dienstenintegratoren.

Qua ICT-architectuur kan het samenwerkingsmodel tussen de dienstenintegratoren als volgt worden weergegeven:

Legende:

FOD: Federale Overheidsdienst

ISZ: Instelling van Sociale Zekerheid

ODG: overheidsdienst van een gemeenschap of gewest

POD: Programmatorische Overheidsdienst

VPN: virtueel privaat netwerk

Per overheidsniveau of -sector stimuleert de betrokken dienstenintegrator de samenwerking op de hogervermelde vlakken en coördineert de uitbouw van elektronische diensten binnen zijn niveau of sector, die worden gepubliceerd in een dienstencatalogoog. Deze elektronische diensten kunnen door derden worden aangeroepen en verder gebruikt als bouwsteen voor de eigen elektronische dienstverlening. Elke dienstenintegrator beheert een (virtueel) netwerk en de onderscheiden netwerken zijn onderling verbonden. Daarbij fungeert elke dienstenintegrator als een onafhankelijke vertrouwenspartij, die zelf geen inhoudelijke taken inzake gegevensverwerking of -opslag heeft, en die ervoor zorgt dat de maatregelen inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer in concreto worden toegepast binnen het overheidsniveau of de -sector waarbinnen hij opereert, en bij de mededeling van persoonsgegevens aan andere dienstenintegratoren.

Dit ontwerp van decreet doet geen afbreuk aan de eigen verantwoordelijkheid van elke federale en deelstatelijke instantie voor de organisatie van zijn e-governmenttoepassingen en voor de uitbouw en het beheer van zijn eigen ICT-omgeving en authentieke gegevensbronnen. Wel wil het aanzetten tot samenwerking en coördinatie om aan de hogervermelde verwachtingen van de burgers, de ondernemingen en hun dienstverleners te voldoen.

II. BESPREKING INGEWONNEN ADVIEZEN

1. Bespreking van het advies van 15 september 2011 van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST)

VLABEST formuleert in dit advies de volgende drie kernbedenkingen.

1° VLABEST is van mening dat er eerst nood is aan een centrale en politiek gevalideerde visie op de toekomst van het Vlaamse informatielandschap vooraleer wordt nagedacht over de instrumenten ervoor. Vooral de afstemming onderling tussen de verzelfstandigde Vlaamse entiteiten, en specifiek AGIV, en de afstemming met de federale dienstenintegratoren is daarbij van belang.

- Op 22 juli 2011 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota betreffende DAB Informatie Vlaanderen: organisatie van de bundeling van diensten voor het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer (VR 2011 2207 DOC.0849BIS) goedgekeurd. Deze goedgekeurde nota bevat aldus een politiek gevalideerde visie op de toekomst van het Vlaamse informatielandschap. De Vlaamse minister, bevoegd voor het e-government, heeft de uitvoering van de in voornoemde conceptnota vervatte acties reeds opgestart en heeft de ICT-manager van de DAB eIB, aangeduid als veranderingsmanager, de opdracht gegeven een organisatiemodel en businessplan uit te tekenen om te komen tot een DAB Informatie Vlaanderen en het verandertraject uit te tekenen en te begeleiden. Dat zal begin 2012 aan de Vlaamse Regering ter goedkeuring worden voorgelegd.
- Tevens wordt gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst met de andere overheden (federale overheid en gemeenschappen en gewesten) inzake e-government waarin onder andere het overleg tussen alle dienstenintegratoren wordt vastgelegd.
- Er wordt aldus zowel op Vlaams niveau als op intergouvernementeel niveau gewerkt aan betere afstemming tussen alle betrokken diensten. Er komt dus meer interbestuurlijk overleg. Er wordt nauwer samengewerkt met AGIV dat in het coördinatiecomité is mee opgenomen.

2° Er is volgens VLABEST nood aan duidelijk politiek leiderschap over de te volgen strategie, en dit komt het best van de minister-president die het gezag heeft om de sectorministers tot de orde te roepen. Ook de dienstenintegrator wordt daarom bij voorkeur geplaatst bij de diensten van de minister-president. Op organisatorisch vlak lijkt de keuze voor een verzelfstandigd agentschap het meest logische. VLABEST vraagt motivering bij de beleidsoptie om de dienstenintegrator toe te wijzen aan 'DAB eIB/CORVE', een constructie die volgens VLABEST heel wat vragen oproept.

- Hiervan wordt akte genomen. Momenteel is een wijziging van bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse ministers niet aan de orde. Op basis van de huidige bevoegdheidsverdeling is de Vlaamse minister van Bestuurszaken de Vlaamse minister, bevoegd voor e-government.
- De strategie inzake e-government is een horizontale strategie die alle Vlaamse ministers aanbelangt en omvat. Het is daarom een beleid van alle Vlaamse ministers en dat vergt overleg.

3° VLABEST vraagt op korte termijn een concrete en gedragen Vlaamse interbestuurlijke e-governmentstrategie, met een becijfering van en een duidelijk engagement voor het opvangen van het budgettaire kostenplaatje. De voorbereiding hiervan moet een taak zijn voor het coördinatiecomité (artikel 20 van het voorontwerp van decreet).

- De Vlaamse minister, bevoegd voor e-government, en de leidend ambtenaar stippelen een e-governmentstrategie uit en sturen dit aan.
- Er wordt vergaand samengewerkt met GDI-Vlaanderen (Geografische Data-Infrastructuur).
- Samenwerking tussen alle dienstenintegratoren is zeer belangrijk en daartoe worden de nodige acties genomen.
- Ieder is zich er van bewust dat de extra investeringen de nodige middelen zullen vergen.

De veralgemening van het gebruik van authentieke bronnen was reeds het kernpunt van het e-governmentdecreet van 2008. In onderhavig ontwerp van decreet wordt dit juridisch beter omkaderd voor de persoonsgegevens. Een dertigtal Vlaamse administraties hebben vandaag reeds de koppeling met het MAGDA-platform gemaakt. En 200 gemeenten maken reeds gebruik van de VKBO (Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen).

De kosten voor het opzetten en het gebruik van authentieke bronnen kunnen opgedeeld worden in de 'centrale kosten' voor de dienstenintegrator en deze die door de agentschappen dienen te worden gedragen. Deze kosten hangen zeer sterk af van de complexiteit van de bevraging, bijvoorbeeld indien er extra filtering moet gebeuren op basis van de privacy machtiging.

Centraal is het huidige MAGDA-platform vandaag zeker nog sterk genoeg om een toename van het aantal transacties te kunnen verwerken. Zelfs in de hypothese dat die capaciteit ooit moet verdubbeld worden, liggen de kosten hiervoor tussen 20.000 en 60.000 euro. Zo'n verdubbeling genereert in totaal wel kosten tot 350.000 euro (extra servers, exploitatiekosten, licenties) maar ook deze kost kan op het huidig budget voor e-government worden gedragen.

Op het MAGDA-platform worden nu reeds een heel aantal gegevens ontsloten.

De volledige lijst is te vinden op de website van CORVE: <http://www.corve.be/producten/magda-diensten/persoonsgegevens/diensten.php>.

Bijkomende afnemers kosten aan de kant van de dienstenintegrator enkel de mankracht voor informatie en begeleiding.

Het opzetten van nieuwe diensten (nieuwe gegevensstromen met een authentieke bron) kost gemiddeld 40.000 euro voor een doorsneedienst. Indien dit gegevens zijn die door meerdere administraties gebruikt kunnen worden, financierde CORVE deze dienst zelf. Bij heel specifieke vragen werd die bouwkost doorgaans door de betrokken afnemer gedragen.

Een aansluiting op het MAGDA-platform kost de eerste keer 30.000 euro, voor bijkomende gegevensstromen daalt die kost aanzienlijk. Uiteraard dienen de eigen applicaties dan ook aangepast te worden om de digitale gegevens te kunnen verwerken, maar dit valt onder de standaard werkingskosten van een agentschap. De aansluitingen op het MAGDA-platform zijn gratis, maar inzonderheid het Rijksregister factureert wel een kost voor de opvragingen zelf (0,16 euro per gegeven).

Indien er vraag is om de gegevens van een Vlaamse administratie te ontsluiten voor andere gebruikers, dient er ook een investering te gebeuren op die databank. Dit kan voor een bestaande databank tegen een relatieve kost, er zijn voorbeelden waar dit 250.000 euro kost. De leer- en ervaringsdatabank en de digitale bouwaanvraag zijn een stuk complexer, met meerdere dataleveranciers en dit zijn dan ook duurdere projecten.

2. Bespreking van het advies van 7 september 2011 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL)

De CBPL evalueert het feit dat het voorgelegde voorontwerp, dat een decretale basis, inbedding en opdracht geeft aan een dienstenintegrator voor Vlaanderen, zeer positief. Het feit dat geopteerd wordt voor een decretale basis en uitwerking is een belangrijke en positieve stap voorwaarts.

Aangezien het voorontwerp volgens de CBPL geen garanties biedt dat er één welbepaalde, stabiele en autonome instelling bevoegd zal zijn om de functie van VDI te vervullen en aangezien het voorontwerp geen duidelijke regels bevat omtrent de bevoegdheidsverdeling tussen de VDI en de andere dienstenintegratoren, kan de CBPL het huidige voorontwerp echter niet gunstig adviseren.

- Het voorliggende voorontwerp van decreet werd opgesteld naar analogie met het voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator. De Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict) – dit is de federale tegenhanger van de DAB Informatie Vlaanderen – vervult de functie van federale dienstenintegrator. De CBPL verleende met betrekking tot dat voorontwerp van wet (advies nr. 41/2008 van 17 december 2008) een gunstig advies. Het roept toch wel enige vragen op dat soortgelijke bepalingen van het voorontwerp van decreet – in tegenstelling tot het voorontwerp van wet – door de CBPL negatief worden beoordeeld. Die incoherentie kan worden betreurd.

Hieronder volgt een gedetailleerde uiteenzetting met betrekking tot het advies van de CBPL.

1° Er is volgens de CBPL nood aan één welbepaalde, stabiele en autonome instelling, bevoegd om de functie van VDI te vervullen. Rekening houdend met de rol (opdrachten, taken, verantwoordelijkheden enzovoort) die een overheidsdienstenintegrator vervult, is de CBPL van oordeel dat de VDI niet alleen over een helder juridisch statuut maar ook over de nodige autonomie moet beschikken om die taak te vervullen. De CBPL is van mening dat een DAB, rechtstreeks aangestuurd door de bevoegde minister, daartoe niet het geschikte instrument is en wenst verduidelijking omtrent de benaming DAB eIB/CORVE – DAB ICT – DAB Informatie Vlaanderen. De CBPL vindt het ontgoochelend in het voorontwerp van decreet te moeten lezen: “de DAB eIB/CORVE vervult de functie van dienstenintegrator”. Wie of wat is DAB eIB/CORVE?

- Om tegemoet te komen aan de vraag van de CBPL om verduidelijking omtrent de benaming, zal DAB eIB/CORVE vervangen worden door DAB Informatie Vlaanderen. De Vlaamse Regering heeft immers op 22 juli 2011 haar goedkeuring gehecht aan de conceptnota DAB Informatie Vlaanderen: organisatie van de bundeling van diensten voor het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer (VR 2011 2207 DOC.0849BIS).
- De DAB Informatie Vlaanderen heeft inderdaad geen rechtspersoonlijkheid en valt, zoals de Vlaamse departementen en de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid, onder de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaamse Gewest (IVA: intern verzelfstandigd agentschap).

Fedict, de federale tegenhanger van de Vlaamse dienstenintegrator, heeft evenmin aparte rechtspersoonlijkheid. In haar advies nr. 41/2008 van 17 december 2008 met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (Fedict), heeft de CBPL geen bedenking geformuleerd omtrent het feit dat Fedict geen aparte rechtspersoonlijkheid heeft. Daaruit kan worden geconcludeerd dat het ontbreken van een aparte rechtspersoonlijkheid toch niet zo'n breekpunt voor de CBPL kan zijn. De DAB Informatie Vlaanderen heeft een

afzonderlijk budget en is budgettair autonoom. Dit is perfect analoog aan de organisatie van Fedict met een horizontale dienstverlening.

Er is bovendien voldoende delegatie aan de ICT-manager, leidend ambtenaar van de DAB Informatie Vlaanderen, geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot vaststelling van de regels voor het beheer van de DAB ICT en tot regeling van de bevoegdheden van en de delegatie aan de ICT-manager.

Het is trouwens aan de Vlaamse Regering om haar eigen administratie uit te bouwen zoals het haar best schikt, uiteraard met de nodige waarborgen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. DAB Informatie Vlaanderen is het spiegelbeeld van Fedict. Aangezien de CBPL geen opmerkingen formuleerde omtrent de organisatie van Fedict, lijkt het dan ook logisch dat ook de DAB Informatie Vlaanderen zichzelf zo kan en mag organiseren, weliswaar overeenkomstig de Privacywet, om de rol van dienstenintegrator te vervullen.

2° Het doelpubliek van de VDI wordt volgens de CBPL vastgesteld in functie van het geografisch gebied waarin de instanties actief zijn en niet op basis van hun bevoegdheden of van de sector waarin zij actief zijn. Het feit dat het hier op het eerste zicht een homogene groep betreft, neemt niet weg dat het niet altijd mogelijk zal zijn om een instantie uitsluitend met een welbepaalde dienstenintegrator te associëren.

De CBPL verwijst naar haar advies nr. 41/2008 van 17 december 2008 met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (Fedict), waarin de noodzaak werd beklemtoond om het werkterrein van een dienstenintegrator af te bakenen zodat de werkterreinen van de verschillende dienstenintegratoren niet overlappen en shopping tussen hen aldus wordt vermeden.

- Het is niet helemaal correct te stellen dat het doelpubliek van de VDI wordt vastgesteld in functie van het geografisch gebied. Het werkterrein wordt vastgelegd in functie van de bij de Grondwet en de bijzondere wet afgebakende bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest. Het werkterrein is afgebakend op basis van de materies waarin de Vlaamse overheid bevoegd is, conform de Grondwet en de bijzondere wetten. Het doelpubliek zijn aldus de instanties die onder de Vlaamse bevoegdheden vallen, en dit is dus een homogene groep.
- In randnummer 13 van haar advies nr. 41/2008 van 17 december 2008 met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van een federale dienstenintegrator (Fedict), stelt de CBPL vast dat het voorontwerp van wet het werkterrein van de federale dienstenintegrator duidelijk afbakt ten overstaan van dat van de andere dienstenintegratoren die federaal en regionaal actief zijn, zoals de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, het eHealth-platform, EASI-WAL, CORVE. Zijn actieradius is zo vastgesteld dat een overheidsdienst voortaan onder de bevoegdheid van slechts één enkele dienstenintegrator valt. De federale dienstenintegrator is volgens de interpretatie van de CBPL enkel bevoegd ten aanzien van 1) federale overheidsdiensten die 2) niet reeds worden bediend door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid of het eHealth-platform.

In artikel 3, §2, van het voorliggende ontwerp van decreet wordt vastgelegd dat de VDI niet de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen ondersteunt die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator gebeuren. Hiermee wordt beoogd dat gegevensstromen die ingevolge bijvoorbeeld de KSZ-wet verplicht over de KSZ dienen te gebeuren, niet over de VDI zullen verlopen. Deze bepaling is analoog aan de bevoegdheidsafbakening, geregeld in het voorontwerp van wet houdende oprichting en organisatie van Fedict.

- Anderzijds geeft de CBPL in randnummers 8, 27 en 32 toe dat het feit dat het doelpubliek op het eerste zicht een homogene groep betreft, het niet wegneemt dat het niet altijd mogelijk zal zijn om een instantie uitsluitend met een welbepaalde dienstenintegrator te associëren. De CBPL beaamt dat de afbakening van het werkterrein van de VDI evident geen afbreuk kan doen aan de bevoegdheidsverdeling die is vastgelegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Gelet op deze complexe juridische context is het volgens de CBPL bijna onvermijdelijk dat bevoegdheidsdomeinen van dienstenintegratoren in de overheidssector op bepaalde punten met mekaar in aanraking zullen komen of zelfs zullen overlappen. De CBPL merkt tegelijk op dat het principe van de ‘aansluiting’ van elke overheidsdienst op één dienstenintegrator geen enkele afbreuk doet aan de wettelijke bevoegdheidsverdelingen tussen overheidsdiensten of -niveaus. Gelet op deze complexe juridische context, is de CBPL van oordeel dat het in de praktijk niet altijd evident is om overheidsdiensten slechts bij één dienstenintegrator te doen aansluiten. De CBPL ziet voor dergelijke gevallen de volgende oplossingen:
 - a) men zou er voor kunnen opteren om in het beheer van de federale integratoren zowel vertegenwoordigers van het federale als het regionale niveau op te nemen. Een dergelijke aanpak verdient vanuit efficiëntie- en veiligheidsoverwegingen aanbeveling boven het aansluiten van een overheidsdienst bij verschillende dienstenintegratoren;
 - b) mocht er toch een aansluiting bij verschillende integratoren plaatsvinden – wat zoals gezegd niet de voorkeur van de CBPL wegdraagt – kan er naargelang de aard van het te realiseren integratieproject, een ad-hocsamenwerking gerealiseerd worden tussen de VDI en de KSZ, of kan één van deze integratoren alleen optreden, of kan er een samenwerking worden gerealiseerd tussen één van deze integratoren en andere (lokale) instanties, dit telkens met respect voor het principe ‘cirkels van vertrouwen’.
- Er wordt akte genomen van de voorstellen tot oplossing. Het is in ieder geval een feit dat men tot goede en werkbare oplossingen moet komen. De oplossing van deze vraagstukken kan echter niet alomvattend door middel van een decreet worden uitgeklaard.

Naast deze twee hoofdbedenkingen, heeft de CBPL nog de volgende opmerkingen.

A. In artikel 3, §2, tweede lid, wordt gesteld dat de VDI in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling ‘kan’ stroomlijnen. De CBPL is van oordeel dat het ‘stroomlijnen’ van de gegevensuitwisseling een verplichting is, geen optie. Niet gestroomlijnde gegevensuitwisseling verhoogt het risico op fouten en veiligheidsincidenten.

- Aan deze opmerking kan worden tegemoet gekomen voor zover ook de andere dienstenintegratoren eveneens verplicht zijn om de gegevensstromen in overleg met de andere dienstenintegratoren te stroomlijnen. De verplichting tot overleg en stroomlijning moet immers voor alle dienstenintegratoren gelden. De andere dienstenintegratoren moeten de gegevensstromen dus óók in overleg met de VDI stroomlijnen. Overleg veronderstelt dat alle betrokken instanties zowel rechten als plichten te vervullen hebben. In artikel 3, §2, zal ‘kan’ worden geschrapt.

B. Artikel 11, §2, wekt volgens de CBPL de indruk dat de VDI in authentieke bronnen gegevens opvraagt en verwerkt ten behoeve van een aanvrager die deze gegevens niet mag verkrijgen maar aan wie wel het resultaat van de verwerking wordt meegedeeld. De vooropgestelde uitzondering zal volgens de CBPL meestal leiden tot een besluit in de zin van artikel 12bis, WVP. Dit betekent dat er passende maatregelen moeten worden voorzien ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de persoon op wie de beslissing

betrekking heeft. De beslissing moet kunnen verantwoord worden wanneer de betrokkene ze betwist. Er moet tevens eenduidig geregeld worden wat de VDI naar aanleiding van dergelijke tussenkomst zal bewaren en hoelang.

- In de memorie van toelichting wordt daarom bij artikel 11, §2, verduidelijkt dat in overeenstemming met artikel 14, de toepassing van artikel 11 er niet toe mag leiden dat inbreuk zou worden gemaakt op artikel 12bis van de Wet Verwerking Persoonsgegevens. Dat artikel bepaalt dat een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn (of dat hem in aanmerkelijke mate treft) niet louter mag worden genomen op grond van een geautomatiseerde gegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren (tenzij dit uitdrukkelijk wordt toegestaan door een overeenkomst of door wetgeving). Indien een bepaalde beslissing met andere woorden een belangrijke beslissing uitmaakt voor een bepaald persoon, mag het integratieresultaat dus nooit louter gebaseerd zijn op de geautomatiseerde verwerking van persoonlijkheidsaspecten van de desbetreffende persoon.
- De VDI zal in het kader van dergelijke integratie de gegevens niet langer bewaren dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, §1, 5°, WVP). Deze bewaringstermijn is niet langer dan de tijd, nodig om de gevraagde gegevens op te halen en te verwerken.

C. De CBPL brengt bij artikel 4 haar advies nr. 11/200913 in herinnering waarin ze aandrang op een ondubbelzinnige decretale verankering van de cirkels van vertrouwen. Het voorontwerp blijft op dit punt in gebreke.

- In artikel 4 wordt een punt 5° ingelast om de cirkels van vertrouwen expliciet in het decreet op te nemen. Ook in de memorie van toelichting wordt nog eens verduidelijkt dat de VDI in overleg met alle betrokken partijen aan de hand van een duidelijke taakverdeling de nodige afspraken moet maken om de gegevensuitwisselingen volgens de principes van de cirkels van vertrouwen te organiseren.

D. De CBPL heeft een aantal bedenkingen omtrent artikel 4, 10°, inzake het beheer van de VKBO. Ze is van oordeel dat de memorie van toelichting laat uitschijnen dat:

- a) momenteel eenzelfde functionaliteit niet kan worden bereikt door dienstenintegratie: dit wordt niet aangetoond;
 - b) het een tijdelijke oplossing is: uit de redactie van tekst van het voorontwerpartikel blijkt dit niet.
- Principe is dat ondernemingsinformatie, waar mogelijk, altijd rechtstreeks wordt opgehaald uit de authentieke gegevensbron, door middel van de onlinedienstverlening vanuit diezelfde authentieke gegevensbron en doorgegeven aan de Vlaamse of lokale afnemende instantie.
 - Afwijking: bepaalde dienstverleningen vragen om de aanwezigheid van grotere data-reeksen (eigen database) omdat deze niet kunnen geschieden door punctuele bevragingen op de authentieke gegevensbron. In tweede instantie laat de aanwezigheid van een eigen kopie toe om meer gerichte, gedetailleerde en verfijnde ‘publicaties’ of producten te maken. VKBO onderhoudt, waar mogelijk en toegelaten vanuit het beheer van de respectieve authentieke gegevensbronnen, gesynchroniseerde kopieën van publieke gegevens uit een aantal databanken (zoals KBO, Jaarrekeningen enzovoort). Dit gebeurt vanuit de bekommernis dat een belangrijke soort dienstverlening (nog) niet mogelijk is vanuit de dienstenlaag, aangeboden door de authentieke gegevensbron zelf. Typische voorbeelden zijn:
 - a) bulkbevragingen;
 - b) signalisatiediensten bijvoorbeeld detectie van bepaalde statusveranderingen, verhuisbewegingen;

- c) relevante interpretaties/verfijningen van data: VKBO wil bepaalde ‘onhebbelikheden’ die eigen zijn aan de processen bij de authentieke gegevensbronnen (bijvoorbeeld vertraging in uitvoering van bepaalde aanpassingen, niet-doortrekken van bepaalde logica enzovoort) en die problemen opleveren bij de effectieve aanwending in administratieve processen, helpen opvangen op één centraal punt, zodat de gebruikers (Vlaams en lokaal) in grote getale kunnen genieten van een verbeterd en verfijnd dienstenaanbod;
 - d) VKBO kan publicaties maken, gericht op het doelpubliek. De afnemers maken kenbaar in welke ondernemingsnummers ze geïnteresseerd zijn. VKBO onderhoudt dit respectieve ‘klantenbestand’ per VKBO-afnemer/klant die dan enkel de informatie met betrekking tot de ‘geregistreerde ondernemingsnummers’ ontvangt;
 - e) VKBO maakt kleinere publicaties dan wat KBO ‘en masse’ verspreidt. Van belang voor analyse, beleid, statistiek;
 - f) VKBO bouwt meer intelligentie in de publicaties.
- Hiermee wordt ook bewust een signaal uitgestuurd naar de authentieke gegevensbronnen: VKBO gebruikt en promoot de gegevens maximaal maar is verplicht bepaalde inconsistenties zelf op te vangen, in afwezigheid van een intern proces dat de ‘onhebbelikheden’ (snel genoeg) aan de bron aanpakt.
 - KBO is de eerste geweest om haar database te laten dupliceren, bij de initiatoren (RSZ, btw), ook bij de regio’s en de lokale besturen! Vandaag draait er een KBO-kopie (in haar totaliteit) bij alle regio’s (twee bij Vlaanderen namelijk Vlaams Fiscaal Platform en VKBO, een bij Brussel, een bij het Waalse Gewest/EASI-WAL) alsook bij enkele tientallen lokale besturen (zie CEVI, Locovest-toepassing). KBO heeft dus duidelijk zelf geopteerd voor de doorbreking van haar monopoliepositie qua verspreiding en aanwendingsmogelijkheden van deze centrale database.
 - Onderhoud van een KBO-kopie binnen de Vlaamse overheid is eveneens onontbeerlijk voor volgende doeleinden:
 - a) interne werking: fallbackoptie, dit is voor het geval de onlinedienstverlening van de authentieke gegevensbron uitvalt, dan kan de VKBO-werking en -output worden gegarandeerd dankzij de lokaal opgeslagen kopie van de kerndata. Het proces geeft dan aan dat de data niet uit de gegevensbron zelf komen maar uit een kopie. Een kopie kampt inherent altijd met een vertragingfactor, hoe kort ook de updatefrequentie. Dit risico wordt daarom steeds gesignaleerd;
 - b) kennisopbouw: het is uiterst moeilijk om datakennis te verwerven als je niet ‘en masse’ beschikt over het eigenlijke datamateriaal. Er is de inherente noodzaak om zelf in de (publieke) data te kunnen duiken en deze diepgaand te analyseren en te bevragen om klanten/afnemers van antwoord te kunnen dienen.
 - Waarom zou Vlaanderen als belangrijkste economische regio, met haar economische, ruimtelijke en financiële bevoegdheden, niet mogen beschikken over de permanent geactualiseerde ‘foto’ én over het ‘DNA’ van haar eigen economisch weefsel?
- E. De CBPL stelt vast dat artikel 4, 10°, omtrent de gegevensintegratie door de VKBO tekort schiet:
- a) geen duidelijke omschrijving van de gegevens die geïntegreerd worden;
 - b) geen welbepaald doeleinde (extreem en algemeen geformuleerd).
- De gegevens die geïntegreerd worden, zijn de ondernemingsgegevens die moeten worden bekendgemaakt in uitvoering van een aantal federale wetten die worden opgesomd in artikel 17 van de KBO-wet en die zonder voorafgaande machtiging raadpleegbaar zijn. Deze gegevens worden evenmin in artikel 17 opgesomd. Deze gegevens worden

‘verrijkt’. Dankzij die verrijkingen krijgt de KBO-populatie inhoud en vorm, krijgen de geïdentificeerde ‘objecten’ een gezicht: economisch gewicht van een onderneming, door tewerkstelling, omzet, toegevoegde waarde, geografische ligging enzovoort. De VKBO-dienstverlening uit de ‘verrijkte bronnen’ volgt dezelfde logica als hiervoor beschreven, namelijk aanleveringen maximaal vanuit de authentieke gegevensbron, waar mogelijk. Indien de dienstverlening niet beschikbaar is vanuit de authentieke bron worden VKBO-diensten aangeboden vanuit de lokale, gesynchroniseerde kopieën van de publieke data uit de volgende databanken:

- a) jaarrekeningen Nationale Bank van België NBB: jaarrekeninggegevens zijn publiek, kunnen worden opgevraagd op de site van de NBB, in pdf-vorm. NBB biedt geen dienstverlening aan waarbij de data op digitale wijze, op ‘atomair niveau’ (per rubriek) kunnen worden ‘gelezen’ en gebruikt. Daarom bouwt VKBO, vanuit de standaard-NBB-publicaties zelf een database van waaruit dan de gegevens digitaal kunnen worden gelezen;
 - b) Tewerkstellingsklasse en Paritair Comité (RSZ): RSZ laat toe dit gegeven publiek te raadplegen langs een webapplicatie. VKBO slaat ditzelfde gegeven op (door middel van een ‘publicatie’ = trimestrieel bestand ontvangen vanuit de RSZ) om het ook op digitale wijze te kunnen bezorgen aan VKBO-afnemers/klanten die dit gegeven online wensen mee te nemen in hun processen. Dit gegeven wordt ook dankbaar in ontvangst genomen door vele gemeenten die daarmee een beter zicht krijgen op de ondernemings- en werkgeverspopulatie op hun grondgebied;
 - c) Graydon-faillissementen-details: bij Graydon worden gegevens aangekocht die de faillissementen, ontbindingen, gerechtelijke reorganisaties enzovoort, sneller signaleren met inbegrip van enkele nuttige details voor gerichte actie door eventuele Vlaamse schuldeisers;
 - d) ...
- Artikel 4, 10°, is geformuleerd naar analogie met artikel 4 van de KSZ-wet. Dat artikel bepaalt dat de KSZ (dienstenintegrator) ook bepaalde gegevens zelf mag opslaan, namelijk de kruispuntbankregisters. De KSZ heeft bovendien ook een kopie van de basisgegevens van het Rijksregister. Men zou dan ook de vraag kunnen stellen waarom dit federaal blijkbaar mag terwijl de CBPL bedenkingen heeft bij het feit dat de Vlaamse dienstenintegrator een kopie van de KBO heeft, waarvan de gegevens trouwens minder persoonsgevoelig zijn aangezien het gegevens zijn betreffende ondernemingen die ingevolge artikel 17 van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemingsloketten en houdende diverse bepalingen, raadpleegbaar zijn zonder voorafgaande machtiging.
- F. De CBPL merkt in randnummer 59 op dat moet worden onderzocht of artikel 4, §3, van het egov-decreet en een aantal bepalingen uit het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering nog enige relevantie hebben. Het oprichten en aanduiden van dienstenintegratoren behoeft immers steeds een behoorlijke decretale omkadering. Delegatie bij besluit van de Vlaamse Regering kan niet.
- Artikel 4, §3, kan echter niet worden opgeheven omdat reeds in artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende de oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap ‘Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen’, de volgende zin werd toegevoegd: ‘Het Agentschap [AGIV] is een entiteit als vermeld in artikel 4, §3, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.’. Vandaar dat artikel 4, §3, best niet wordt opgeheven. Uiteraard is het niet de bedoeling dat de Vlaamse Regering in de toekomst nog andere dienstenintegratoren aanduidt op basis van voornoemd artikel 4, §3.

- Wat betreft het opheffen van de artikelen tot uitvoering van het artikel 4, §3, van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009: deze artikelen worden best bij besluit van de Vlaamse Regering opgeheven.

G. De CBPL oordeelt dat artikel 12 (gegevens opvragen namens een aanvrager) voor verduidelijking vatbaar is.

- Er wordt aan de memorie van toelichting toegevoegd dat de VDI dan optreedt als verwerker ten behoeve van de verantwoordelijke voor de verwerking.

H. In randnummer 80 stelt de CBPL voor dat de evaluatie door de Vlaamse toezichtcommissie (VTC) van de veiligheidsvereisten door de VDI en zijn gebruikers best gebeurt aan de hand van een verslag van de veiligheidsconsulent van de VDI.

- Dergelijke precisering van werkwijze hoeft niet decretaal te worden geregeld. Ingevolge artikel 6, §1, van het egov-decreet is iedere instantie reeds verplicht de VTC te ondersteunen bij de vervulling van haar opdrachten en de VTC informatie te verstrekken en inzage in alle dossiers en informatieverwerkende systemen te verschaffen telkens als ze daarom vraagt.

I. De CBPL merkt op dat in artikel 20 sprake is van ‘entiteiten van de Vlaamse administratie’ terwijl ‘instanties’ wordt bedoeld. De CBPL is van oordeel dat het niet opportuun is dat instanties die geen gebruik maken van de VDI, in het coördinatiecomité zetelen. Ook stelt ze voor om vertegenwoordigers van federale overheden als waarnemer met raadgevende stem in het coördinatiecomité op te nemen. Tevens vraagt de CBPL naar de draagwijdte van een beraadslaging en naar de bedoeling van artikel 21, 5°. Tot slot merkt de CBPL op dat driemaandelijks vergaderingen van het coördinatiecomité aangewezen zullen zijn.

- In artikel 20 wordt ‘entiteiten van de Vlaamse administratie’ vervangen door ‘instanties’.
- Uiteraard zullen instanties die geen gebruik maken van de VDI, geen lid worden van het comité.
- Het is aan de Vlaamse Regering om de samenstelling van het coördinatiecomité te regelen.
- Een beraadslaging kan worden beschouwd als een overleg.
- Het wordt aan de wijsheid van het comité overgelaten om te bepalen hoeveel keer per jaar het comité best bijeenkomt. Er is in het ontwerp bepaald minstens één keer per jaar.

Conclusie met betrekking tot het advies van de CBPL

Het voorontwerp biedt reeds voldoende garanties dat één welbepaalde, stabiele en autonome instelling (namelijk DAB Informatie Vlaanderen) bevoegd is om de functie van VDI te vervullen.

Het voorontwerp van decreet bakent het werkterrein van de VDI duidelijk af (namelijk op basis van de materies waarover de Vlaamse overheid bevoegd is en het doelpubliek aldus de instanties zijn die onder de Vlaamse bevoegdheden ressorteren tenzij hun gegevensuitwisselingen bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator moeten gebeuren).

Er kan aldus niet worden tegemoet gekomen aan de twee hoofdopmerkingen van de CBPL. Met de andere opmerkingen werd zoveel als mogelijk rekening gehouden. Daarom heeft het geen zin om het voorontwerp nog eens voor een tweede keer aan de CBPL voor advies voor te leggen. Bovendien heeft de CBPL en de VTC al veelvuldig aangedrongen op een spoedige decretale omkadering van de VDI. Vandaar dat het voorliggend ontwerp van decreet onmiddellijk voor advies aan de Raad van State wordt voorgelegd (en niet meer aan de CBPL).

3. Bespreking van het advies van de Raad van State

De Raad van State merkt bij artikel 3, §1, derde lid, en §2, tweede lid, dat deze bepaling (dat de VDI in nauw overleg met de andere dienstenintegratoren werkt en dat de VDI de gegevensuitwisseling met de andere dienstenintegratoren stroomlijnt) zo moet worden begrepen dat de verplichting niet verder reikt dan in overleg te treden met andere (federale) dienstenintegratoren. Met name belet het beginsel van de autonomie van de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten dat één van die overheden aan een andere overheid op eenzijdige wijze verplichtingen zou opleggen.

Het volledige ontwerp van decreet dient bevoegdheidsconform te worden gelezen, zodat daaruit niet kan worden afgeleid dat de Vlaamse overheid eenzijdig opdrachten zou mogen geven aan de federale overheid, de andere gemeenschappen of de gewesten, die betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van die andere overheid. Wat wel kan, is dat de Vlaamse overheid, op basis van vrijwilligheid in hoofde van de betrokken overheden (door middel van een samenwerkingsakkoord of een overeenkomst), elektronisch gegevensverkeer regelt met betrekking tot aangelegenheden die buiten haar bevoegdheidssfeer liggen.

Bij artikel 17 (dat zegt dat eenieder die betrokken is bij de verwerking van gegevens over de VDI, ertoe gehouden is het vertrouwelijke karakter ervan te bewaren. Elke schending van die vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 Strafwetboek) stelt de Raad van State voor om de strafmaat in artikel 17 zélf op te nemen in plaats van te verwijzen naar artikel 458 Strafwetboek. Immers, die verwijzing naar artikel 458 Strafwetboek moet zo worden begrepen dat verwezen wordt naar het artikel zoals het van kracht is op het ogenblik van de goedkeuring van het decreet. Latere wijzigingen van artikel 458 Strafwetboek, kunnen geen invloed hebben op de verwijzing in artikel 17 naar dit artikel. De draagwijdte van de verwijzing mag immers niet afhangen van maatregelen die door een andere overheid (in casu de federale overheid) worden genomen. Een dergelijke verwijzing naar een op een bepaald ogenblik bestaande wetsbepaling kan echter tot moeilijkheden aanleiding geven, precies indien de federale wetgever die bepaling nadien zou wijzigen, vervangen of opheffen. De rechtsonzekerheid die daaruit voortvloeit, kan best worden vermeden.

Daarom wordt in artikel 17 de expliciete verwijzing naar artikel 458 Strafwetboek vervangen door de strafmaat zelf, geïnspireerd door wat thans in artikel 458 Strafwetboek is bepaald.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Dit artikel bevat de omschrijving van een aantal definities.

1. Instanties

Omwille van de transparantie in de Vlaamse regelgeving en consistentie met de bestaande decretale bepalingen is een afstemmen met dit ontwerp van decreet nodig. Het invoeren van nieuwe begrippen zou immers tot een nodeloze verwarring kunnen leiden tussen enerzijds openbaarheid en hergebruik en anderzijds het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Qua toepassingsgebied wordt er daarom gestreefd naar een afstemming met de decreten Openbaarheid van bestuur en Hergebruik van overheidsinformatie.

Vandaar dat er geopteerd wordt om te verwijzen naar het begrip ‘instanties’, opgesomd in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.

Het zijn:

- 1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;
- 2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Met andere woorden de entiteiten van de Vlaamse administratie zijn tevens instanties;
- 3° de gemeenten en de districten;
- 4° de provincies;
- 5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;
- 6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;
- 7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna OCMW's te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende OCMW's;
- 8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;
- 9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;
- 10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

Als het decreet spreekt over ‘instanties’ worden tevens alle entiteiten van de Vlaamse administratie bedoeld. De departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid worden als afzonderlijke instanties beschouwd.

Het begrip ‘instantie’ omvat dus ook de lokale (3°) en provinciale (4°) besturen alsook de OCMW's (7°). Sinds de bijzondere wet van 16 juli 1993 hebben de Vlaamse Gemeenschap, respectievelijk het Vlaamse Gewest, de bevoegdheid om de organieke regels vast te stellen voor de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, respectievelijk de verenigingen van provincies en van gemeenten. Ten aanzien van de OCMW's volgt deze bevoegdheid uit artikel 5, §1, II, 2°, ten aanzien van de verenigingen van provincies en van gemeenten uit artikel 6, §1, VIII, 10, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

In artikel 5, §1, II, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt “het beleid inzake maatschappelijk welzijn, met inbegrip van de organieke regels betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn” als persoonsgebonden (dus Vlaamse) aangelegenheid aangeduid, met uitzondering van onder de federale bevoegdheid vallende materies, die hierna worden opgesomd:

- de vaststelling van het minimumbedrag, de toekenningsvoorwaarden en de financiering van het wettelijk gewaarborgd inkomen overeenkomstig de wetgeving tot instelling van het recht op een bestaansminimum;
- de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in artikel 1 en 2 en in de hoofdstukken IV, V en VII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, met behoud van de bevoegdheid van de gemeenschappen om aanvullende of bijkomende rechten toe te kennen;
- de aangelegenheden met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn die geregeld zijn in de wet van 2 april 1965 betreffende het ten laste nemen van de steun verleend door de commissies van openbare onderstand;
- de regelingen met betrekking tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van de gemeenten, vermeld in artikel 6 en 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en van de gemeenten Komen-Waasten en Voeren, die opgenomen zijn in artikel 6, §4, artikel 11, §5, artikel 18ter, artikel 27, §4, en artikel 27bis, §1, laatste lid, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en in de wet van 9 augustus 1988 tot wijziging van de Gemeentewet, de Gemeentekieswet, de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de Provinciewet, het Kieswetboek, de wet tot regeling van de provincieraadsverkiezingen en de wet tot regeling van de gelijktijdige parlements- en provincieraadsverkiezingen.

Op het gebied van de regelgevende bevoegdheid van Vlaams en federaal niveau voor het OCMW moet derhalve een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds de opdrachten van deze bestuursinstellingen en anderzijds de organisatie ervan. Op beide vlakken verschillen de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap op grondige wijze:

- a) wat de algemene opdracht en de verschillende concrete taakopdrachten betreft moet zonder meer worden gesteld dat de hoofdbevoegdheid bij de federale overheid ligt.

Het komt aldus aan de federale overheid toe om de minimale basisrechten van mensen vast te stellen en ook om het niveau te bepalen, dat als minimum geldt. De federale overheid kan hierin steeds ingrijpen.

Het komt wel aan de gemeenschappen toe om aanvullende rechten toe te kennen boven of buiten de rechten, die gewaarborgd zijn in de federale regeling, al dan niet met tussenkomst van het OCMW. Steeds moeten zij evenwel ook rekening houden met de andere bevoegdheidsverdelende regels, die bijvoorbeeld insluiten dat de sociale zekerheid eveneens een federale aangelegenheid (artikel 6, §1, VI, vierde lid, 12°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) is gebleven;

- b) voor de organieke regeling van het OCMW ligt de bevoegdheid in hoofdzaak bij de gemeenschappen, sedert de bijzondere wet van 16 juli 1993 ter vervollediging van de Belgische staatsstructuur. Nu in het kader van de meest recente staatshervorming door de bijzondere wet van 13 juli 2001 ook de bevoegdheden inzake de organieke wetgeving voor de gemeenten – zij het met welbepaalde in die bijzondere wet bevatte restricties – werden overgeheveld, en in uitvoering hiervan onder meer het Gemeentedecreet tot stand kwam, is het mogelijk, op het niveau van de Vlaamse overheid, bevoegd zowel voor gemeenschaps- als voor gewestaangelegenheden, tot een coherente organisatie te komen van de bestuurlijke instellingen op lokaal vlak.

Aangezien aldus Vlaanderen ook bevoegd is voor de OCMW's, vallen de OCMW's alsdusdanig ook onder het toepassingsgebied van het voorliggende ontwerp van decreet.

2. Externe overheid

Onder deze definitie wordt begrepen: een overheid behorend tot het internationale of federale niveau, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsmede de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang. Rechtspersonen belast met taken van algemeen belang zijn organisaties die de overheid helpen bij het uitvoeren van het beleid.

3. Authentiek gegeven

Terwijl een ‘gegeven’ verwijst naar elke soort informatie die voor verwerking vatbaar is, zoals naam, foto en Rijksregisternummer van een burger, het chassisnummer van een wagen, het adres van een onderneming, het perceelnummer van een gebouw enzovoort, met andere woorden een zeer ruime categorie van informatie, zijn ‘authentieke gegevens’ een aparte categorie van gegevens.

De bijzondere eigenschap van een authentiek gegeven wordt niet gevormd door de aard van het authentieke gegeven – de naam van een persoon kan bijvoorbeeld zowel een authentiek als een ‘gewoon’ gegeven zijn – maar door de wijze waarop dit gegeven ingezameld, bewaard en ontsloten wordt. Authentieke gegevens worden immers slechts door één belanghebbende instantie ingezameld en bijgewerkt, maar kunnen vervolgens worden geraadpleegd door een principieel onbeperkt aantal andere overheidsdiensten (en/of burgers en organisaties). Omdat authentieke gegevens slechts door één instantie zullen worden beheerd, gelden zij als uniek en oorspronkelijk. Het voorliggende ontwerp van decreet is er onder meer op gericht om overheidsdiensten zoveel als mogelijk met authentieke gegevens te laten werken. Indien bij de ontsluiting van gegevens zou worden vastgesteld dat er meerdere soorten gegevens zijn die in aanmerking komen als authentiek gegeven voor de desbetreffende categorie gegevens (bijvoorbeeld ingeval verscheidene overheidsdiensten een gegevensbron beheren met dezelfde gegevens), zal de Vlaamse dienstenintegrator, in samenspraak met de andere actoren, beraadslagen welk soort gegevens best als authentieke gegevens worden beschouwd. De Vlaamse Regering kan vervolgens overeenkomstig artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer die gegevensbron als authentieke gegevensbron erkennen. In de definitie van authentiek gegeven wordt dan ook verwezen naar de authentieke gegevensbronnen zoals omschreven in het voornoemde decreet van 18 juli 2008.

Het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer definieert reeds de ‘authentieke gegevensbron’ als een op elektronische wijze bijgehouden verzameling van gegevens die als de meest volledige, kwalitatief hoogstaande, door de Vlaamse Regering is erkend, en die nuttig of noodzakelijk is in het kader van het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer legt de procedure vast hoe de Vlaamse Regering gegevensbronnen als authentieke gegevensbronnen kan erkennen.

4. Dienstenintegrator

Het begrip ‘dienstenintegrator’ staat centraal in het voorliggende ontwerp van decreet en omvat elke instantie die als opdracht van algemeen belang heeft om gegevensverwerkende projecten te coördineren en gegevens geïntegreerd te ontsluiten.

De opdracht van een dienstenintegrator wordt door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie bepaald en is gericht op een bepaald overheidsniveau of een bepaalde sector. De Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ) is een voorbeeld van een dienstenintegrator, net zoals eHealth en Fedict.

Dienstenintegratoren zullen voornamelijk, maar niet noodzakelijk, overheidsdiensten zijn. Een dienstenintegrator kan bij de uitvoering van zijn taken de verwerking van bepaalde (persoons)gegevens ook toevertrouwen aan een derde. Voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft, zal de dienstenintegrator daarbij als ‘verantwoordelijke voor de verwerking’ worden beschouwd, terwijl de derde als een ‘verwerker’ wordt beschouwd in de zin van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens (hierna te noemen de Wet Verwerking Persoonsgegevens). Overeenkomstig artikel 16 van laatstgenoemde wet, dient de dienstenintegrator in dergelijk geval onder meer een verwerker te kiezen die voldoende waarborgen biedt ten aanzien van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen met betrekking tot de te verrichten verwerking en dient de dienstenintegrator toe te zien op de naleving van die maatregelen.

5. VDI: de Vlaamse dienstenintegrator

De aan de DAB Informatie Vlaanderen toegekende taak van dienstenintegrator op Vlaams niveau.

6. De Vlaamse toezichtcommissie

Dit is de Vlaamse toezichtcommissie, opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, gewijzigd bij de decreten van 24 juli 2009 en 8 januari 2010.

De Vlaamse toezichtcommissie verleent, op verzoek of op eigen initiatief, advies aan het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de instanties en belanghebbenden over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in het kader van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en de uitvoeringsbepalingen ervan.

De Vlaamse toezichtcommissie verleent machtigingen voor de elektronische mededeling van persoonsgegevens door een Vlaamse overheidsinstantie.

Vooraleer de Vlaamse Regering een gegevensbron die persoonsgegevens bevat, als een authentieke gegevensbron erkent, geeft de Vlaamse toezichtcommissie advies.

Instanties kunnen een veiligheidsconsulent in sommige gevallen pas aanstellen na gunstig advies van de Vlaamse toezichtcommissie.

7. Sectoraal comité

Dit is een sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig artikel 31bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Er zijn momenteel zes sectorale comités. De sectorale comités hangen af van de Commissie en zijn in het leven geroepen om een deskundig antwoord te bieden op vragen die gaan over zeer gespecialiseerde materies. Zo ziet het sectoraal comité van het Rijksregister toe op de veiligheid van de gegevensverwerking van gegevens vanuit het Rijksregister. Het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en Gezondheid houdt toezicht op de mededeling van gezondheidsgegevens en gegevens van sociaal verzekerden. Het sectoraal

comité voor de Federale Overheid ziet toe op de elektronische mededeling van persoonsgegevens binnen de federale overheid voorzover die elektronische mededeling niet onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité binnen de Commissie.

8. Machtiging

De Wet Verwerking Persoonsgegevens en het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer bepalen dat sommige mededelingen van persoonsgegevens enkel mogelijk zijn indien daartoe voorafgaand een machtiging wordt gegeven. Dit is de machtiging, verleend door de Vlaamse toezichtcommissie of het bevoegde sectoraal comité naar gelang de elektronische mededeling van persoonsgegevens onderworpen is aan een machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie of een sectoraal comité.

9. Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten

Dit is het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008, dat de taken en voorwaarden van de veiligheidsconsulenten nader bepaalt.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de Vlaamse dienstenintegrator

Artikel 3

In artikel 3, §1, wordt formeel de grondslag gelegd voor de toewijzing van de taak van dienstenintegrator aan de DAB Informatie Vlaanderen.

Bij beslissing van de Vlaamse Regering op 8 april 2005 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan een interdepartementaal project ‘Coördinatiecel Vlaams e-government’ (CORVE), opgericht in het toenmalige Departement Algemene Zaken en Financiën, nu Departement Bestuurszaken van de Vlaamse overheid.

CORVE heeft onder andere als doelstelling de nodige ondersteunende diensten te leveren om het principe van het ‘éénmalig inzamelen en maximaal hergebruiken van gegevens’ mogelijk te maken binnen de Vlaamse overheid en bij de lokale overheden.

In het kader van de realisatie van deze doelstelling zorgt CORVE voor de ontsluiting naar de Vlaamse overheid en naar de lokale overheden van Vlaamse en federale authentieke gegevensbronnen, waaronder de persoonsgegevens van het Rijksregister, de sociale gegevens van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de ondernemingsgegevens uit de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Samengevat blijkt uit de voornoemde beslissing van 8 april 2005 inzake de opdracht, de werking, de positionering en de organisatie van het interdepartementale project dat de opdracht van CORVE erin bestaat om:

- Vlaamse departementen, instellingen en lokale besturen een infrastructuur ter beschikking te stellen die de behoorlijk gemachtigden onder hen toelaat om op een eenvoudige en uniforme wijze gegevens uit authentieke gegevensbronnen te verkrijgen;
- het ‘usermanagement’ uit te bouwen en te verzorgen.

CORVE maakt sinds 2009 deel uit van de Dienst met Afzonderlijk Beheer ICT (DAB eIB), opgericht bij artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, gewijzigd bij artikel 45 van het decreet van 19 december 2008 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2009. Ingevolge de voornoemde wijziging is de DAB eIB voortaan belast met de ondersteuning van het Vlaams e-governmentbeleid ten aanzien van de Vlaamse overheid en de lokale besturen.

Hij zorgt voor de coördinatie en de opvolging van de e-government beleidsuitvoering en voor het beheer, de begeleiding en de coördinatie van projecten, acties en initiatieven op het vlak van e-government, met inbegrip van het ontwerp, de bouw en het beheer van gemeenschappelijk bruikbare ICT-diensten en -infrastructuur op het vlak van gegevensuitwisseling en applicatiekoppeling. Hij biedt op dat vlak advies, ondersteuning en diensten aan de entiteiten van de Vlaamse overheid en aan de lokale overheden.

Met voorliggend ontwerp van decreet (artikel 23) wordt in het voornoemde artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, de benaming ‘DAB ICT’ vervangen door de nieuwe benaming ‘DAB Informatie Vlaanderen’. Op 22 juli 2011 heeft de Vlaamse Regering immers de conceptnota betreffende ‘DAB Informatie Vlaanderen: organisatie van de bundeling van diensten voor het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer’ (VR 2011 2207 DOC.0849BIS) goedgekeurd. Deze goedgekeurde nota bevat een politiek gevalideerde visie op de toekomst van het Vlaamse informatielandschap.

De formele oprichting van de VDI heeft als doel de vereenvoudiging en optimalisatie van de gegevensuitwisseling tussen de verschillende instanties en externe overheden.

Hiermee wordt de basis gelegd voor een intense samenwerking tussen de diverse instanties, externe overheden en dienstenintegratoren. Zij moderniseren en vereenvoudigen in permanent overleg hun interne en onderlinge processen en hun relaties met de burgers en de ondernemingen. Deze samenwerking dient te leiden tot een doeltreffende dienstverlening die optimaal is afgestemd op de noden van de verschillende eindgebruikers en die een minimum aan administratieve lasten en kosten voor de betrokkenen met zich brengt.

Artikel 3, §2, komt tegemoet aan de vereiste van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer om de bevoegdheid van de dienstenintegrator af te bakenen. Een onduidelijke afbakening van het werkterrein van de onderscheiden dienstenintegratoren zou immers leiden tot een in de openbare sector ongewenste concurrentie tussen dienstenintegratoren en tot een suboptimale controle op de correcte toepassing van de maatregelen inzake informatieveiligheid en bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De VDI ondersteunt in principe de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen van en naar alle instanties tenzij de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen van die instanties bij of krachtens de wet of het decreet door een andere dienstenintegrator worden ontsloten.

Voorbeeld 1: de gegevens van en naar de OCMW's

Ingevolge het KB van 4 maart 2005 tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, voor wat betreft hun opdrachten inzake het recht op maatschappelijke dienstverlening, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, zijn een aantal belangrijke artikelen uit de KSZ-wet van toepassing op de OCMW's, voor zover zij instaan voor het uitvoeren van opdrachten met betrekking tot het recht op maatschappelijke dienstverlening. De OCMW's worden gelijkgesteld met instellingen van sociale zekerheid, de gegevens die door de OCMW's worden verwerkt voor het uitvoeren van hun opdrachten met betrekking tot het recht op maatschappelijke dienstverlening worden gelijkgesteld met sociale gegevens en het uitvoeren van opdrachten met betrekking tot het recht op maatschappelijke dienstverlening wordt gelijkgesteld met de toepassing van de sociale zekerheid.

Artikel 14 van de KSZ-wet (dat ook van toepassing is op de OCMW's ingevolge het voornoemde KB van 4 maart 2005) bepaalt dat de mededeling van sociale gegevens van per-

soonlijke aard door of aan instellingen van sociale zekerheid (zoals de OCMW's) gebeurt met tussenkomst van de KSZ.

Dat wil dus zeggen dat de mededelingen van sociale gegevens – dit zijn alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid die door de OCMW's worden verwerkt voor het uitvoeren van hun opdrachten met betrekking tot het recht op maatschappelijke dienstverlening – van of naar de OCMW's, over de KSZ zullen verlopen.

Gegevens die door de OCMW's worden verwerkt voor het uitvoeren van opdrachten die geen betrekking hebben op het recht op maatschappelijke dienstverlening – zoals vastgelegd in federale wetgeving – kunnen over de VDI verlopen aangezien die gegevens niet bij of krachtens de wet of het decreet door een andere dienstenintegrator dan de VDI dienen te worden ontsloten. Dit is echter niet de ideale situatie. Het is beter sluitende afspraken te maken tussen de betrokken dienstenintegratoren om alle uitwisselingen van één actor over dezelfde dienstenintegrator te laten verlopen.

Voorbeeld 2: de geografische gegevens

Ingevolge artikel 5, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 houdende oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen, gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, is AGIV belast met het organiseren van de uitwisseling en het ter beschikking stellen van geografische informatie, met inbegrip van het toezicht op het gebruik van deze informatie. Het AGIV is reeds bij decreet aangeduid als een entiteit die tussenbeide komt bij de mededeling van gegevens uit authentieke gegevensbronnen. Ingevolge de bijbehorende memorie van toelichting is het de bedoeling dat AGIV een (kruispunt)entiteit, met andere woorden een dienstenintegrator, is om tussenbeide te komen bij de mededeling van geografische gegevens en om die gegevens met elkaar in verband te brengen.

Aldus zullen geografische gegevens door AGIV en niet door de VDI worden ontsloten.

Uiteraard kan de VDI in het kader van een integraal project geografische gegevens wel combineren met andere gegevens en in die zin diensten aanbieden aan de instanties.

De VDI kan aldus in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisselingen tussen instanties en andere dienstenintegratoren en externe overheden nader stroomlijnen.

Artikel 3, §3, onderlijnt dat het ontwerp van decreet geen aanvullende rechten wil verlenen met betrekking tot de gegevens die worden ontsloten. Personen of overheidsdiensten die met andere woorden vóór de introductie van de VDI geen rechtstreekse of onrechtstreekse toegang hadden tot bepaalde gegevens, of deze gegevens niet mochten verwerken of beheren, krijgen dergelijke rechten niet na de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet.

Het ontwerp van decreet doet dus geen afbreuk aan de bestaande wetgeving of regelgeving in verband met de raadpleging en mededeling van gegevens. De bestaande rechten en plichten blijven dus onverkort bestaan en zullen mutatis mutandis worden toegepast door de VDI.

Hoofdstuk 3. Opdrachten en werking van de VDI

Artikel 4

Artikel 4 somt de belangrijkste opdrachten van de VDI op.

De introductie van de VDI is er op gericht om de inzameling, het beheer en de doorstroming van gegevens tussen de verschillende actoren te vereenvoudigen en optimaliseren.

De VDI heeft onder andere als doelstelling de nodige ondersteunende diensten te leveren om het principe van het ‘éénmalig inzamelen en maximaal hergebruiken van gegevens’ mogelijk te maken binnen de Vlaamse overheid en bij de lokale overheden.

In het kader van de realisatie van deze doelstelling zorgt de VDI voor de ontsluiting naar de Vlaamse overheid en naar de lokale overheden van Vlaamse en federale (en eventueel lokale) authentieke gegevensbronnen.

De VDI realiseert eveneens het elektronische gebruikers- en toegangsbeheer voor de toegang tot informatie, applicaties en systemen, waaronder authentieke gegevensbronnen.

Dat beheer omvat vier componenten:

- de identificatie en het identiteitsbeheer: toekennen en opslaan van een unieke set van data die toelaat te weten wie een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling is;
- de autorisatie en het autorisatiebeheer: het beheren (inclusief opslaan) van rechten zoals de hoedanigheden, rollen, kenmerken en relaties van een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling;
- de authenticatie: het proces van verificatie om na te gaan of hetgeen beweerd wordt, correct is (bijvoorbeeld de identiteit wordt gecontroleerd aan de hand van een paswoord);
- het toegangsbeheer: de toelating verlenen aan een persoon, een onderneming, een (overheids)organisatie of een (overheids)instelling op basis van de identificatie en het identiteitsbeheer om een bepaalde actie uit te voeren of om een bepaalde dienst te gebruiken.

De elektronische identificatie en authenticatie moeten gebeuren op een beveiligde en zekere manier. Zowel de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling als de overheid moeten zeker zijn van de identiteit van de andere partij omdat de elektronisch aangeboden diensten onder andere te maken kunnen hebben met het toekennen van rechten en met het doorsturen, consulteren en bewerken van confidentiële gegevens.

De Vlaamse overheid moet er dan ook voor zorgen dat met het oog op de elektronische dienstverlening en communicatie tussen enerzijds de overheid en anderzijds de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling, een betrouwbare en veilige identificatie en authenticatie mogelijk zijn op basis waarvan de toegang tot bepaalde diensten of acties wordt verleend conform de toepasselijke rechten.

Het hiervoor beschreven proces is niet alleen van toepassing op de burger, de onderneming, de organisatie of de instelling die gebruik wenst te maken van een elektronische dienst. Het geldt evenzeer voor de overheid waar meer in het bijzonder zal moeten worden gecontroleerd of een bepaalde ambtenaar toegang kan krijgen tot een toepassing die gegevens van de burgers opvangt en verwerkt of zal moeten worden gecontroleerd of een bepaalde ambtenaar gemachtigd is om bepaalde stukken elektronisch te ondertekenen.

Vandaar dat er nood is aan een veilig, bij voorkeur overkoepelend, Vlaams gebruikers- en toegangsbeheer. Op die manier wordt vermeden dat burgers, ondernemingen, organisatie of instelling en medewerkers van Vlaamse overheidsinstellingen en overheidsorganisaties zich meerdere keren zouden moeten registreren op het vlak van identiteit en rechten. Bovendien kan een persoon zich dan op dezelfde manier en eenmalig identificeren en authenticeren voor meerdere elektronische diensten, wat de gebruikersvriendelijkheid van de toepassing verhoogt. Een dergelijk gebruikers- en toegangsbeheer laat tevens toe statistische gegevens te verzamelen zodat de Vlaamse overheid zicht krijgt op bijvoorbeeld het aantal raadplegingen van bepaalde elektronische diensten.

Om de identiteit van degene die wenst gebruik te maken van door de Vlaamse overheid aangeboden elektronische diensten, te verifiëren, zal de VDI, bevoegd voor het gebruikers- en toegangsbeheer, mededeling kunnen eisen van de gegevens die voorkomen op de identiteitskaart, de sociale identiteitskaart en elk ander document dat de identiteit aantoonst. Om de juistheid van de meegedeelde gegevens te verifiëren, zal de VDI in kwestie toegang moeten hebben tot onder andere het Rijksregister, het INSZ-register (identificatienummer van de sociale zekerheid), de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen en elke andere gegevensbank die wordt beheerd door een administratieve overheid. Zo kan het ook nodig zijn om ter verificatie van de identiteit toegang te krijgen tot Vlaamse authentieke gegevensbronnen. Dit alles zal pas kunnen na machtiging van het bevoegde sectoraal comité van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de Vlaamse toezichtcommissie, waarin telkens de gegevens tot dewelke toegang wordt verleend, worden vastgesteld. De VDI zal daarom onverwijld al het nodige doen om de respectievelijke machtigingen te verkrijgen.

Er moet over gewaakt worden dat geen onnodige bedreigingen voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ontstaan door het onnodig samenbrengen of dupliceren van persoonsgegevens.

Door een beroep te doen op een gecoördineerd en modulair systeem van gebruikers-, toegangs- en loggingbeheer met gedecentraliseerde gegevensopslag waardoor verschillende partijen kunnen profiteren van elkaars elektronische toegangsbeheersmodules, authentieke bronnen en loggingsystemen, kan dit principe maximaal worden verzekerd voor wat de raadpleging van gegevensbanken betreft. Het maakt komaf met meervoudige identieke controles en opslag van loggings.

Dergelijk samenwerkingsverband wordt vaak omschreven als ‘cirkels van vertrouwen’. Deze worden gerealiseerd door een taakverdeling tussen de betrokken partijen waarbij duidelijke afspraken worden gemaakt over:

- wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk is;
- hoe tussen de betrokken partijen de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden uitgewisseld;
- wie welke loggings bijhoudt;
- hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op eigen initiatief van een betrokken partij of van een controleorgaan of naar aanleiding van een klacht, volledig kan gereconstrueerd worden welke natuurlijke persoon welke dienst of transactie met betrekking tot welke burger of onderneming wanneer, over welk kanaal en voor welke doeleinden heeft gebruikt.

Met betrokken partijen wordt hier bedoeld alle bij de geïntegreerde diensten betrokken Vlaamse instanties, de betrokken federale overheidsinstanties alsook mogelijke overheidsinstanties, ressorterend onder andere gemeenschappen of gewesten, en uiteraard alle betrokken dienstenintegratoren.

De VDI zal in het kader van dergelijke integratie de gegevens niet langer bewaren dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, §1, 5°, WVP). De bewaringstermijn is niet langer dan de tijd, nodig om de gevraagde gegevens op te halen en te verwerken.

De eenmalige gegevensinzameling en het maximale hergebruik van gegevens verloopt langs een centraal gegevensuitwisselingsplatform. Dat is een Vlaamse, gemeenschappelijk gebruikte ICT-infrastructuur voor de opslag en uitwisseling van gegevens ten behoeve van de Vlaamse overheid, de lokale overheden en externe overheden.

De VDI richt geen centrale databank op waarin alle informatie centraal bewaard en geraadpleegd kan worden. Zulke centralisering is onaanvaardbaar om twee redenen.

Vooreerst staat een centralisering van informatie haaks op de bescherming van de persoonsgegevens. Een centralisering van informatie roept associaties op van een alom controlerende overheid ('Big Brother'), hetgeen uiteraard moet worden vermeden.

Daarnaast is een centralisering van informatie ook vanuit veiligheidsstandpunt onaanvaardbaar: indien een onbevoegde persoon, om welke reden ook (softwarefout, menselijke fout, toeval), toegang zou krijgen tot het centrale systeem, zou een massale hoeveelheid informatie ingekeken, vernield, gekopieerd of gewijzigd kunnen worden.

In plaats van een centralisering, huldigt de Vlaamse overheid het principe van de gedecentraliseerde opslag en toegang tot persoonsgegevens. De informatie wordt opgeslagen door elk van de betrokken instanties, die elk afzonderlijk een gecontroleerde en uniforme toegang tot een gedeelte van de persoonsgegevens bieden.

Het gegevensuitwisselingsplatform moet dus worden beschouwd als een 'dispatching' (door middel van een zogenaamd 'verwijzingsrepertorium') van waaruit data uit verschillende sectoren worden uitgewisseld, zonder dat het platform zelf in principe persoonsgegevens opslaat. Het platform vormt aldus een instrument om de samenwerking en de communicatie tussen instanties onderling en tussen instanties en externe overheden mogelijk te maken en te optimaliseren. Het model van de KSZ die in de sociale zekerheid operationeel is, geldt hierbij als inspiratiebron.

Essentieel is dat beheersinstanties hun persoonsgegevens zelf beheren, dus zelf informatie actualiseren, vervolledigen, verbeteren of verwijderen. Hoewel elke beheersinstantie bepaalde technische standaarden, ingevoerd na goedkeuring van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, zal moeten respecteren bij de eigenlijke aanbidding (de 'toegangspoort') van de persoonsgegevens, blijft de beheersinstantie vrij in de wijze waarop zij de achterliggende informaticaprocessen organiseert.

Het platform is aldus een gedecentraliseerd systeem dat in principe zelf geen persoonsgegevens bevat en slechts doorverwijst naar de correcte gegevensbron, aan de hand van het verwijzingsrepertorium. Slechts indien het echt nodig is, slaat de VDI zelf gegevens (eventueel uit verschillende gegevensbronnen) elektronisch op. De VDI beheert en verwerkt dan die gegevens bij gebrek aan een (authentieke) gegevensbron die zelf kan instaan voor het beheer en de verwerking ervan. De VDI integreert enkel gegevens (in plaats van diensten) indien dit werkelijk nodig is en de gewenste functionaliteit niet met een gelijkwaardige efficiëntie en effectiviteit kan gerealiseerd worden door middel van dienstenintegratie. Gegevens worden opgeslagen uitsluitend vanuit het gerechtvaardigd belang en omdat dienstenintegratie op een bepaald ogenblik geen optie is en het redelijkerwijze niet met een gelijkwaardige efficiëntie en effectiviteit kan behartigd worden. 'Redelijkerwijze' veronderstelt dat een afweging gemaakt wordt met oog voor alle facetten van het proces: wat is er nodig, wie heeft wat, wat kan geleverd worden en onder welke vorm, wat is tech-

nisch mogelijk, welke zijn de veiligheidsrisico's, wat zijn de budgettaire implicaties, aldus eigenlijk een toetsing aan onder andere de artikelen 4, 5 en 16, §4, WVP.

De enige finaliteit van het zelf opslaan van gegevens is om deze gegevens toegankelijk te stellen voor daartoe gemachtigde instanties en externe overheden, bij gebrek aan een andere instantie die in staat is de gegevens te beheren en toegankelijk te stellen.

Eén van de MAGDA-pijlers bestaat immers uit de VKBO-dienstverlening, dit is de opslag en ontsluiting van KBO-data, afkomstig van de KBO, verrijkt met andere, veel gevraagde ondernemingsgegevens die niet uit de KBO beschikbaar zijn. Terwijl KBO enkel de basisinformatie over een onderneming of vestiging levert, slaat het MAGDA-platform ook data op die bijkomende informatie geven over tewerkstelling, geografische ligging, economisch gewicht enzovoort (= 'verrijkingen') van de betreffende ondernemingen en vestigingen, in functie van Vlaamse en lokale applicaties die deze informatie nodig hebben in hun processen.

VKBO zorgt ervoor dat de courante ondernemingsgegevens centraal beschikbaar zijn. Daardoor kunnen alle Vlaamse en lokale diensten en applicaties deze gegevens gebruiken binnen hun administratieve processen.

Het feit dat dienstenintegratie van ondernemingsgegevens op een bepaald ogenblik geen optie is en dus tot gegevensintegratie wordt overgegaan, sluit niet uit dat dienstenintegratie op een bepaald ogenblik wel een haalbare kaart wordt en de werkwijze dienovereenkomstig wordt aangepast. In het licht hiervan wordt de gegevensintegratie periodiek geëvalueerd of deze nog verantwoord is gelet op de evolutie van de werkzaamheden van onder andere de KBO.

Ook kan de VDI, indien nodig, alfanumerieke gegevens verzamelen en opslaan met als doel deze gegevens ter beschikking te stellen aan instanties en externe overheden die deze gegevens nodig hebben voor de uitoefening van hun opdrachten, zoals onder andere ondernemingen en bedrijventerreinen in Vlaanderen exact op kaart weergeven voor professionele gebruikers die nood hebben aan een overzicht van het economisch weefsel in Vlaanderen. Dit wordt gerealiseerd door een dagelijkse synchronisatie van het centraal adressenbestand (CRAB) en de Verrijkte Kruispuntbank Ondernemingen. Daardoor wordt elke onderneming op basis van de meest nauwkeurige en actuele geografische data gelokaliseerd. Deze VKBO/CRAB-data kunnen aldus op kaart worden weergegeven en gecombineerd met diverse andere databestanden. Dit laat ook toe om de onderlinge afstand tussen de bedrijven of hun afstand tot een bepaald punt (bijvoorbeeld van openbare werken) te meten.

Het platform bewaart in principe zelf geen persoonsgegevens (met uitzondering van de VKBO, en de VKBO gecombineerd met onder andere het CRAB), maar bevat wel een gegevensbron met 'wegwijzers' of 'verwijzingen' die aanduiden in welke gegevensbron bepaalde persoonsgegevens of ondernemingsgegevens door welke verantwoordelijke worden bewaard. Deze gegevensbron wordt het 'verwijzingsrepertorium' genoemd. Het verwijzingsrepertorium kan dan worden gebruikt met het oog op het kanaliseren van een vraag om persoonsgegevens naar de plaats waar deze krachtens het verwijzingsrepertorium beschikbaar zijn en met het oog op een preventieve toegangscontrole. Er kan dan bijvoorbeeld, worden nagegaan of degene die om mededeling van persoonsgegevens vraagt, wel degelijk een dossier over de betrokkene in kwestie beheert. Het verwijzingsrepertorium bevat louter verwijzingen naar de instanties die dossiers over een bepaalde persoon bijhouden maar bevat geen inhoudelijke persoonsgegevens.

Aan de hand van het verwijzingsrepertorium kan de VDI achterhalen welke gegevensbronnen moet(en) geraadpleegd worden om de persoons- of ondernemingsgegevens te achterhalen die door een bepaalde instantie worden opgevraagd.

De toegang tot persoons- of ondernemingsgegevens wordt verleend op basis van vooraf bepaalde regels die vervat zijn in een ‘autorisatierepertoire’. Deze toegangsregels duiden aan welke persoon in welke hoedanigheid toegang kan krijgen tot welke informatie. Dit ‘autorisatierepertoire’ zal de technische vertaling zijn van de regelgevende en reglementaire regels en door de betrokken instanties en organisaties gemaakte afspraken betreffende de toegang tot – en het gebruik van – persoons- of ondernemingsgegevens.

Aldus zal het autorisatierepertoire per soort (persoons)gegevens en per soort gebruikers bepalen onder welke voorwaarden de (persoons)gegevens die zijn opgeslagen in de verschillende gegevensbanken, toegankelijk zijn.

Gezien hun cruciale en centrale rol, moeten het verwijzingsrepertoire en autorisatierepertoire degelijk beheerd en op elk moment geactualiseerd worden.

De enige databanken met persoonsgegevens die door de VDI in principe worden bijgehouden, zijn het verwijzings- en autorisatierepertoire (supra) en de logging (waarin bijvoorbeeld staat dat ambtenaar X bij instantie Y bepaalde gegevens over persoon Z heeft opgevraagd). Volledigheidshalve kan in dit kader ook worden verwezen naar de persoonsgegevens die de VDI zal opnemen in zijn rol als intermediaire organisatie (bijhouden van concordantietabellen bij het anonimiseren of coderen van persoonsgegevens).

Gebaseerd op het principe dat elke gegevensbron zoveel mogelijk met unieke en oorspronkelijke gegevens moet werken, zullen de instanties trachten hun gegevensbronnen te optimaliseren door kopieën van (persoons)gegevens te vervangen door verwijzingen naar unieke en oorspronkelijke (persoons)gegevens, opgenomen in andere gegevensbronnen en deze (persoons)gegevens door middel van het gegevensuitwisselingsplatform te raadplegen.

De VDI zal bij elk verzoek tot mededeling van gegevens controleren of de gebruiker en de omstandigheden van het verzoek voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgelegd in het autorisatierepertoire. De introductie van de VDI mag er immers niet toe leiden dat iemand toegang zou krijgen tot gegevens in strijd met de toepasselijke regels.

Elke communicatie tussen de VDI enerzijds en de gegevensbronnen anderzijds maakt het voorwerp uit van een logging met contextinformatie, die wordt bewaard op een aparte beveiligde server. Het loggingsysteem in kwestie voorziet maatregelen die het mogelijk maken om na te gaan wie toegang heeft gehad tot welke persoonsgegevens voor welke finaliteiten.

De VDI draagt er zorg voor dat de persoonsgegevens uitsluitend verder worden meegegeeld aan de respectieve bevoegde entiteiten van de Vlaamse overheid, overeenkomstig de geldende machtigingen bepaald door of krachtens de wet dan wel bij beslissing van het bevoegde sectoraal comité van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Dat houdt aldus een garantie in dat er niet meer persoonsgegevens worden uitgewisseld dan deze die relevant zijn in het licht van de beoogde doeleinde.

De VDI zal de persoonsgegevens in kwestie voorts slechts medelen voor zover blijkt dat de betrokkene op het ogenblik van de vraag wel degelijk over een dossier beschikt bij de entiteit van de Vlaamse overheid in kwestie. De VDI beschikt daartoe over een eigen verwijzingsrepertoire, het ‘inschrijvingsrepertoire voor personen’. Door de inschrijving van een persoon in het ‘inschrijvingsrepertoire voor personen’ wordt aangegeven dat de betrokken entiteit van de Vlaamse overheid over deze persoon een dossier bijhoudt.

Hierboven is uitvoerig de routerfunctie (het doorgeven van gegevens) uiteengezet. Daarnaast kunnen langs het platform ook gegevens uit verschillende gegevensbronnen worden samengevoegd om die vervolgens aan de afnemer te bezorgen, overeenkomstig de

machtiging van de afnemer. Om eventueel in een beperkt aantal gevallen, voor zover gemachtigd, ook gegevens te kunnen selecteren alsook om de terbeschikkingstelling van gegevens verder te kunnen verzekeren, is het noodzakelijk dat gegevens (tijdelijk) op het platform worden opgeslagen. Ook moet de VDI door middel van het platform kunnen optreden als intermediaire organisatie om persoonsgegevens geanonimiseerd of gecodeerd aan afnemers te kunnen bezorgen voor verder wetenschappelijk of statistisch onderzoek. Zoals hierboven reeds omstandig uiteengezet, is het niet de bedoeling dat het platform kopies van gegevensbronnen opslaat. De gegevens worden door de beheersinstanties van de gegevensbronnen zelf bijgehouden. Het opslaan van gegevens is enkel voor specifieke doeleinden (repertoria, logging, anonimiseren, coderen, selecteren, het tijdelijk opslaan voor bepaalde doeltoepassingen indien de gegevensbron zelf de gewenste diensten niet kan leveren en steeds in samenspraak met de gegevensbron zelf) nodig.

Het platform heeft aldus een belangrijke rol bij het ontwikkelen, beheren en uitbouwen van gegevensuitwisselingen. Er wordt voorzien in de ontwikkeling van een ‘netwerkcentrische dienstverlening’: men raadpleegt zoveel mogelijk rechtstreeks de ‘authentieke gegevensbron’ (bijvoorbeeld door webservices). De VDI treedt op als dienstenintegrator. Het is de bedoeling om door middel van het platform zoveel mogelijk authentieke gegevens uit te wisselen. Op termijn moet het platform uitgroeien tot hét aanspreekpunt in Vlaanderen voor de ontsluiting van zowel federale als Vlaamse (persoons)gegevens. Het uiteindelijke platform moet een gedecentraliseerd systeem worden dat verschillende gegevensbronnen kan aanspreken.

Ook kan de VDI normen en richtlijnen formuleren en beheren en de overige instanties ondersteunen op het vlak van e-government en informatie- en communicatietechnologie.

Overleg met andere dienstenintegratoren (zoals de KSZ, Fedict, eHealth, AGIV) is onontbeerlijk voor het welslagen van elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer. Vandaar dat de VDI eveneens instaat voor het organiseren van de samenwerking met de andere dienstenintegratoren.

Die samenwerking kan het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer bevorderen.

Ten behoeve van de efficiëntie is het noodzakelijk dat de verschillende dienstenintegratoren op regelmatige basis bijeenkomen.

Aangezien bij de verwerking van persoonsgegevens een afdoende beveiliging van primordiaal belang is, zullen verschillende aspecten van gegevensbeveiliging door de verschillende dienstenintegratoren moeten worden afgesproken. De beveiliging mag immers niet onderschat worden: hoewel de Vlaamse dienstenintegrator de coördinatie van het veiligheidsbeleid op zich zal nemen (overeenkomstig artikel 5, 6°), doet zulks geen afbreuk aan de basisverplichting van elke overheidsdienst (instantie of externe overheid) om zijn gegevensbronnen afdoende te beveiligen. Doordat echter meerdere partijen toegang zullen hebben tot gegevensbronnen, zal elke verantwoordelijke overheidsdienst zijn gegevensbronnen doorgaans nog sterker moeten beveiligen.

De beveiligingsaspecten die tijdens het overleg van de diverse dienstenintegratoren zullen worden bepaald, betreffen onder meer de (uitwisseling van de resultaten van de) authenticatie, verificatie en controle van de identiteit van de gebruikers van de diverse gegevensbronnen.

Ook is het belangrijk dat de verschillende dienstenintegratoren de modaliteiten van de zogenaamde ‘audit trail’ vastleggen, waardoor een volledige reconstructie kan gebeuren van wie welke dienst op welk moment en voor welke doeleinden heeft gebruikt. In concreto zal in logbestanden nauwkeurig geregistreerd worden welke eindgebruiker op welk moment met welke middelen toegang vraagt of krijgt tot bepaalde gegevens. Dergelijke mate van detail moet het ook mogelijk maken om ingeval van betwisting achteraf uit te maken of

een bepaalde handeling geoorloofd was. Ingevolge artikel 17, §2, heeft elke persoon het recht om te weten welke instanties of andere personen gegevens over hem hebben geraadpleegd.

Ook bepalen de verschillende dienstenintegratoren best de bewaartermijn van al deze informatie en de middelen waarmee de rechthebbenden toegang kunnen krijgen tot deze informatie.

Aangezien het overleg met de verschillende dienstenintegratoren ook overleg betreft met onder andere federale dienstenintegratoren (zoals de KSZ, Fedict, eHealth), kan een decreet niet eenzijdig de modaliteiten van dergelijk overleg opleggen. Vandaar dat een samenwerkingsakkoord noodzakelijk zal zijn om de contouren van het overleg met de diverse dienstenintegratoren vast te leggen.

Artikel 5

Dit artikel geeft een niet-exhaustieve opsomming van de verschillende opdrachten van de VDI. Indien de expertise opgebouwd door de VDI er zich toe leent om andere opdrachten uit te voeren ter optimalisering van de gegevensstromen van de instanties, dan kunnen deze andere opdrachten ook worden uitgevoerd door de VDI.

De VDI biedt zijn diensten aan de instanties en doet dit in overleg met hen. De VDI voert zijn taken eveneens uit in overleg met de andere dienstenintegratoren. Er wordt geen afbreuk gedaan aan de bevoegdheden van de andere instanties of dienstenintegratoren.

1. Ontvangen van en gevolg geven aan de aanvragen tot raadpleging van de gegevens opgenomen in één of meerdere gegevensbronnen en tot mededeling van de gegevens opgenomen in één of meerdere gegevensbronnen, of het geïntegreerd mededelen ervan

De VDI zal er voor zorgen dat de door de instanties ingediende verzoeken tot raadpleging of mededeling van gegevens effectief worden uitgevoerd. Hij zal daartoe technische en organisatorische maatregelen treffen om de verschillende gegevensbronnen op zodanige wijze aan elkaar te koppelen dat een raadpleging mogelijk wordt, in overeenstemming met de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging tot of mededeling van bepaalde gegevens voor de betreffende (authentieke) gegevensbron.

2. Uitwerken van de wijzen waarop de toegangsrechten tot de gegevensbronnen door de VDI technisch en organisatorisch kunnen worden gecontroleerd

Aangezien de introductie van VDI er niet toe mag leiden dat iemand toegang krijgt tot gegevens waar hij voorheen geen toegang toe had, dient erover gewaakt te worden dat de toegangsrechten tot de verschillende gegevensbronnen effectief gecontroleerd worden. Eén van de taken van de VDI bestaat er daarom in om technische hulpmiddelen of organisatorische ingrepen uit te werken waarmee de verschillende toegangsrechten kunnen gecontroleerd worden. Dergelijke hulpmiddelen zullen uiteraard aangepast worden in functie van de evolutie van de techniek: wat vandaag op technisch vlak een effectief controlemiddel is, zal dit morgen niet noodzakelijk ook nog zijn door de voortschrijding van de techniek.

3. Bevorderen en bewaken van de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbronnen

Ondanks de technische en organisatorische complexiteit van de verschillende gegevensbronnen die zullen worden ontsloten door de VDI, dient erover gewaakt te worden dat de voorwaarden waaronder verzoeken tot raadpleging en mededeling worden toegestaan, zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

In het bijzonder zal de VDI trachten om inconsistenties en tegenstellingen tussen de verschillende gegevensbronnen weg te werken door technische en/of juridische instrumenten. Zulke inconsistentie kan bijvoorbeeld bestaan indien een bepaalde categorie gegevens door eenzelfde gebruiker onder verschillende voorwaarden kan worden opgevraagd bij verschillende instanties.

4. Uitwerken van de technische modaliteiten om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen

De VDI zal er voor zorgen dat de nodige toegangskanalen zullen worden aangeboden aan de gebruikers. Hoewel het ontwerpen en uitbaten van toegangskanalen niet exclusief aan de VDI is voorbehouden – ook instanties kunnen op eigen initiatief specifieke toegangskanalen organiseren – zal de VDI hier een prioritaire rol vervullen, na goedkeuring van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20. De VDI zal in overleg met het coördinatiecomité waken over de homogeniteit van de toegangsrechten, hetgeen nauw samenhangt met de uitbouw van de toegangskanalen voor de instanties.

5. Uitwerken van de technische modaliteiten betreffende de communicatie tussen de gegevensbronnen of de authentieke gegevensbronnen en de instanties

De VDI zal technische standaarden uitwerken, na goedkeuring van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, voor de communicatie tussen de verschillende gegevensbronnen. Elke instantie zal haar gegevens dan volgens de door de VDI uitgewerkte standaarden ontsluiten.

6. Bevorderen van een gecoördineerd veiligheidsbeleid

De bescherming van persoonsgegevens is een prioriteit van de VDI. Hoewel elke instanties die persoonsgegevens verwerkt, een veiligheidsconsulent dient aan te wijzen (zie het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer), zal de VDI de coördinatie van het veiligheidsbeleid verzorgen.

7. Doen kenbaar maken van de diensten van de VDI bij de instanties en dienstenintegratoren

Een optimale uitwisseling en beheer van gegevens kan maar tot stand komen indien al de mogelijke actoren effectief bij dit proces betrokken worden. Een verhoging van de efficiëntie van gegevensuitwisseling is immers onderhevig aan het in de informaticasector bekende ‘netwerkeffect’, waarbij het belang van een netwerk significant stijgt bij elke toename van het aantal gebruikers.

De VDI zal daarom haar bestaan en werking kenbaar maken bij de verschillende instanties, externe overheden en dienstenintegratoren. Dit kan onder meer bestaan uit bewustmakingscampagnes, publicatie van brochures en training on site.

8. Bevorderen en begeleiden van de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen

Eén van de aandachtspunten van de VDI is het promoten van het gebruik van authentieke gegevens en authentieke gegevensbronnen. Hoewel het nuttig kan zijn om ook niet-authentieke gegevens te ontsluiten, zal de VDI de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen bevorderen en, waar nodig, technisch en organisatorisch begeleiden.

Artikel 6

Voor de volledigheid dient vermeld te worden dat het identificatienummer van het Rijksregister uiteraard niet het enige gegeven is waarmee gegevensbronnen aan elkaar zullen worden gekoppeld. Het identificatienummer van het Rijksregister is immers beperkt tot de natuurlijke personen vermeld in de bevolkingsregisters, vreemdelingenregisters, wachtregisters en registers gehouden in de diplomatieke zendingen en de consulaire posten.

Voor al de andere natuurlijke personen die worden opgenomen in gegevensbronnen, evenals voor alle andere informatie (betreffende ondernemingen, verenigingen, goederen enzovoort), zal de VDI passende methodes ontwikkelen om dergelijke gegevens te koppelen tussen de verschillende gegevensbronnen.

Naast het identificatienummer van het Rijksregister zullen daarom ook nog de volgende unieke identificatiesleutels worden gebruikt:

- het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- het ondernemingsnummer, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op een onderneming, opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- de identifier, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand;
- het kadastraal perceelsnummer, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op percelen;
- de identificatoren van de geografische objecten van het Grootchalig Referentie Bestand, vermeld in 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand, indien het gegevens betreft die betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB.

De Vlaamse Regering kan voor andere gegevens die niet onder de toepassing van §1 vallen, het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen.

Artikel 7

Dit artikel stipuleert dat de instanties en de VDI met elkaar langs elektronische weg gegevens zullen uitwisselen die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten.

De introductie van de VDI wijzigt geenszins de bevoegdheid van een instantie voor het beheer van de gegevensbron of authentieke gegevensbron. De instantie dient zich echter rekenschap te geven van de impact die zij – in het bijzonder bij het beheer van de authentieke gegevens – heeft op de andere actoren, aangezien de authentieke gegevens onder haar beheer tevens ontsloten kunnen worden aan andere instanties. Terwijl een wijziging van de authentieke gegevens, vervat in een gegevensbron, voorheen immers slechts interne gevolgen had voor de instantie, zal dergelijke wijziging in een authentieke gegevensbron er voor zorgen dat externe instanties geconfronteerd kunnen worden met de gewijzigde versie van de gegevens.

De VDI deelt ook de beschikbare elektronische gegevens aan externe overheden en de andere dienstenintegratoren mee die deze nodig hebben voor de uitvoering van hun taken.

Indien de VDI persoonsgegevens wil meedelen in het kader van haar opdrachten, dient zij voorafgaandelijk te controleren of de bestemming, naar gelang het geval, over een machtiging van het bevoegde sectoraal comité binnen de Commissie voor de bescherming

van de persoonlijke levenssfeer of van de Vlaamse toezichtcommissie beschikt, tenzij die elektronische mededeling bij of krachtens een wet of decreet is vrijgesteld van een machtiging.

Een elektronische mededeling van persoonsgegevens waarvoor een machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie of een sectoraal comité is vereist, kan slechts worden verricht nadat deze machtiging werd verleend en met eerbiediging van de voorwaarden en nadere regels die in voorkomend geval in de machtiging werden bepaald.

Artikel 8

Dit artikel benadrukt dat bij elke raadpleging of mededeling van gegevens de relevante regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling worden onderzocht om uit te maken of de desbetreffende handeling effectief mag uitgevoerd worden ten behoeve van de aanvrager.

Artikel 9

De introductie van de VDI is er slechts op gericht om de inzameling, het beheer en de doorstroming van gegevens tussen de verschillende actoren te verbeteren. Het gebruik van de VDI mag iemand dus geen aanvullende rechten verlenen met betrekking tot de gegevens ontsloten door de VDI.

Indien een bepaald gegeven vóór de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet door een bepaalde persoon niet kan worden verkregen (bijvoorbeeld door een wettelijk of reglementair verbod), dan mag de inwerkingtreding van het ontwerp van decreet er niet toe leiden dat die persoon die mogelijkheid plots wél krijgt.

Artikel 9 bevestigt daarom dat, wat de toegang tot gegevens betreft, het ontwerp van decreet geen aanvullende rechten verleent. Deze bepaling is daarom een specifieke bevestiging van het in artikel 3, §3, neergelegde principe dat de VDI in het algemeen geen aanvullende rechten verleent.

Artikel 10 en 11

‘Integratie’ is een bijzondere wijze om informatie te verwerken. Terwijl een verzoek tot raadpleging en een verzoek tot mededeling de eenvoudige opvraging van gegevens uit één of meerdere gegevensbronnen betreffen, met geen of slechts een minimum aan verwerking van de opgevraagde gegevens, gaat integratie verder door de opgevraagde gegevens te combineren door middel van een voorafbepaalde procedure. Na het doorlopen van deze procedure, zal slechts het eindresultaat worden meegedeeld aan de aanvrager.

Artikel 10 voorziet het principe dat de VDI kan voorzien in integratie van gegevens. Aan gezien de integratie van gegevens een complexe aangelegenheid kan zijn, zal integratie steeds gebeuren na afstemming met de betrokken instanties die bevoegd zijn voor de betrokken authentieke gegevensbronnen.

Artikel 11, §1, beklemtoont nogmaals dat de introductie van de VDI op zich geen bijkomende toegangsrechten schept voor personen, en slechts de coördinatie en efficiëntieverhoging van de gegevensontsluiting wil bevorderen. Ook de integratie van gegevens mag er dus niet toe leiden dat iemand informatie verkrijgt waar hij volgens de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen geen toegang toe heeft.

Artikel 11, §2, behandelt een schijnbare uitzondering op bovenstaand principe. Zelfs indien iemand niet het recht heeft om raadpleging of mededeling te krijgen van de ‘intermediaire’ gegevens die gebruikt worden tijdens het berekenen van het integratieresultaat,

is het niettemin mogelijk dat zulke persoon een verzoek tot integratie mag indienen, en er het eindresultaat van verkrijgen. Zulke mogelijkheid moet evenwel uitdrukkelijk aanwezig zijn in de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging tot of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of authentieke gegevensbron van waaruit intermediaire gegevens worden verkregen. Bovendien mag het eindresultaat van de integratie niet impliciet of expliciet de intermediaire gegevens weergeven waarvoor de eindgebruiker geen recht op raadpleging of mededeling heeft. De intermediaire gegevens mogen dus wel gebruikt worden om tot het eindresultaat te komen, maar het eindresultaat mag – noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks – een spoor van de intermediaire gegevens bevatten, omdat de eindgebruiker per hypothese geen recht op raadpleging of mededeling van die intermediaire gegevens heeft. Ten slotte moet het gebruik van dergelijke intermediaire gegevens noodzakelijk zijn om tot het integratieresultaat te kunnen komen. Indien het integratieresultaat dus op een andere manier kan bereikt worden (zonder gebruik van intermediaire gegevens waar de aanvrager geen toegangsrechten voor heeft) dan dient deze andere manier gebruikt te worden.

Artikel 11, §2, is daarom slechts een schijnbare uitzondering op artikel 11, §1, omdat de eindgebruiker op geen enkel moment de raadpleging of mededeling verkrijgt van (zelfs een gedeelte van de) gegevens waar hij volgens de geldende wettelijke en reglementaire bepalingen geen toegang toe heeft.

In overeenstemming met artikel 14, mag de toepassing van artikel 11 er overigens niet toe leiden dat inbreuk zou gemaakt worden op artikel 12bis van de Wet Verwerking Persoonsgegevens. Dat artikel bepaalt dat een besluit waaraan voor een persoon rechtsgevolgen verbonden zijn (of dat hem in aanmerkelijke mate treft) niet louter mag genomen worden op grond van een geautomatiseerde gegevensverwerking die bestemd is om bepaalde aspecten van zijn persoonlijkheid te evalueren (tenzij dit uitdrukkelijk wordt toegestaan door een overeenkomst of door wetgeving). Indien een bepaalde beslissing met andere woorden een belangrijke beslissing uitmaakt voor een bepaald persoon, mag het integratieresultaat dus nooit louter gebaseerd zijn op de geautomatiseerde verwerking van persoonlijkheidsaspecten van de desbetreffende persoon.

De VDI zal in het kader van dergelijke integratie de gegevens niet langer bewaren dan nodig voor het realiseren van het doeleinde waarvoor ze werden ingezameld (artikel 4, §1, 5°, WVP).

De VDI slaat metagegevens omtrent de aard van de datatransmissie op, namelijk welke datadienstverlening, op welk moment, aan welke entiteit van de Vlaamse overheid en aan welke doeltoepassing. Deze metagegevens worden opgeslagen vanuit logging- en auditbehoefte. Indien er vragen rijzen over de regelmatigheid van een transactie, moeten deze gegevens toelaten de nodige controle te verrichten. De logginggegevens worden 10 jaar bewaard. De vernietiging van de gegevens wordt gewaarborgd, eens de verdere bewaring (na 10 jaar) juridisch niet meer nodig is.

Artikel 12

Ten behoeve van de efficiëntie en de algemene werking van het rechtsverkeer, dient in de mogelijkheid te worden voorzien dat een aanvraag wordt gesteld in eigen naam en/of voor rekening van een andere persoon. Indien een overheidsdienst bijvoorbeeld informatica-technisch niet is uitgerust om dit zelf te doen zal de VDI gegevens opvragen ten behoeve van de gemachtigde instantie en ze vervolgens aan de gemachtigde bezorgen in een vorm of formaat waarmee hij verder kan werken.

Artikel 12 geeft de VDI de opdracht om dergelijke mogelijkheid van volmacht door gepaste middelen te regelen voor wat betreft de authentieke gegevens. Teneinde dit mogelijk

te maken zou de VDI optreden als verwerker ten behoeve van de verantwoordelijke van de verwerking.

Artikel 13

In tegenstelling tot een raadpleging van gegevens, wordt aan een mededeling van gegevens een bewijskracht tot bewijs van het tegendeel gekoppeld. Een overheidsdienst zou bijvoorbeeld bepaalde gegevens als elektronisch bestand kunnen aanbieden aan een eindgebruiker, waarbij dat bestand in rechte kan gebruikt worden met dezelfde bewijskracht als het papieren equivalent.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Artikel 14

Dit artikel poneert het uitgangspunt dat de introductie van de VDI geen afbreuk doet aan de principes vervat in de Wet Verwerking Persoonsgegevens of de andere relevante bepalingen omtrent bescherming van (persoons)gegevens. Het voorliggende ontwerp van decreet is er essentieel immers enkel op gericht om de gegevensinzameling, -beheer en -doorstroming te optimaliseren en te vereenvoudigen.

De bescherming, geboden door de Wet Verwerking Persoonsgegevens, blijft dan ook van toepassing, zoals de veiligheid van verwerking (artikel 16, Wet Verwerking Persoonsgegevens), de informatieverplichtingen van de verantwoordelijke voor de verwerking (artikel 9, Wet Verwerking Persoonsgegevens), het recht op toegang en verbetering van de persoonsgegevens (artikel 10 en 12, Wet Verwerking Persoonsgegevens), de beperking van de toelatingsvoorwaarden van verwerking (artikel 5, Wet Verwerking Persoonsgegevens), de beperking van de doeleinden van verwerking en het verbod op verdere verwerking die de redelijke verwachtingen van de betrokkene zou schenden (artikel 4, §1, 2°, Wet Verwerking Persoonsgegevens) enzovoort.

Door de aandacht voor authentieke gegevens en authentieke gegevensbronnen, komt de VDI bovendien tegemoet aan de basiseisen van artikel 4 van de Wet Verwerking Persoonsgegevens, namelijk dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend, niet overmatig en nauwkeurig dienen te zijn, en wanneer nodig bijgewerkt. Bij een niet-geharmoniseerde inzameling en verwerking van persoonsgegevens door verschillende overheidsdiensten, is de kans immers groter dat persoonsgegevens niet steeds nauwkeurig worden bijgewerkt, of dat bij de inzameling te veel of te weinig gegevens worden vergaard.

Artikel 15

Artikel 12 van de Wet Verwerking Persoonsgegevens geeft eenieder het recht om alle onjuiste persoonsgegevens die op hem betrekking hebben, kosteloos te doen verbeteren door een gedagtekend en ondertekend verzoek in te dienen bij de verantwoordelijke voor de verwerking.

Artikel 15, §1, verruimt dit recht tot ál de gegevens. Verder wil het ontwerp van decreet de drempel voor verbetering verlagen door voor bepaalde soorten van gegevens op termijn toegangskanalen ter beschikking te stellen waarmee foutieve gegevens kunnen worden verbeterd. Die toegangskanalen worden bepaald door de VDI – voorzover die gegevens door de VDI worden verwerkt – en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht en op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

Zoals hoger reeds aangestipt, voorziet artikel 15, §2, in het recht voor elke persoon om na te gaan welke personen of instanties diens gegevens hebben geraadpleegd door de VDI. Deze bepaling is analoog aan artikel 6, §3, tweede lid, 3°, van de wet van 19 juli 1991 betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten. De VDI voorziet daartoe de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels, bepaald door de Vlaamse toezichtcommissie.

Hoofdstuk 5. Vertrouwelijkheidsverplichting

Artikel 16

Artikel 16 stelt een beroepsgeheim in voor diegenen die uit hoofde van hun functie betrokken zijn bij de verwerking van gegevens die onder één of ander beroepsgeheim vallen. Hoewel een beroepsgeheim doorgaans betrekking heeft op al de informatie waarmee een beroepsbeoefenaar in aanraking komt, is het beroepsgeheim ingesteld door het voorliggende ontwerp van decreet beperkt tot gegevens die door een andere wet of een ander reglement onder het beroepsgeheim vallen. Het beroepsgeheim is dus niet eigen aan de gebruikers van de VDI, maar is afgeleid van de aard van de (erg diverse) gegevens die worden ontsloten door de VDI.

Artikel 17

Ook indien geen beroepsgeheim van toepassing zou zijn, dienen de gegevens op een zorgvuldige en veilige manier te worden behandeld. Dit artikel stelt daarom de verplichting in voor al wie belast is met de verwerking van gegevens door de VDI, om de vertrouwelijkheid te respecteren.

Hoofdstuk 6. Vernietiging van gegevensbronnen

Artikel 18

Aangezien door de VDI cruciale gegevens worden verstrekt over instanties en externe overheden en Belgische (en buitenlandse) burgers en organisaties, dient erover gewaakt te worden dat deze gegevens omtrent omzeggens de gehele bevolking niet in handen van de vijand zouden vallen.

Daarom bepaalt artikel 18 dat de Vlaamse Regering de personen dient aan te wijzen die in oorlogstijd of in een daarmee gelijkgestelde situatie, of in geval van bezetting van het grondgebied door de vijand, belast worden met het verhinderen van toegang tot de gegevens en de vernietiging van de gegevensbronnen bij de VDI. De Vlaamse Regering bepaalt eveneens de voorwaarden voor en de modaliteiten van dergelijke verhoging en vernietiging.

De personen die met deze opdracht worden belast, dienen deze taak strikt en nauwgezet uit te voeren.

Hoofdstuk 7. Veiligheidsconsulent

Artikel 19

Om de bescherming van de persoonsgegevens die ontsloten worden door de VDI te verzekeren, wijst de VDI onder zijn personeel een veiligheidsconsulent aan. De veiligheidsconsulent voert zijn opdrachten uit overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

De veiligheidsconsulent werkt samen met de veiligheidsconsulenten van de andere instanties, externe overheden en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging. De veiligheidsconsulent van de VDI zorgt ook voor de sensibilisering van de informatiebeveiliging bij de betrokken instanties. De Vlaamse Regering kan aan de veiligheidsconsulent van de VDI nog bijkomende opdrachten opleggen.

De naleving van de veiligheidsvereisten, zoals opgelegd door artikel 16 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, door de VDI en de gebruikers van de VDI wordt jaarlijks geëvalueerd door de Vlaamse toezichtcommissie.

Hoofdstuk 8. Het coördinatiecomité

Artikel 20

Bij de VDI wordt een coördinatiecomité, bestaande uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen, opgericht. Alle Vlaamse dienstenintegratoren maken eveneens deel uit van het coördinatiecomité.

Het coördinatiecomité staat de VDI bij in de vervulling van zijn opdrachten. Daartoe stelt het coördinatiecomité initiatieven voor ter bevordering en ter bestendiging van elektronische dienstverlening aan de instanties en externe overheden. Ook stelt het coördinatiecomité alle nuttige maatregelen voor die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de betrokken instanties.

Het coördinatiecomité kan in zijn schoot werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt. Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan de werking van het coördinatiecomité nader vastleggen.

Artikel 21

Dit artikel geeft een opsomming van de verschillende taken van het coördinatiecomité. Zoals reeds gesuggereerd door de naam, heeft het coördinatiecomité essentieel een coördinerende rol ten opzichte van de verschillende actoren betrokken bij de werking van de VDI. Zo zal het coördinatiecomité de samenwerking tussen de verschillende actoren trachten te bevorderen en bijstand verlenen aan de VDI inzake de gegevensbronnen die kunnen worden ontsloten. Belangrijk is ook dat het coördinatiecomité de uitwisseling van gegevens zal bevorderen alsook de verdere optimalisatie van de verschillende gegevensbronnen (zodat niet-authentieke gegevens zoveel als mogelijk worden geweerd). Ook dient het coördinatiecomité voorstellen van nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en basisarchitectuur goed te keuren vooraleer de VDI deze kan uitwerken en invoeren.

Het coördinatiecomité zal regels voor de gegevensbron inzake de voorwaarden voor raadpleging door of mededeling aan een verzoekende instantie van bepaalde gegevens vastleggen. Deze onderwerpen overstijgen immers het niveau van de individuele instantie of dienstenintegrator, aangezien zij meerdere actoren tegelijkertijd treffen. Zodoende is een coördinerende overlegrol vereist.

Artikel 22

De Vlaamse Regering stelt de samenstelling van het coördinatiecomité vast, bepaalt de samenstelling en de werking van het secretariaat dat belast is met de administratieve ondersteu-

ning en de organisatie van het coördinatiecomité, omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de nadere regels inzake zijn werking en benoemt zijn voorzitter en leden.

Hoofdstuk 9. Wijzigings- en slotbepalingen

Artikel 23

In het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2007, 19 december 2008 en 23 december 2010, worden een aantal wijzigingen aangebracht, namelijk de benaming van ‘DAB ICT’ vervangen door de ‘DAB Informatie Vlaanderen’.

Op 22 juli 2011 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota betreffende ‘DAB Informatie Vlaanderen: organisatie van de bundeling van diensten voor het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer’ (VR 2011 2207 DOC.0849BIS) goedgekeurd. Deze goedgekeurde nota bevat een politiek gevalideerde visie op de toekomst van het Vlaamse informatielandschap.

Artikel 24

De definitie van elektronische formulieren in artikel 2, 15°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, was niet afgestemd op sommige andere definities van hetzelfde decreet van 18 juli 2008. Voorliggend artikel beoogt dan ook een technische aanpassing tot afstemming van een aantal begrippen, namelijk de woorden “Vlaamse overheid” vervangen door de woorden “entiteiten van de Vlaamse administratie (d.i. zoals gedefinieerd in artikel 2, 9°) of de provinciale en lokale besturen (d.i. zoals gedefinieerd in artikel 2, 18°)”. Ook wordt het woord “Vlaamse” ingevoegd. Zodoende wordt duidelijk dat met elektronische formulieren wordt bedoeld formulieren die aan de entiteiten van de Vlaamse administratie of aan de provinciale en lokale besturen ter uitvoering van Vlaamse regelgeving digitaal worden bezorgd.

Artikel 25

Het MAGDA-samenwerkingsverband wordt opgeheven. Het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, zal onder andere de taken van het MAGDA-samenwerkingsverband op zich nemen. Het is immers niet efficiënt om verschillende vergadercomités in het leven roepen indien deze samenhangende taken hebben. Vandaar dat één comité, namelijk het coördinatiecomité, alle taken van het MAGDA-samenwerkingsverband voortaan zal uitvoeren.

Artikel 26

De Vlaamse Regering brengt twee jaar na de inwerkingtreding van dit decreet aan het Vlaams Parlement verslag uit over de toepassing van dit decreet, in voorkomend geval met toevoeging van aanbevelingen die kunnen leiden tot een decretaal initiatief of tot andere maatregelen voor een passende uitvoering van dit decreet. Het verslag is gebaseerd op een evaluatieverslag van de VDI zelf, een evaluatieverslag van de Vlaamse toezichtcommissie en een verslag van het coördinatiecomité.

Artikel 27

Aangezien de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de Vlaamse toezichtcommissie aandrigen op een spoedige decretale verankering van de VDI, is het wenselijk dat het voorliggende ontwerp van decreet onmiddellijk inwerking treedt bij publicatie ervan in het Staatsblad.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 15 juli 2011

Ontwerp van decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4, §1 en §2, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

2° de Vlaamse Toezichtcommissie: de Vlaamse Toezichtcommissie, opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

3° dienstenintegrator: een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens;

4° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen

of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

5° het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten: het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008;

6° instanties: de instanties, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

7° machtiging: de machtiging, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, verleend door de Vlaamse Toezichtcommissie of het bevoegde sectoraal comité naar gelang de elektronische mededeling van persoonsgegevens onderworpen is aan een machtiging van de Vlaamse Toezichtcommissie of een sectoraal comité;

8° sectoraal comité: een sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig artikel 31bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

9° VDI: de Vlaamse dienstenintegrator.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de VDI

Art. 3. §1. De DAB EiB/CORVE vervult de functie van dienstenintegrator met als doel de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen de instanties onderling enerzijds en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren en externe overheden anderzijds.

De VDI ondersteunt de instanties door een onderlinge elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling te organiseren tussen de instanties onderling, tussen de instanties en de externe overheden, en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren, om de instanties in staat te stellen de opdrachten voor de gebruikers van de door hen aangeboden diensten uit te voeren op een effectieve en efficiënte wijze, met een minimum aan administratieve lasten en kosten. De eenmalige inzameling en een gecoördineerde ontsluiting van de gegevens staan centraal bij de werking van de VDI.

De VDI organiseert de elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling met waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in nauw overleg met de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren.

§2. In afwijking van paragraaf 1, ondersteunt de VDI niet de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator gebeuren.

De VDI kan in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling, vermeld in paragraaf 1, stroomlijnen.

§3. Behoudens andersluidende decretale of reglementaire bepalingen verleent de VDI geen aanvullende rechten aan personen of instanties tot raadpleging, mededeling of

enige andere verwerking van gegevens bovenop de toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen.

Hoofdstuk 3. Opdrachten en werking van de VDI

Art. 4. De VDI is voor de uitvoering van zijn doel belast met de volgende opdrachten:

1° een visie en een strategie ontwikkelen voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling, vermeld in artikel 3, en het opvolgen van de naleving ervan;

2° de homogeniteit en consistentie van het beleid met de strategie, vermeld in punt 1°, bevorderen en bewaken;

3° een centraal gegevensuitwisselingsplatform concipiëren, ontwikkelen en beheren, dat bestaat uit generieke ICT-diensten en –infrastructuur, en dat de gegevensuitwisseling tussen de verschillende gegevensbronnen, beheerd door instanties of externe overheden, op een generieke manier mogelijk maakt;

4° nuttige basisdiensten concipiëren, ontwikkelen en ter beschikking stellen om de elektronische gegevensuitwisseling te ondersteunen, zoals een systeem voor de organisatie en logging van elektronische gegevensuitwisseling, een systeem voor elektronische toegang tot gegevens, een systeem voor gebruikers- en toegangsbeheer, een systeem voor elektronische datering en een systeem voor codering en anonimisering van gegevens;

5° overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, een verwijzingsrepertorium beheren, waarin aangegeven wordt bij welke instanties welke types van gegevens worden bewaard over welke personen, ondernemingen of instellingen, of dat verwijst naar de gegevensbron waar die gegevens kunnen worden geraadpleegd, of dat per natuurlijke persoon of onderneming aangeeft welke soorten gegevens ter beschikking worden gesteld aan welke instanties of externe overheden voor welke periode, met vermelding van het doel waarvoor de instantie of externe overheid die gegevens nodig heeft, en een autorisatierepertorium beheren dat bepaalt wie onder welke voorwaarden toegang krijgt tot welke gegevens. Het verwijzings- en autorisatierepertorium kan pas geïmplementeerd worden na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie;

6° instanties begeleiden bij de implementatie van de strategie, vermeld in punt 1°;

7° nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en basisarchitectuur die goedgekeurd zijn door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, uitwerken en invoeren om ICT efficiënt in te zetten ter ondersteuning van de visie en strategie, vermeld in punt 1°, en het opvolgen van de naleving ervan;

8° ICT-gerelateerde, organisatorische, functionele en technische aspecten van gegevensuitwisseling beheren en coördineren;

9° programma's, projecten en diensten uitwerken die potentieel de instanties overkoepelen en die de gemeenschappelijke strategie, vermeld in punt 1°, ondersteunen;

10° de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen, afgekort VKBO, beheren. De VKBO is een gegevensbron waarin identificatiegegevens van ondernemingen uit de Kruispuntbank van Ondernemingen worden opgeslagen en verrijkt met ondernemingsgegevens uit verschillende gegevensbronnen, beheerd door andere

instanties en externe overheden. De gegevens, opgeslagen in de VKBO, worden ter beschikking gesteld aan instanties en externe overheden om de opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd. De VKBO is complementair aan de Kruispuntbank van Ondernemingen. De VKBO bezorgt systematisch aan de Kruispuntbank van Ondernemingen en de respectieve gegevensbronnen alle ontvangen meldingen over onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens;

11° indien nodig, alfanumerieke gegevens verzamelen en elektronisch opslaan, beheren en verwerken om ter beschikking te stellen aan de instanties en externe overheden die de gegevens nodig hebben om onderzoeken en opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd;

12° samenwerking met andere dienstenintegratoren organiseren;

13° gegevens inzamelen, samenvoegen, coderen of anonimiseren ter beschikking stellen, als intermediaire organisatie als vermeld in het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De VDI mag de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van deze opdracht, alleen bijhouden zolang dat noodzakelijk is om ze te coderen of te anonimiseren. De VDI mag evenwel het verband tussen het reële identificatienummer van een persoon en het aan hem toegekend gecodeerd identificatienummer bijhouden als de bestemming van de gecodeerde persoonsgegevens daarom verzoekt op een gemotiveerde wijze, na machtiging van de Vlaamse Toezichtcommissie of een sectoraal comité binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

14° de naleving van de visie, de strategie, de functionele en technische normen, standaarden en specificaties, de basisarchitectuur, alsook het gebruik van het gegevensuitwisselingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling en de basisdiensten en de verwezenlijking van de programma's en de projecten door zoveel mogelijk instanties bevorderen.

Art. 5. De VDI heeft, in permanente afstemming met de instanties en de andere dienstenintegratoren, in het bijzonder als opdracht de integratie van gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Daarvoor is de VDI ermee belast:

1° de aanvragen tot raadpleging van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, en de aanvragen tot mededeling van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, te ontvangen en er gevolg aan te geven, of die gegevens geïntegreerd mee te delen;

2° de wijzen uit te werken waarop de toegangsrechten tot de gegevensbronnen door de VDI technisch en organisatorisch kunnen worden gecontroleerd;

3° de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbronnen te bevorderen en te bewaken;

4° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, uit te werken en in te voeren om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;

- 5° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, voor de communicatie tussen de gegevensbronnen of tussen de authentieke gegevensbronnen en de instanties uit te werken en in te voeren;
- 6° een gecoördineerd veiligheidsbeleid te bevorderen;
- 7° de diensten van de VDI kenbaar te maken bij de instanties, externe overheden en andere dienstenintegratoren;
- 8° de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen te bevorderen en te begeleiden.

Art. 6. §1. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

- 1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- 3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 4° de identificator, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand, als de gegevens betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand;
- 5° het kadastraal perceelsnummer, als de gegevens betrekking hebben op percelen;
- 6° de identificatoren van de geografische objecten van het Grootchalig Referentie Bestand, vermeld in punt 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand, als de gegevens betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB.

§2. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Vlaamse Regering het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen.

Art. 7. §1. De instanties delen aan de VDI langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die hij nodig heeft om zijn opdracht als dienstenintegrator uit te voeren.

§2. De VDI deelt aan de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die deze nodig hebben om hun opdrachten uit te voeren.

§3. Voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door of aan de VDI is een machtiging vereist, tenzij die elektronische mededeling bij of krachtens een wettelijke of decretale bepaling is toegestaan of is vrijgesteld van een machtiging, telkens na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie of van het bevoegde sectoraal comité.

§4. Een elektronische mededeling van persoonsgegevens kan pas plaatsvinden nadat de machtiging, vermeld in paragraaf 3, is verleend en als de voorwaarden en de nadere regels nageleefd worden die in voorkomend geval door de Vlaamse Toezichtcommissie of het sectoraal comité voor de mededeling in de machtiging zijn bepaald.

Art. 8. De VDI onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling van gegevens of de aanvrager en het betreffende verzoek voldoen aan de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of voor de authentieke gegevensbron, vastgelegd door de betreffende gegevensbron of door de authentieke gegevensbron.

Art. 9. Het beroep doen op de VDI mag er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager gegevens kan raadplegen of dat gegevens aan hem worden meegedeeld die hij niet zou kunnen verkrijgen via de rechtstreekse raadpleging van de afzonderlijke gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die op die gegevens van toepassing zijn.

Art. 10. De VDI kan, in permanente afstemming met de instanties, voorzien in functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen.

Art. 11. §1. Functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, mogen er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager informatie verkrijgt die hij, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, niet mag verkrijgen.

§2. Functies die leiden tot de integratie van diensten, kunnen gebruikmaken van gegevens die de aanvrager op zich niet mag raadplegen of die aan hem niet meegedeeld mogen worden, als:

1° de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of authentieke gegevensbron dat uitdrukkelijk toestaan;

2° het integratieresultaat niet toelaat om expliciet of impliciet gegevens of informatie te verkrijgen of af te leiden die de aanvrager ingevolge paragraaf 1 niet mag verkrijgen;

3° het gebruik van dergelijke gegevens noodzakelijk is om tot het integratieresultaat te komen.

Art. 12. De VDI voorziet in gepaste middelen waarmee een aanvrager in eigen naam of voor rekening van een andere persoon inzage in zijn gegevens kan krijgen of zijn gegevens meegedeeld kan krijgen via de VDI.

Art. 13. De via de VDI elektronisch meegedeelde gegevens, alsookde weergave ervan op een leesbare drager, genieten, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijswaarde als wanneer ze op papieren drager zouden zijn meegedeeld.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. Dit decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of aan bijzondere wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen over de bescherming van gegevens en persoonsgegevens die van toepassing zijn op bepaalde gegevensbronnen.

Art. 15. §1. De VDI staat in voor de wijze waarop en de mate waarin het recht om gegevens die via de VDI worden verwerkt, kosteloos te laten verbeteren, kan worden uitgeoefend, zoals dat, voor de verbetering van persoonsgegevens, bepaald is in artikel 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Verzoeken tot aanpassing van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens kunnen worden ingediend via de toegangskanalen, bepaald door de VDI en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht, op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

§2. Elke persoon heeft het recht om te weten welke instanties en externe overheden, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via de VDI hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke instanties die belast zijn met de opsporing en bestraffing van misdrijven, alsook van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht.

De VDI voorziet daartoe in de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels, bepaald door de Vlaamse Toezichtcommissie.

Hoofdstuk 5. Vertrouwelijkheidsverplichting

Art. 16. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van die gegevens te eerbiedigen alsof hij zelf onderworpen is aan dat beroepsgeheim. Die persoon wordt evenwel van die plicht ontheven als hij geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen, als hij bij of krachtens de wet of het decreet van die plicht is ontslagen, als hij verplicht is bekend te maken wat hij weet of nadat hij het schriftelijke akkoord heeft gekregen van de derde die door de onthulling zal worden getroffen.

Art. 17. Elke persoon die uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens via de VDI, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren. Elke schending van de vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Hoofdstuk 6. Vernietiging van gegevensbronnen

Art. 18. De Vlaamse Regering wijst de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen, of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand ermee belast zijn om de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI te verhinderen of om de gegevensbronnen geheel of gedeeltelijk te vernietigen of te laten vernietigen. De Vlaamse Regering bepaalt de verhindering van de toegang of de vernietiging nader.

Hoofdstuk 7. Veiligheidsconsulent

Art. 19. §1. De VDI wijst, onder zijn personeel en na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie, een veiligheidsconsulent aan als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

§2. De veiligheidsconsulent van de VDI voert, met het oog op de veiligheid van de gegevens die door de VDI worden verwerkt of uitgewisseld en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie de gegevens betrekking hebben, zijn opdrachten uit overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

Onverminderd de opdrachten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, werkt de veiligheidsconsulent samen met de veiligheidsconsulenten van de andere instanties, externe overheden en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging. De veiligheidsconsulent van de VDI zorgt ook voor de sensibilisering van de informatiebeveiliging bij de instanties in kwestie. De Vlaamse Regering kan aan de veiligheidsconsulent van de VDI nog bijkomende opdrachten opleggen.

De naleving van de veiligheidsvereisten, zoals bepaald in artikel 16 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, door de VDI en de gebruikers van de VDI wordt jaarlijks geëvalueerd door de Vlaamse Toezichtcommissie.

Hoofdstuk 8. Het coördinatiecomité

Art. 20. Bij de VDI wordt een coördinatiecomité opgericht dat bestaat uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen. Alle Vlaamse dienstenintegratoren maken ook deel uit van het coördinatiecomité.

Het coördinatiecomité staat de VDI bij in de vervulling van zijn opdrachten. Daartoe stelt het coördinatiecomité initiatieven voor ter bevordering en ter bestendiging van elektronische dienstverlening aan de instanties en externe overheden, en stelt alle nuttige maatregelen voor die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke

behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de instanties in kwestie.

Het coördinatiecomité kan intern werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt. Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 21. Het coördinatiecomité brengt aan de VDI advies uit over:

- 1° de mogelijke ontsluiting via de VDI van gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen;
- 2° de mogelijke aanpassing van de gegevensbronnen zodat, als dat mogelijk is, alleen authentieke gegevens worden ontsloten;
- 3° de optimalisering binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevensbronnen en authentieke gegevensbronnen;
- 4° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen, met inbegrip van het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 5° het gebruik van verwijzingen naar het gegeven in de gegevensbron of de authentieke gegevensbron voor gegevens die geheel of gedeeltelijk overlappen met een authentiek gegeven in een authentieke gegevensbron;
- 6° het vastleggen van regels voor de gegevensbron of de authentieke gegevensbron inzake de voorwaarden voor raadpleging door of mededeling aan een verzoekende instantie van bepaalde gegevens.

Het coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestendiging van de samenwerking inzake elektronisch gegevensverkeer en over initiatieven die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de gegevens.

Het coördinatiecomité kan ook adviezen verstrekken of aanbevelingen formuleren over informatisering en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer of aanverwante materies, voorstellen doen voor of meewerken aan de organisatie van opleidingscursussen over informatica en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer voor het personeel van de instanties en onderzoeken hoe de rationele uitwisseling van gegevens kan worden bevorderd.

Het coördinatiecomité beraadslaagt uit eigen beweging of op verzoek van de Vlaamse Regering, een lid van de Vlaamse Regering, de VDI of een instantie. De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen de raadpleging van het coördinatiecomité verplicht is.

De leden van het coördinatiecomité streven consensus na. Als geen consensus wordt bereikt, geeft het coördinatiecomité in het advies en in de beraadslaging de verschillende standpunten weer.

Art. 22. Het coördinatiecomité wordt minstens jaarlijks bijeengeroepen op initiatief van de voorzitter of telkens als een van de leden van het coördinatiecomité daarom verzoekt.

De Vlaamse Regering stelt de samenstelling van het coördinatiecomité vast, bepaalt de samenstelling en de werking van het secretariaat dat belast is met de administratieve ondersteuning en de organisatie van het coördinatiecomité, omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de nadere regels voor de werking en benoemt de voorzitter en de leden.

De VDI draagt de werkingskosten van het coördinatiecomité en van de werkgroepen die erin worden opgericht.

Hoofdstuk 9. Wijzigings- en slotbepalingen

Art. 23. In artikel 2, 15°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden "Vlaamse overheid" worden vervangen door de woorden "entiteiten van de Vlaamse administratie of de provinciale en lokale besturen";

2° tussen het woord "van" en het woord "regelgeving" wordt het woord "Vlaamse" ingevoegd.

Art. 24. In hetzelfde decreet wordt afdeling II van hoofdstuk II, die bestaat uit artikel 5, opgeheven.

Art. 25. De Vlaamse Regering brengt twee jaar na de inwerkingtreding van dit decreet aan het Vlaams Parlement verslag uit over de toepassing van dit decreet, in voorkomend geval met toevoeging van aanbevelingen die kunnen leiden tot een decretaal initiatief of tot andere maatregelen voor een passende uitvoering van dit decreet. Het verslag is gebaseerd op een evaluatieverslag van de VDI zelf, een evaluatieverslag van de Vlaamse Toezichtcommissie en een verslag van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20.

Art. 26. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme
en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

ADVIES
VAN DE COMMISSIE VOOR DE BESCHERMING
VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Advies nr 18/2011 van 7 september 2011

Betreft: Adviesaanvraag omtrent het voorontwerp van decreet *houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator* (CO-A-2011-019)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de heer Geert Bourgeois, Vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand ontvangen op 25/07/2011;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Brengt op 7 september 2011 het volgend advies uit:

I. RELEVANTE VOORGAANDEN

1. Op 16 januari 2008 bracht de Commissie het advies nr. 01/2008 uit over het ontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer. In de punten 18-20 en 50 van dat advies drong de Commissie aan op een gedetailleerde decretale omkadering van "kruispuntbanken" - waarmee eigenlijk dienstenintegratoren worden bedoeld – gelet op de impact van hun activiteiten op de persoonlijke levenssfeer¹. Dit werd nog eens herhaald in de punten 32-37 van het advies nr. 11/2009 van 20 april 2009 van de Commissie *inzake het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*.

2. Het aanhoudende pleidooi van de Commissie om een decretale basis uit te werken voor de Vlaamse Dienstenintegrator (hierna "VDI") is ingegeven vanuit twee bezorgdheden:

- er kan niet ontkend worden dat een dienstenintegrator een sleutelpositie bekleedt bij de verwerking van persoonsgegevens binnen de overheid en dat een dergelijke instelling bijgevolg *de facto* een effectieve en fundamentele impact heeft op de manier waarop persoonsgegevens van burgers worden verwerkt.

Het Grondwettelijk Hof en de Raad van State, afdeling Wetgeving, hebben duidelijk aangegeven dat artikel 22 G.W.² moet worden gelezen zoals de tekst letterlijk opgeeft: uitzonderingen op het recht op eerbiediging van het privéleven kunnen enkel gemaakt worden door de wet³. Deze bepaling waarborgt dus aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd⁴;

- een dienstenintegrator heeft niet alleen een fundamentele impact op de wijze waarop persoonsgegevens worden verwerkt; hij heeft ook een verregaande verantwoordelijkheid voor wat de effectieve naleving van de bepalingen van de WVP betreft. Wanneer hij

¹ Zie over deze problematiek aanbeveling nr. 03/2009 van 1 juli 2009 van de Commissie uit eigen beweging *in verband met integratoren in de overheidssector*.

² Krachtens dit artikel heeft iedereen recht op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

³ Wet in de betekenis van een normatieve actie die wordt beheerst door een parlementaire assemblee en niet door de uitvoerende macht.

⁴ Cf. bv. Advies Raad van State, nr. 45 540/1/2/3/4 van 15 en 17 december 2008.

bijvoorbeeld vaststelt dat via zijn netwerk een verwerking dreigt plaats te vinden zonder dat hiertoe de vereiste machtiging(en) werden bekomen bij het bevoegde Sectorale Comité en/of de Vlaamse Toezichtcommissie, dan is het zijn plicht om in te grijpen.

3. De Vlaamse Toezichtcommissie trad de zienswijze van de Commissie bij. In haar beraadslaging VTC nr. 02/2010 van 6 oktober 2010 werd in punt 51 opgemerkt dat CORVE nog steeds niet over een decretale basis beschikte om de functies van dienstenintegrator en *trusted third party* (TTP) uit te oefenen, reden waarom de Vlaamse Toezichtcommissie besliste dat CORVE in het betrokken dossier niet als TTP kon optreden.

4. De sectorale comités die in de schoot van de Commissie actief zijn, zitten eveneens op dezelfde golflengte. In een aantal beraadslagingen werd het ontbreken van een decretale omkadering in de verf gezet. Er werd een machtiging voor beperkte duur verleend. Het behoud ervan is afhankelijk van de realisering van een decretale omkadering:

- zie punt 13 van de beraadslaging FO nr. 15/2009 van 1 oktober 2009 van het Sectoraal comité van de Federale Overheid: "(...) *machtiging desgevallend kan intrekken indien de decretale omkadering van de integratorfunctie van de aanvrager niet binnen een redelijke termijn wordt uitgewerkt*";
- zie punt 44 van de beraadslaging RR nr. 07/2011 van 26 januari 2011 van het Sectoraal comité van het Rijksregister: "*De machtiging zal dan ook van rechtswege worden opgeschort indien de decretale omkadering van CORVE niet per 31/12/2011 is gerealiseerd*".

5. De Commissie evalueert dan ook het feit dat het voorgelegde voorontwerp, dat een decretale basis, inbedding en opdracht geeft aan een Dienstenintegrator voor Vlaanderen, zeer positief.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 2

6. In dit artikel wordt de draagwijdte van verschillende in het ontwerp gehanteerde begrippen vastgesteld.

7. Voor de afbakening van het begrip "instanties", het doelpubliek van de VDI, wordt – net als in het egov-decreet – verwezen naar de opsomming opgenomen in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van het bestuur*. Worden o.a. als instantie bestempeld: intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid, extern

verzelfstandigde agentschappen met publiekrechtelijke/privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, gemeenten, provincies, OCMW's, (...).

8. Het doelpubliek van de VDI wordt vastgesteld in functie van het geografisch gebied waarin de instanties actief zijn en niet op basis van hun bevoegdheden of van de sector waarin zij actief zijn. Het feit dat het hier op het eerste zicht een homogene groep betreft, neemt niet weg dat het niet altijd mogelijk zal zijn om een instantie uitsluitend met een welbepaalde dienstenintegrator (zie verder punten 26 e.v.) te associëren.

Artikel 3

Artikel 3, § 1

9. De Commissie drong aan op een decretale omkadering van de VDI, niet alleen omwille van de invloed van dergelijke activiteiten op de persoonlijke levenssfeer, maar ook om duidelijkheid te creëren omtrent de instantie die deze taak op zich zou nemen. Gelet op de impact van een dienstenintegrator op het elektronisch gegevensverkeer moet de instelling aan wie die opdracht wordt toevertrouwd immers waarborgen bieden op het vlak van stabiliteit, permanentie en onafhankelijkheid. Alleen een decreet kan dergelijke waarborgen bieden.

10. Als we de 2 dienstenintegratoren, die momenteel behoorlijk reglementair omkaderd zijn, bekijken dan stellen we vast dat zowel de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (hierna de KSZ) als het eHealth-platform specifiek werden opgericht onder de vorm van een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid met de dienstenintegratiefunctie als doel.

11. Het oprichtingsbesluit⁵ van de Federale Overheidsdienst Informatie- en communicatietechnologie (Fedict) omschrijft haar taken. Ze wordt als horizontaal departement, eenvoudig uitgedrukt, belast met het uitwerken en uitbouwen van een gemeenschappelijke strategie voor e-government ten behoeve van de federale overheidsdiensten. De expliciete aanduiding van Fedict tot federale dienstenintegrator in het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet *houdende oprichting en organisatie van een Federale Dienstenintegrator* – dat tot verwondering van de Commissie nog altijd niet is ingediend in het parlement⁶ – past daar volledig in, gelet op de coördinerende en stimulerende rol die een dienstenintegrator bij dergelijke processen heeft. Net zoals de KSZ en het eHealthplatform zal Fedict een aparte instelling zijn waarvan de *corebusiness* dienstenintegratie wordt.

⁵ Koninklijk besluit van 11 mei 2001 *houdende oprichting van de Federale Overheidsdienst Informatie- en Communicatietechnologie*.

⁶ De Commissie begrijpt niet wat de indiening van dit voorontwerp van wet nog in de weg staat. Zij moet vaststellen dat dit een pijnlijke leemte veroorzaakt in het Belgische regelgevend kader inzake e-government.

12. Het is dan ook bijzonder ontgoochend in het voorontwerp te moeten lezen: *"De DAB EIB/CORVE vervult de functie van dienstenintegrator (...)".*
13. Wie of wat is DAB EIB/CORVE? Wie is nu precies de VDI: DAB EIB of CORVE of beide?
14. Met betrekking tot de situatie van DAB EIB, kon de Commissie het volgende achterhalen.
15. Bij artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 *houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007*, werd DAB-ICT opgericht als een dienst met afzonderlijk beheer belast met: *de inrichting, de innovatie en de exploitatie van de gemeenschappelijk bruikbare ICT-omgevingen van de Vlaamse overheid, met het uitwerken van een vraaggericht en vraaggestuurd aanbod, en met het uitvoeren van de daarop betrekking hebbende programma's en projecten.*
16. De DAB-ICT *zorgt voor de coördinatie en de opvolging van de e-government beleidsuitvoering en voor het beheer, de begeleiding en de coördinatie van projecten, acties en initiatieven op het vlak van e-government, met inbegrip van het ontwerp, de bouw en het beheer van gemeenschappelijk bruikbare ICT diensten en infrastructuur op het vlak van gegevensuitwisseling en applicatiekoppeling. Hij biedt op dat vlak advies, ondersteuning en diensten aan de entiteiten van de Vlaamse overheid en aan de lokale overheden* (artikel 79, § 2bis).
17. Het afzonderlijk beheer slaat uitsluitend op het budget van de betrokken dienst, hij wordt dus geen aparte juridische rechtspersoon. Dit wordt trouwens ten overvloede bevestigd door het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008⁷, namelijk artikel 2, dat bepaalt dat deze *DAB-ICT samenvalt met de entiteit ICT-beleid (dus EIB)⁸, die binnen het beleidsdomein bestuurszaken belast is met de beleidsondersteuning en de beleidsuitvoering met betrekking tot het beleidsveld ICT, vermeld in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.* DAB EIB is dus een dienst van het departement Bestuurszaken.
18. Voor wat CORVE betreft is de situatie evenmin een voorbeeld van duidelijkheid.
19. CORVE (coördinatieceel Vlaams egovernment) startte haar werkzaamheden ingevolge een beslissing - geen formeel besluit - van de Vlaamse Regering van 8 april 2005 waardoor de opdracht van deze cel zoals deze werd omschreven in punt 5 van de nota van de Vlaams minister van

⁷ Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 *tot vaststelling van de regels voor het beheer van de DAB ICT en tot regeling van de bevoegdheden van en de delegatie aan de ICT-manager.*

⁸ Volgens recente berichten zou deze DAB binnenkort de plaats moeten ruimen voor de DAB Informatie Vlaanderen.

Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme werd goedgekeurd. Haar opdracht bestond er volgens die nota in: Vlaamse departementen en instellingen een infrastructuur ter beschikking te stellen die de behoorlijk gemachtigden onder hen toelaat om op een eenvoudige en uniforme wijze gegevens uit de databank die het Rijksregister is, te verkrijgen; het usermanagement uit te bouwen en te verzorgen.

20. Blijkens de website van CORVE: *"De Coördinatieceel Vlaams e-government (CORVE), een team binnen het departement Bestuurszaken, speelt een centrale rol bij het vormgeven van het Vlaams egovernment. Deze cel vormt een afzonderlijke entiteit, die samenwerkt met de andere diensten van de Vlaamse overheid"*.

21. Organisatorisch maakt deze "entiteit" deel uit van de DAB EiB⁹.

22. Als er uit dit kluwen al iets kan worden geconcludeerd dan is het wel dat artikel 3 van het voorontwerp *de facto* een dienst is – waarvan de naam en de samenstelling kennelijk zeer veranderlijk zijn - van het Departement Bestuurszaken, belast met de vervulling van de functie van dienstenintegrator.

23. Als men dan weet dat op dezelfde ministerraad van 15 juli 2011 waarop dit voorontwerp werd goedgekeurd, daarnaast werd beslist om de DAB EiB om te vormen tot de DAB Informatie Vlaanderen¹⁰, dan is het bestuurlijk kluwen compleet.

24. Rekening houdend met de rol (opdrachten, taken, verantwoordelijkheden,..) die een overheidsdienstenintegrator vervult, is de Commissie van oordeel dat de VDI niet alleen over een helder juridisch statuut, maar ook over de nodige autonomie moet beschikken om die taak te vervullen. Zoals hiervoor werd aangetoond is een DAB rechtstreeks aangestuurd door de bevoegde minister daartoe niet het geschikte instrument. Dit terwijl de Vlaamse Overheid nochtans beschikt over meer daartoe geëigende instrumenten zoals een intern verzelfstandigd agentschap, een extern verzelfstandigd agentschap,

Artikel 3, §§ 1 en 2, eerste lid

25. Uit artikel 3, §§ 1 en 2, eerste lid, en de toelichting bij deze bepaling in de memorie van toelichting blijkt dat:

⁹ Artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer.

¹⁰ De regering keurde de conceptienota van de minister van Bestuurszaken dienaangaande goed (zie Datanews.be: nieuwsoverzicht 2011/07/26).

- de instanties niet verplicht zijn om een beroep te doen op de VDI;
- de VDI een "residuaire" dienstenintegrator is, hij kan slechts gegevensuitwisselingen ondersteunen voor zover die door een wet, decreet of ordonnantie niet aan een andere dienstenintegrator werden toevertrouwd;

26. In de punten 13 en 14 van het advies nr. 41/2008 van de Commissie van 17 december 2008 m.b.t. het voorontwerp van wet *houdende oprichting en organisatie van een Federale Dienstenintegrator*, werd de noodzaak beklemtoond om het werkterrein van een dienstenintegrator af te bakenen zodat de werkterreinen van de verschillende dienstenintegratoren niet overlappen en *shopping*¹¹ tussen hen aldus wordt vermeden.

27. De afbakening van het werkterrein van de VDI kan evident geen afbreuk doen aan de bevoegdheidsverdeling die is vastgelegd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *tot hervorming der instellingen*. Gelet op deze complexe juridische context is het bijna onvermijdelijk dat bevoegdheidsdomeinen van dienstenintegratoren in de overheidssector op bepaalde punten met mekaar in aanraking zullen komen of zelfs zullen overlappen.

28. Zo werken sommige instanties momenteel reeds met de KSZ, bijvoorbeeld de OCMW's en Kind en Gezin. Zij werken reeds met deze dienstenintegrator omdat zijn bevoegdheid eerder "sectorgebonden" is (sector sociale zekerheid). Zoals gezegd is de bevoegdheid van de VDI territoriaal en residuaire. De vraag rijst op welke integrator(en) deze instanties in de toekomst beroep kunnen/moeten doen.

29. De Commissie is in elk geval van oordeel dat het in een dergelijke situatie een goede bestuurlijke praktijk betreft om er steeds naar te streven dat gegevens op een geïntegreerde manier kunnen ter beschikking gesteld worden van gebruikers (ambtenaren, burgers,...). Een dienstenintegrator heeft immers wezenlijk tot doel om ten aanzien van zijn klanten, in casu overheidsdiensten, geïntegreerde diensten aan te bieden zodat elke klant niet zelf diensten moet integreren afkomstig van verschillende dienstenleveranciers. Het is evident dat het zowel vanuit efficiëntie- als vanuit veiligheidsoverwegingen aangewezen is dat één overheidsdienst als klant maar dient aan te sluiten bij één en slechts één dienstenintegrator. Op die manier wordt de klant slechts geconfronteerd met één systeem van gebruikers- en toegangsbeheer, één set van technische specificaties, edm.

¹¹ Cf. randnummer 34 van aanbeveling nr. 03/2009 uit eigen beweging in verband met integratoren in de overheidssector van 1 juli 2009: "(...) Dergelijk fenomeen zou immers op termijn nefast zijn voor de informatieveiligheid. Om te kunnen besparen op de uitgaven voor bijvoorbeeld informatieveiligheid, zal een gebruiker geneigd zijn om in zee te gaan met de integrator die dienaangaande de minste eisen stelt. Gevolg: een nivellering van de veiligheid naar beneden toe in plaats van naar boven "

30. Vanuit privacy-overwegingen heeft die dienstenintegrator dan ook een volledig zicht of het geheel van persoonsgegevens die aan de klant via de geïntegreerde diensten ter beschikking wordt gesteld in overeenstemming is met het finaliteits- en proportionaliteitsbeginsel en met de eventueel door de Commissie, de in haar schoot opgerichte Sectorale Comités of de Vlaamse Toezichtcommissie genomen beslissingen. Indien de klant dient aan te sluiten bij meerdere dienstenintegratoren, dient hij zelf dienstenintegratie uit te voeren tussen de diensten aangeboden door de diverse dienstenintegratoren.

31. De Commissie bepleit dat de dienstenintegratoren overeenkomen om zich onderling te verbinden zodat klanten aangesloten bij één dienstenintegrator kunnen worden bediend door dienstenleveranciers aangesloten bij een andere dienstenintegrator. Op die manier wordt overigens ook heel wat onnodige discussies vermeden omtrent taakverdelingen tussen dienstenintegratoren en kan de energie optimaal gaan naar een goede dienstverlening aan de klanten en hun gebruikers, zijnde de burgers en de ondernemingen.

32. De Commissie merkt tegelijk op dat het principe van de aansluiting van elke overheidsdienst op één dienstenintegrator geen enkele afbreuk doet aan de wettelijke bevoegdheidverdelingen tussen overheidsdiensten of -niveaus. Gelet op deze complexe juridische context, zal het in de praktijk niet altijd evident zijn om overheidsdiensten slechts bij één dienstenintegrator te doen aansluiten. De Commissie ziet voor dergelijke gevallen de volgende oplossingen:

- men zou er kunnen voor opteren om in het beheer van de federale integratoren zowel vertegenwoordigers van het federale als het regionale niveau op te nemen. Een dergelijke aanpak, verdient vanuit efficiëntie- en veiligheidsoverwegingen aanbeveling boven het aansluiten van een overheidsdienst bij verschillende dienstenintegratoren;
- mocht er toch een aansluiting bij verschillende integratoren plaatsvinden – wat zoals gezegd niet de voorkeur van de Commissie wegdraagt – kan er naargelang de aard van het te realiseren integratieproject, een ad hoc samenwerking gerealiseerd worden tussen de VDI en de KSZ, of kan één van deze integratoren alleen optreden, of kan er een samenwerking worden gerealiseerd tussen één van deze integratoren en andere (lokale) instanties, dit telkens met respect voor het principe “cirkels van vertrouwen”.

33. En het voorgaande is niet het enige potentiële knelpunt in het kader van de bevoegdheidsafbakening van de VDI. Een voorbeeld ter illustratie op Vlaams niveau: een behoorlijk gemachtigde aanvrager wenst geografische gegevens die worden ontsloten via AGIV¹², gekoppeld

¹² Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen.

aan informatie m.b.t. onroerende voorheffing die wordt ontsloten via VDI, te ontvangen. Welke dienstenintegrator is bevoegd? Kan de aanvrager naar eigen goeddunken kiezen?

34. Een gelijkaardig probleem stelt zich ingeval van combinatie van "Vlaamse" persoonsgegevens met "federale" persoonsgegevens.

35. Het zijn stuk voor stuk vraagstukken die dienen te worden uitgeklaard.

Artikel 3, § 2, tweede lid

36. In artikel 3, § 2, tweede lid, wordt gesteld dat de VDI in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling kan stroomlijnen. De Commissie is van oordeel dat het "stroomlijnen" van de gegevensuitwisseling een verplichting is, geen optie. Niet gestroomlijnde gegevensuitwisseling verhoogt het risico op fouten en veiligheidsincidenten.

Artikel 3, § 3 (in combinatie met artikelen 9 en 11)

37. Dit artikel formuleert het principe dat de VDI, behoudens andersluidende decretale of reglementaire bepaling, geen aanvullende rechten verleent inzake raadpleging of mededeling van gegevens. Volgens de toelichting betekent dit dat er voor personen of instellingen die geen toegang hebben tot gegevens of ze niet mogen verwerken, niets verandert, zelfs wanneer ze een beroep doen op de VDI.

38. Dit sluit aan bij de in acht te nemen principes bij dienstenintegratie die naar aanleiding van een interne discussie over de integratieproblematiek binnen de Commissie naar voor werden geschoven:

- de dienstenintegrator mag enkel persoonsgegevens verwerken die relevant en niet overmatig zijn voor de gebruikers van de geïntegreerde diensten;
- de dienstenintegrator leeft bij dienstenintegratie de eventuele machtigingen van de sectorale comités van de Commissie en van de Vlaamse Toezichtcommissie na;
- de dienstenintegrator treft gepaste maatregelen opdat de gebruikers van de geïntegreerde diensten enkel persoonsgegevens verkrijgen m.b.t. de personen waarover deze gegevens relevant en niet overmatig zijn voor de rechtmatige doeleinden waarvoor ze de geïntegreerde diensten gebruiken.

39. De artikelen 9 en 11, § 1, verankeren deze beginselen.

40. Artikel 11, § 2, van het voorontwerp vormt een uitzondering op de beginselen geformuleerd in de artikelen 3 en 9. Deze bepaling wekt de indruk dat de VDI in authentieke bronnen gegevens opvraagt en verwerkt ten behoeve van een aanvrager die deze gegevens niet mag verkrijgen maar aan wie wel het resultaat van de verwerking wordt meegedeeld. Dergelijke uitzondering is onverenigbaar met de vereisten van de artikelen 4 en 5 WVP.

41. Uit de memorie van toelichting blijkt niet welke concrete situaties door de uitzondering worden beoogd. Kennelijk worden door deze bepaling situaties geïmagineerd waarbij een aanvrager met het oog op de toepassing van een wettelijke of reglementaire bepaling een bepaalde informatie nodig heeft, maar hij:

- niet in aanmerking komt om toegang te krijgen tot of mededeling te bekomen uit de desbetreffende authentieke bron;
- wel kan gemachtigd worden om toegang te hebben of mededeling te krijgen, maar het vanuit proportionaliteitsperspectief niet gepast is dat hij het volledige detail van de gegevens ontvangt.

42. De Commissie stelt vast dat als dat de bedoeling is, de tekst ongelukkig geformuleerd is. Een uitzondering moet duidelijk afgelijnd zijn teneinde iedere discussie over haar draagwijdte te vermijden. De tekst moet beter worden afgestemd op de beoogde uitzonderingsituaties.

43. De vooropgestelde uitzondering zal meestal leiden tot een besluit in de zin van artikel 12*bis* WVP. Dit betekent dat er passende maatregelen moeten voorzien worden ter bescherming van de gerechtvaardigde belangen van de persoon op wie de beslissing betrekking heeft. De beslissing moet kunnen verantwoord worden wanneer de betrokkene ze betwist.

44. De VDI heeft maar toegang tot een authentieke bron of gegevensbank beheerd door een instantie in de mate dat de aanvrager over de vereiste machtiging beschikt. Wanneer de aanvrager geen machtiging kan bekomen, zal de VDI voor die specifieke operatie een machtiging moeten aanvragen. Het is niet aanvaardbaar dat hij eigenmachtig zou beslissen om tot een dergelijke actie over te gaan.

45. Er moet tevens eenduidig geregeld worden wat de VDI n.a.v. dergelijke tussenkomst zal bewaren en hoelang. Normaal verwerkt hij geen gegevens en slaat hij ook geen gegevens op.

Artikel 4

46. Dit artikel bevat een opsomming van de opdrachten waarmee de VDI met het oog op de realisatie van zijn doel belast is.

47. Uit de toelichting bij dit artikel in de memorie van toelichting blijkt dat de VDI de gegevensuitwisseling zal organiseren volgens de principes van de cirkels van vertrouwen. Dit komt evenwel in de tekst van het artikel zelf niet of onvoldoende tot uiting. Werken met verwijzingsrepertoria is geen synoniem van cirkels van vertrouwen.

48. De Commissie brengt in dit verband haar advies nr. 11/2009¹³ in herinnering waarin ze aandrong op een ondubbelzinnige decretale verankering van de cirkels van vertrouwen. Het voorontwerp blijft op dit punt in gebreke.

49. Met betrekking tot het aanleggen van verwijzingsrepertoria vestigt de Commissie de aandacht op de beschouwingen die zij daarover opnam in het punt 8 van het advies nr. 14/2005 van 28 september 2005¹⁴. Verwijzingsrepertoria bevatten persoonsgegevens¹⁵, in een aantal gevallen zelfs gevoelige informatie in de ruime zin van het woord. Door op deze repertoria de principes van de cirkels van vertrouwen toe te passen, kan de opname van gevoelige informatie in de repertoria van de VDI worden vermeden.

50. Een voorbeeld ter illustratie: het verwijzingsrepertorium van de KSZ geeft enkel aan dat de betrokkene gekend is in de sector van de mutualiteiten of werkloosheidskassen. Het wordt overgelaten aan de betrokken sector om door een eigen sectoraal verwijzingsrepertorium de gegevensstroom verder te verfijnen naar de specifieke mutualiteit of werkloosheidskas zonder dat de KSZ daarvan kennis heeft.

51. Het feit de Vlaamse Toezichtcommissie het laatste woord krijgt m.b.t. het aanleggen van verwijzingsrepertoria vormt een garantie dat deze repertoria op een doordachte manier worden aangelegd na een zorgvuldige belangenafweging en proportionaliteitstoets.

52. In artikel 4, 10°, wordt bepaald dat de VDI de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen (VKBO) beheert en er dus de verantwoordelijke voor de verwerking van is. Concreet wil dit zeggen dat de VDI ook als gegevensintegrator fungeert: er wordt aan een kopie van de authentieke bron -

¹³ Advies van 29 april 2009 inzake het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

¹⁴ Advies nr. 14/2005 ingevolge beslissing tot evocatie in de dossiers SCSZ /05/70, SCSZ /05/90, SCSZ /05/110 en SCSZ/05/113, overgemaakt door de Voorzitter van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid.

¹⁵ De WVP is er integraal op van toepassing.

de Kruispuntbank Ondernemingen die ook persoonsgegevens bevat - (authentieke) gegevens afkomstig van instanties toegevoegd.

53. De memorie van toelichting laat uitschijnen dat:

- momenteel eenzelfde functionaliteit niet kan worden bereikt door dienstenintegratie: dit wordt niet aangetoond;
- het een tijdelijke oplossing is: uit de redactie van tekst van het voorontwerpartikel blijkt dit niet.

54. Zoals hiervoor werd opgemerkt verstrekken diverse instanties gegevens aan de VKBO. Het is niet duidelijk in welke mate die verstrekkingen aan de VKBO persoonsgegevens bevatten en, zo dit het geval is, of deze momenteel behoorlijk gemachtigd zijn door de Vlaamse Toezichtcommissie. Idem dito voor verstrekkingen door de VKBO.

55. In haar aanbeveling uit eigen beweging in verband met integratoren in de overheidssector (aanbeveling nr. 03/2009) preciseerde de Commissie de randvoorwaarden voor gegevensintegratie. Ze stelt vast dat de gegevensintegratie zoals omschreven in het voorgestelde artikel 4, 10°, tekortschiet (zie punten 46 - 49 van de aanbeveling):

- geen duidelijke omschrijving van de gegevens die geïntegreerd worden;
- geen welbepaald doeleinde (extreem en algemeen geformuleerd).

56. De Commissie meent bovendien dat deze gegevensintegratie, die op het niveau van de VDI zou worden georganiseerd, eerder past in het takenpakket van de Kruispuntbank Ondernemingen of – indien laatstgenoemde deze taak niet zou vervullen – in het takenpakket van een andere overheidsdienst die geheel losstaat van de dienstenintegrator, daar deze opdracht moeilijk verenigbaar is met de basiskennmerken van laatstgenoemde (met name het feit dat een dienstenintegrator in beginsel zelf geen persoonsgegevens bewaart).

57. Krachtens artikel 4, 13°, zal de VDI ook als intermediaire organisatie optreden en dus de rol van *trusted third party* (TTP) vervullen.

58. In punt 35 van de aanbeveling nr. 02/2010 van 31 maart 2010 onderlijnde de Commissie dat een dienstenintegrator de rol van TTP kan vervullen binnen zijn bevoegdheidssfeer. Zoals reeds werd aangestipt in de punten 26-31, laat zich ook hier de noodzaak voelen om te kunnen beschikken over een kader dat toelaat problemen die verband houden met die bevoegdheidssfeer op

uniforme wijze op te lossen wanneer meerdere dienstenintegratoren in aanmerking komen om de rol van TTP op te nemen.

Artikel 5

59. Rekening houdend met de opdrachten waarmee de VDI wordt belast in het kader van de geïntegreerde ontsluiting van gegevens moet worden onderzocht of artikel 4, § 3, van het egov-decreet evenals een aantal bepalingen van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 *houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*, nog enige relevantie hebben.

60. Als een andere instantie dan de VDI in de ontsluiting van gegevensbronnen tussenkomt dan zal deze ook de rol van dienstenintegrator opnemen en dit vereist, zoals de Commissie reeds bij herhaling benadrukte een behoorlijke, decretale omkadering. Dit is dus niet iets dat bij besluit van de regering kan worden geregeld.

Artikel 6

61. Dit artikel bepaalt dat met het oog op de uitvoering van het decreet het identificatienummer van het Rijksregister zal worden gebruikt als identificatiemiddel wanneer de gegevens betrekking hebben op natuurlijke personen.

62. De Commissie vestigt er louter volledigheidshalve de aandacht op dat dit maar mogelijk is voor zover alle betrokkenen daartoe behoorlijk gemachtigd zijn door het Sectoraal comité van het Rijksregister.

Artikel 7

63. Paragraaf 1 bepaalt dat de instanties aan de VDI elektronisch de gegevens meedelen die hij nodig heeft voor zijn taak van dienstenintegratie. Hieruit leidt de Commissie af dat de VDI voor zijn taak van dienstenintegratie gemachtigd wordt om toegang te hebben tot alle gegevensbanken - dus ook de gegevens die erin opgenomen zijn - van de instanties. Dit is een afwijking van het machtigingsprincipe voorzien in artikel 8 van het egov-decreet.

64. De Commissie begrijpt dat het zeer omslachtig zou zijn om van de VDI te eisen dat hij voor elke gegevensbank een afzonderlijke machtiging zou vragen. Zij stelt trouwens vast dat het voorontwerp als tegengewicht garanties biedt om misbruik in hoofde van de VDI te vermijden:

- de decretale machtiging is beperkt tot 1 enkel doeleinde, namelijk dienstenintegratie (artikel 7, § 1);
- hij kan de gegevens slechts opvragen/raadplegen ten behoeve van een aanvrager die beschikt over de vereiste machtiging (artikel 5, § 3).

65. Werken met cirkels van vertrouwen waardoor een *end-to-end* transparantie wordt verzekerd (zie punten 45 - 46) zou deze garanties nog versterken.

66. Ingevolge paragraaf 2 van dit artikel deelt de VDI aan de participerende overheidsdiensten en de andere dienstenintegratoren elektronisch de beschikbare gegevens mee die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun opdrachten.

67. Op zich genomen kan deze bepaling de indruk wekken dat elke participerende overheidsdienst zonder meer via de VDI de gegevens kan krijgen die hij nodig heeft. De Commissie stelt vast dat deze bepaling vanzelfsprekend moet worden gelezen met de artikelen 3, § 3, 7, §§ 3 en 4, 9, 11 en 14 van het voorontwerp in het achterhoofd. Dit betekent dat de bestemming inderdaad de gegevens kan krijgen die hij nodig heeft voor zover hij daartoe over de nodige machtiging(en) beschikt.

68. De Commissie benadrukt dat de gegevensstroom *end-to-end* moet gemachtigd zijn. Dit betekent dat wanneer de VDI in zijn rol als dienstenintegrator (authenticatie) gegevens opvraagt om deze vervolgens door te geven aan bepaalde bestemmingen, hij dit slechts kan doen als de totale gegevensstroom – namelijk de flux van de verstrekker (bron) – VDI – bestemming – ter beoordeling aan het bevoegde sectoraal comité van de Commissie of aan de Vlaamse Toezichtcommissie werd voorgelegd. Dit geldt dus voor alle gegevensstromen die via de VDI verlopen.

Artikel 12

69. Volgens de memorie van toelichting strekt deze bepaling ertoe om de VDI toe te laten ten behoeve van een behoorlijk gemachtigde overheidsdienst, de gegevens op te vragen wanneer deze informatica-technisch niet is uitgerust om dit zelf te doen en ze vervolgens aan de gemachtigde te bezorgen in een vorm/formaat waarmee hij verder kan werken.

70. Als dat de bedoeling is van deze bepaling, dan is de tekst van dit artikel wel vatbaar voor verduidelijking.

71. De Commissie begrijpt dat momenteel niet iedere overheidsdienst over de nodige informatica-infrastructuur beschikt om via de VDI gegevens uit (authentieke) gegevensbronnen op te halen waarvoor hij gemachtigd is. Dit neemt niet weg dat die dienst toch over die gegevens moet kunnen beschikken. Teneinde dit mogelijk te maken zou de VDI optreden als verwerker ten behoeve van de verantwoordelijke van de verwerking.

Artikel 13

72. Hier wordt bepaald dat de gegevens die worden uitgewisseld via de VDI dezelfde wettelijke bewijskracht hebben als wanneer ze op papieren drager zouden zijn meegedeeld en dit tot bewijs van het tegendeel.

73. Deze bepaling roept vanuit de WVP geen bijzondere opmerkingen op. De Commissie benadrukt wel dat dit een absolute vereiste inhoudt om, naar aanleiding van een beslissing, aan de betrokkene te melden op welke gegevens men zich steunde en waar deze werden gehaald (transparantie) zodat hij desgevallend het tegendeel kan bewijzen.

Artikel 15, § 2

74. De Commissie waardeert de transparantie die, naar analogie met artikel 6, § 3, tweede lid, van de wet van 19 juli 1991¹⁶, ten behoeve van de burger wordt opgelegd.

75. Deze transparantie moet worden gerealiseerd op basis van de principes van de cirkels van vertrouwen. De transparantieplicht mag er niet toe leiden dat de VDI daartoe een centrale gegevensbank uitbouwt die potentieel gevoelige informatie bevat en dus privacyrisico's inhoudt.

Artikelen 16 tot 19

76. Zij handelen over andere facetten van de bescherming van persoonsgegevens, zoals het beroepsgeheim, de vernietiging van gegevensbanken, de veiligheidsconsulent.

77. De Commissie stelt vast dat deze bepalingen, zo niet letterlijk, dan toch in belangrijke mate geïnspireerd zijn door bepalingen uit de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid* en het koninklijk besluit van 12 augustus 1993 *houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van de sociale zekerheid*.

¹⁶ Wet van 19 juli 1991 *betreffende de bevolkingsregisters, de identiteitskaarten, de vreemdelingenkaarten en de verblijfsdocumenten en tot wijziging van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*.

78. Dat de VDI en de instanties en besturen die op hem beroep doen, voornemens zijn om op het vlak van veiligheid te werken volgens diezelfde principes is volledig te ondersteunen. Zij hebben in het kader van het netwerk van de sociale zekerheid immers hun deugdelijkheid bewezen. Vanuit WVP perspectief lijkt dit een goede zaak te zijn. Wanneer netwerken met een verschillende perceptie inzake informatieveiligheid werken is het risico op veiligheidsincidenten groter omdat het bijvoorbeeld veel moeilijker zal zijn om de zwakke schakels in de keten te identificeren.

79. Ingevolge artikel 9 van het egov-decreet zijn alle instanties die persoonsgegevens ontvangen of uitwisselen verplicht om een veiligheidsconsulent aan te stellen¹⁷. Dit betekent dat de VDI in elke instantie over een aanspreekpunt beschikt om de beveiliging van de gegevensstromen te optimaliseren.

80. Artikel 19, *in fine*, voorziet dat de Vlaamse Toezichtcommissie jaarlijks de naleving van de veiligheidsvereisten door de VDI en zijn gebruikers evalueert. Teneinde een vlotte evaluatie mogelijk te maken, is het aangewezen dat wordt gepreciseerd dat deze evaluatie gebeurt aan de hand van een verslag van de veiligheidsconsulent van de VDI.

Artikelen 20 tot 22 (in combinatie met artikel 24)

81. Deze bepalingen handelen over het coördinatiecomité dat de VDI zal bijstaan. Krachtens artikel 20 is dit comité samengesteld uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen. De Commissie vermoedt dat eigenlijk instanties worden bedoeld en niet entiteiten (artikel 3 bepaalt immers dat de doelgroep van de VDI de instanties zijn).

82. Zoals de tekst thans is geformuleerd, zullen ook instanties die geen gebruik maken van de VDI in dit comité zetelen. Zij hebben niet direct belang bij de (goede) werking van de VDI. Het is dan maar de vraag of hun aanwezigheid enige meerwaarde oplevert.

83. Zoals de Commissie reeds in punten 26-31 aangaf is het noodzakelijk dat de VDI zijn activiteiten afstemt op deze van de andere dienstenintegratoren waarvan het doelpubliek bestaat uit andere Belgische overheden (federaal, regionaal, lokaal). In het licht hiervan zou het nuttig zijn om deze laatsten op te nemen in het coördinatiecomité als waarnemer met raadgevende stem. De klanten van deze "Belgische" dienstenintegratoren hebben voor hun werkzaamheden niet zelden

¹⁷ Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 *betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*, omschrijft de hoedanigheid van de veiligheidsconsulent en zijn opdrachten.

behoefte aan “Vlaamse” gegevens. Bijgevolg belangen de thema’s die door het coördinatiecomité worden behandeld zoals de ontsluiting van (authentieke) gegevensbronnen, optimalisering, enz., ook hen aan. Via hun dienstenintegratoren zouden ze een stem in het debat hebben.

84. Het coördinatiecomité neemt *grosso modo* de taken over van het MAGDA samenwerkingsverband¹⁸ dat wordt opgeheven door artikel 24.

85. Artikel 21 somt de taken van het coördinatiecomité op. De Commissie stelt vast dat het in sommige gevallen adviseert, in andere aanbeveelt en in weer andere beraadslaagt. De draagwijdte van een advies of van een aanbeveling is vrij duidelijk, die van een beraadslaging is dat veel minder. Heeft zij bindende kracht zoals een beraadslaging van de Vlaamse Toezichtcommissie? Zo ja, ten overstaan van wie? De VDI? De betrokken instanties? Om misverstanden te vermijden, wordt dit best verduidelijkt.

86. In artikel 21, eerste lid, worden de punten opgesomd waarover het coördinatiecomité advies uitbrengt. Men kan slechts zinvol adviseren voor zover het onderwerp waaromtrent advies wordt ingewonnen, duidelijk is. De Commissie betwijfelt of het voor veel lezers van het voorontwerp duidelijk is wat er eigenlijk wordt bedoeld met het 5° punt van de opsomming. Een herformulering van de tekst of toch minstens een verduidelijking in de memorie van toelichting is aangewezen.

87. De bedoeling van een coördinatiecomité is de dynamiek tot innovatie en verbetering van de processen bij de VDI te stimuleren, ervaringen uit te wisselen, problemen aan te kaarten. In het licht daarvan verbaast de Commissie zich erover dat volgens de letter van artikel 22 dit comité zich middels 1 vergadering per jaar van haar taken kan kwijten. Driemaandelijks vergaderingen lijken niet overdreven gelet op de omvang van het takenpakket van het comité.

III. EINDBEOORDELING

88. In hoofdde, gezien het feit dat het voorontwerp enerzijds geen garanties biedt dat er één welbepaalde, stabiele en autonome instelling bevoegd zal zijn om de functie van VDI te vervullen en dat het anderzijds geen duidelijke regels bevat omtrent de bevoegdheidsverdeling tussen de VDI en de andere dienstenintegratoren, wat een zorgwekkend vaststelling is, kan de Commissie huidig voorontwerp niet gunstig adviseren.

¹⁸ Zie artikel 5 van het egov-decreet.

89. Aangezien bovendien de Commissie er momenteel geen enkel zicht op heeft hoe deze cruciale punten zullen worden opgelost, ziet zij zich derhalve genoodzaakt om het voorontwerp vandaag een negatieve beoordeling te geven. Het feit dat geopteerd wordt voor een decretale basis en uitwerking is een belangrijke en positieve stap voorwaarts. De Commissie hoopt dan ook dat nu ongunstige advies niet verhindert dat er toch snel werk wordt gemaakt van een degelijke uitwerking van een decreet. Zij nodigt de aanvrager uit om het voorontwerp te herwerken en verduidelijken om het vervolgens opnieuw voor advies voor te leggen. Zij houdt zich intussen ook ter beschikking voor eventueel verder overleg,

OM DEZE REDENEN DE COMMISSIE

adviseert ongunstig.

Voor de Administrateur m.v.,

Patrick Van Wouwe

De Voorzitter,

Willem Debeuckelaere

ADVIES VAN DE VLAAMSE ADVIESRAAD VOOR BESTUURSZAKEN

vlabest

vlaamse adviesraad voor bestuurszaken

VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE
DE OPRICHTING EN ORGANISATIE
VAN EEN VLAAMSE DIENSTENINTEGRATOR

advies
15 september 2011

Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken, Boudewijnlaan 30 bus 41, 1000 Brussel
02/553.40.15, adviesraad@bz.vlaanderen.be
www.vlaanderen.be/vlabest

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	84
0. INLEIDING	84
0.1. Situering	84
0.2. Managementsamenvatting	85
1. PROCEDUREEL	85
2. INHOUDELIJK	86
2.1. Nood aan een visie over het Vlaamse e-gov-landschap	86
2.2. Situering binnen het BBB-landschap	88
2.3. Nood aan verdere stappen in het interbestuurlijk e-gov-beleid	89
2.3.1. Coördinatiecomité	89
2.3.2. Ambities versus middelen	89
BIJLAGE – AANBEVELINGEN INZAKE HET INTERBESTUURLIJK E-GOVERNMENT	93

0. INLEIDING

Op vrijdag 15 juli hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator. Tevens besliste de Vlaamse Regering hierover het advies te vragen van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST).

De Raad besprak het voorontwerp op zijn vergadering van 1 september 2011. VLABEST wenst de heren Bert Corluy (raadgever kabinet minister Bourgeois) en Geert Mareels (projectleider CORVE) te danken voor hun toelichting en de daaropvolgende verhelderende gedachtewisseling over het voorontwerp van decreet.

0.1. Situering

Met het voorontwerp geeft de Vlaamse Regering gevolg aan een aanbeveling van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (CBPL). Deze Commissie pleitte in verschillende adviezen voor een decretale omkadering van de Coördinatiecel Vlaams e-government (CORVE) als dienstenintegrator, zodat kan worden voldaan aan de eisen van artikel 22 van de Grondwet.¹

Eenzijds wordt met het voorontwerp dus tegemoet gekomen aan bovenstaande eis en wordt de **bestaande situatie decretaal verankerd**, met voldoende garanties op veiligheid en vertrouwelijkheid. Anderzijds hoopt de Vlaamse Regering door het expliciet mandateren van de DAB eIB/CORVE als spil van het Vlaamse digitale dataverkeer ook het **Vlaamse e-governmentbeleid een duw in de rug** te geven en verder uitvoering te geven aan het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronisch bestuurlijke gegevensverkeer.

¹ Artikel 22 GW bepaalt dat ieder recht heeft op eerbiediging van zijn privéleven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald. De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht.

De Vlaamse dienstenintegrator heeft namelijk expliciet de taak om de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen de entiteiten van de Vlaamse administratie onderling enerzijds en tussen die entiteiten en andere besturen en overheidsniveaus. Er wordt bovendien een **coördinatiecomité** opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de provinciale en lokale besturen, dat moet instaan voor:

- Initiatieven ter bevordering en ter bestendiging van elektronische dienstverlening aan de instanties en externe overheden;
- alle nuttige maatregelen die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de betrokken instanties. Initiatieven.

0.2. Managementsamenvatting

VLABEST formuleert in dit advies drie kernbedenkingen:

- VLABEST is van mening dat er eerst nood is aan een centrale en politiek gevalideerde visie op de toekomst van het Vlaamse informatielandschap vooraleer wordt nagedacht over de instrumenten ervoor. Vooral de afstemming onderling tussen de verzelfstandigde Vlaamse entiteiten, en specifiek Agiv, en de afstemming met de federale dienstenintegratoren is daarbij van belang.
- Er is nood aan duidelijk politiek leiderschap over de te volgen strategie, en dit komt het best van de minister-president die het gezag heeft om de sectorministers tot de orde te roepen. Ook de dienstenintegrator wordt daarom bij voorkeur geplaatst bij de diensten van de minister-president. Op organisatorisch vlak lijkt de keuze voor een verzelfstandigd agentschap het meest logische. VLABEST vraagt motivering bij de beleids optie om de dienstenintegrator toe te wijzen aan “DAB eIB/CORVE”, een constructie die volgens VLABEST heel wat vragen oproept.
- VLABEST vraagt op korte termijn een concrete en gedragen Vlaamse interbestuurlijke e-governement strategie, met een becijfering van en een duidelijk engagement voor het opvangen van het budgettaire kostenplaatje. De voorbereiding hiervan moet een taak zijn voor het coördinatiecomité (artikel 20 van het voorontwerp).

1. PROCEDUREEL

Het voorontwerp heeft een lange voorgeschiedenis en is het voorwerp geweest van moeilijke politieke afweging. Het zit nu **in een eindstadium**, waarvan VLABEST vreest dat er nog weinig structurele wijzigingen kunnen aangebracht worden. Dit wordt bevestigd door het feit dat er opnieuw voor werd geopteerd om in dit stadium tegelijkertijd het advies te vragen aan de strategische adviesraad en aan de Raad van State. In zijn advies van 5 juli 2011 over de herdefiniëring van de parameters van het Gemeentefonds wees VLABEST reeds op het gevaar van een dergelijke steeds vaker voorkomende werkwijze. Daarom verwijst VLABEST hier nogmaals naar het advies van de Raad van State over het

voorontwerp van decreet tot wijziging van verschillende decreten in het kader van de herstructurering van het agentschap Toerisme Vlaanderen (advies 49.269/3 van 8 maart 2011):

“Het verdient derhalve aanbeveling dat de Vlaamse Regering de haar voorgelegde ontwerp teksten, nadat de te vervullen vormvereisten zijn vervuld, vóór het inwinnen van het advies van de Raad van State, voorafgaand zou onderzoeken in het licht van die adviezen wanneer eruit inhoudelijke aanpassingen kunnen voortvloeien.”

Dit is met andere woorden een pleidooi om in een voldoende vroeg stadium de adviesraden te betrekken. VLABEST hoopt dat de minister rekening houdt met deze aanbeveling bij de uittekening van het nieuwe Vlaamse reguleringsbeleid.

2. INHOUDELIJK

Een dienstenintegrator is volgens het voorontwerp belast met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Dit is volgens VLABEST een cruciale pijler in een slagkrachtige en efficiënte overheid. Het is dus van groot belang dat de invulling van dit instrument weldoordacht is. Er moet daarvoor een antwoord geformuleerd worden op drie vragen:

- Vanuit welke visie op het Vlaamse e-gov-beleid is dit voorontwerp opgemaakt?
- Waar binnen de administratieve organisatie wordt de integrator geplaatst?
- Beschikt de dienstenintegrator over de nodige middelen om de ambities waar te maken, specifiek in relatie tot de lokale besturen?

2.1. Nood aan een visie over het Vlaamse e-gov-landschap

Voorafgaand aan de institutionele discussie is er eigenlijk nood aan een ruimere denkoefening over de stroomlijning en afstemming van het Vlaamse informatie- en e-government-landschap. Zo stelt VLABEST vast dat de bestaande dienstenintegrator voor **geografische informatie** (Agiv – agentschap voor geografische informatie Vlaanderen) onafhankelijk blijft bestaan naast de nieuwe dienstenintegrator die wordt aangeduid in het voorontwerp. Dit lijkt op zijn minst nogal vreemd in een tijdperk waar bijna alle informatie een geografische component heeft.

Daarnaast is er in Vlaanderen gekozen voor een **gedecentraliseerd systeem**, waarbij de dienstenintegrator in principe zelf geen gegevens bijhoudt en slechts doorverwijst naar de correcte gegevensbron, aan de hand van het verwijzingsrepertorium. In een verzelfstandigde overheidsorganisatie is de afstemming tussen de verschillende entiteiten met beheersautonomie die de brongegevens bijhouden, een blijvende uitdaging. Uit de praktijk blijkt dat de horizontale reflex van die entiteiten soms ontbreekt en dat ook de decentrale beveiliging van de gegevens soms problematisch is.

Ten slotte is **veel overheidsinformatie gelinkt aan federale overheidstaken** (vooral het rijksregister speelt hier een belangrijke rol in). De federale overheid is zelf een voorloper in het werken met dienstenintegratoren zoals Fedict, Kruispuntbank Sociale Zekerheid (KSZ) en eHealth. Voor burgers en

ondernemingen maakt het echter geen verschil waar de overheidsinformatie zich bevindt en welke back-office daarvoor verantwoordelijk is. Daarom is het noodzakelijk dat dit debat ook over de bestuursniveaus heen wordt gevoerd en dat instrumenten worden opgezet om tot een goede afstemming te komen.

De nogal dubbelzinnige regeling die in het voorontwerp is opgezet voor de **OCMW's** illustreert deze delicate problematiek.² Tot op dit ogenblik vallen de OCMW's terug op de KSZ als dienstenintegrator. Daar komt nu dus de Vlaamse dienstenintegrator bij. Maar een OCMW bij twee dienstenintegratoren laten aansluiten en deze informatiestromen aan elkaar koppelen is zeker geen evidentie en opnieuw het verschuiven van de lasten naar de OCMW's (en die kunnen heel complex en kostbaar zijn).

Indien wordt gekeken **vanuit het oogpunt van de eindgebruiker**, dan zou het werken met één beleidsdomein- en beleidsniveau-overschrijdende dienstenintegrator voor alle overheidsinformatie de beste oplossing zijn. VLABEST begrijpt dat dit politiek en bestuurlijk een bijna onmogelijke opdracht is, maar dan moet op zijn minst gestreefd worden naar werkbare oplossingen vanuit het oogpunt van de eindgebruiker (bijvoorbeeld **integratie of verregaande samenwerking** van de back offices, zodat de gebruiker nog maar met één dienstenintegrator wordt geconfronteerd). Vlaanderen kan niet zomaar de federale realiteit negeren (en omgekeerd).

Een **centrale en politiek gevalideerde visie op de toekomst** van het Vlaamse informatielandschap is dus **noodzakelijk** om de neuzen in dezelfde richting te krijgen en een stap vooruit te zetten.

² In het voorontwerp is afgesproken dat de mededelingen van sociale gegevens - dit zijn alle gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de sociale zekerheid die door de OCMW's worden verwerkt voor het uitvoeren van hun opdrachten met betrekking tot het recht op maatschappelijke dienstverlening - van of naar de OCMW's, via de KSZ zullen verlopen. Gegevens die door de OCMW's worden verwerkt voor het uitvoeren van opdrachten die geen betrekking hebben op het recht op maatschappelijke dienstverlening - zoals vastgelegd in federale wetgeving - kunnen via de VDI verlopen aangezien die gegevens niet bij of krachtens de wet of het decreet door een andere dienstenintegrator dan de VDI dienen te worden ontsloten.

Conceptnota 'DAB Informatie Vlaanderen'

De Vlaamse Regering hechtte op 22 juli haar principiële goedkeuring aan het ontwerp van conceptnota over de organisatie van de bundeling van diensten voor het inter- en intrabestuurlijk gegevensverkeer (VR 2011 2207 DOC.0849). VLABEST vindt het de omgekeerde wereld dat eerst een voorontwerp wordt gestemd over de aanwijzing van een dienstenintegrator, en dat pas nadien de discussie over de toekomst van het Vlaamse e-gov-beleid wordt gevoerd. Eerst moet de visie er zijn, dan pas moeten de instrumenten daarop worden afgestemd.

De nota beantwoordt gedeeltelijk de vraag naar een visie over het Vlaamse e-gov-beleid, maar er blijven ook heel wat vragen onbeantwoord:

- De concrete ontsluiting en beveiliging van, en/of bundeling en samenwerking tussen gegevensbronnen en dienstenintegratoren op en tussen de verschillende bestuursniveaus (zie punt 2.1);
- De ambtelijke-organisatorisch inbedding (zie punt 2.2);
- De visie op interbestuurlijk e-government en de strategische projecten (zie punt 2.3.1);
- De noodzakelijke middelen en mensen (zie punt 2.3.2).

Veelal blijft de conceptnota beperkt tot weliswaar waardevolle maar vage principes, en wordt het enkel concreet als er wordt verwezen naar de uitbouw van een nieuwe Dienst met Afzonderlijk Beheer 'eIB'. Niet enkel heeft VLABEST bedenkingen bij de oprichting van een DAB (zie punt 2.2), maar het is eveneens onduidelijk in welke mate de goedgekeurde conceptnota grondig bediscussieerd is met alle relevante partners en tegemoet komt aan de reële noden in het veld. Het is ook niet duidelijk of de Vlaamse Regering nog een consultatieronde plant over de naar voor geschoven doelstellingen en vooral de (budgettaire) gevolgen ervan. De Vlaamse Regering machtigt de bevoegde minister voor Bestuurszaken meteen om over te gaan tot de nodige acties, maar VLABEST hoopt alvast dat de in dit advies opgenomen standpunten mee in overweging zullen worden genomen bij de verdere uitbouw van het Vlaamse beleid.

2.2. **Situering binnen het BBB-landschap**

De organisatie en ontsluiting van elektronische overheidsinformatie zijn bij uitstek een materie die een horizontale aanpak vereist, en dit wringt met de heel sterk verticale organisatie en cultuur binnen de Vlaamse overheid (zie ook 2.1). Er zijn geen kant-en-klare oplossingen voor dit vaak voorkomend spanningsveld. Toch zijn er een aantal kapstokken die een meer sectoroverschrijdende aanpak kunnen promoten. Christopher Pollitt van de Erasmus Universiteit deed een literatuurstudie naar succesfactoren van horizontaal beleid (Pollitt C., (2003), Joined-up Government: a Survey, in: Political Studies Review: 2003, vol. 1, 34 – 49). Een belangrijke factor is de plaats van het politieke leiderschap en de aansturende entiteit binnen het overheidslandschap.

Onderzoek wijst namelijk uit dat een centraal en overkoepelend beleidsthema best niet zomaar wordt geplaatst bij een 'vakminister'. Er is **nood aan duidelijk politiek leiderschap** over de te volgen strategie, en dit komt het best van de minister-president die het gezag heeft om de sectorministers tot de orde te roepen. Ook de dienstenintegrator wordt daarom bij voorkeur geplaatst bij de diensten van de minister-president.

In het voorontwerp wordt een andere piste bewandeld. Het voorontwerp duidt de DAB eIB/CORVE aan als Vlaamse dienstenintegrator. VLABEST wenst daarover twee bedenkingen te formuleren:

- De DAB eIB/CORVE valt onder het beleidsdomein Bestuurszaken. Vanuit het oogpunt van de integratie lijkt het **beleidsdomein Diensten Algemeen Regeringsbeleid (DAR) een betere optie**. Indien dit om politieke redenen niet zou blijken te lukken, dan moet er op zijn minst een goede motivering voor worden opgenomen en moeten er zeker voldoende garanties zijn voor politieke doorzettingsmacht indien het beleid zou stokken door weerstand bij de beleidsdomeinen.
- Op juridisch-technisch en institutioneel vlak vindt VLABEST de toewijzing van de rol van dienstenintegrator aan **“DAB eIB/CORVE”** een heel eigenaardige beleids optie die om verschillende redenen vragen oproept:
 - Ten eerste wordt in het voorontwerp **nergens gedefinieerd waar deze entiteiten nu precies op slaan**. Formeel bestaat de DAB eIB niet eens, wel de DAB ICT. De DAB ICT is de dienst met Afzonderlijk Beheer ICT, opgericht bij artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 (gewijzigd bij het decreet van 19 december 2008). CORVE is een entiteit binnen de DAB ICT die in het bijzonder belast is met e-government.³ eIB is de administratieve entiteit e-government en ICT-Beheer en staat los van de begrotingstechnische DAB.
 - Er wordt noch in het voorontwerp, noch in de memorie van toelichting verduidelijkt hoe de Vlaamse Regering deze keuze motiveert en hoe ze de **verantwoordelijkheid tussen beide met elkaar verwezen entiteiten** wenst te verdelen. Dit lijkt een politiek compromis eerder dan een goed overwogen beleids optie.
 - VLABEST vindt op zich de keuze voor een DAB als dienstenintegrator voor discussie vatbaar. In zijn memorandum aan de Vlaamse Regering van maart 2009 heeft VLABEST gewezen op het ontstaan van een grijze zone van verschillende openbare rechtsvormen en begrotingsfondsen binnen de Vlaamse overheid. Controle, toezicht en rapportering zijn steeds anders geregeld, waardoor het overzicht verdwijnt. Oorzaak daarvan is dat de basisprincipes van de BBB-hervorming niet steeds consequent worden doorgetrokken (departementen, IVA's en EVA's). Ook in dit concrete dossier zou dus opnieuw geopteerd worden voor een rechtsvorm die niet gekend is binnen de BBB-structuur. VLABEST is van mening dat een dergelijke belangrijke kerntaak van de Vlaamse overheid, namelijk integreren van overheidsinformatie, thuis hoort in de formele organisatiestructuur van de Vlaamse administratie. De **keuze voor een intern of extern verzelfstandigd agentschap lijkt het meest logische**. Dit is trouwens ook de optie die werd genomen voor de dienstenintegrator voor geografische informatie (Agiv).⁴ Een duidelijke motivering waarom in dit geval gekozen wordt voor een DAB ontbreekt.

³ cfr art. 1 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer

⁴ Het AGIV is een extern verzelfstandigd agentschap met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid binnen het beleidsdomein Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR).

2.3. Nood aan verdere stappen in het interbestuurlijk e-gov-beleid

Het interbestuurlijke aspect vormt een cruciaal onderdeel van het Vlaamse e-government-beleid. Het belang ervan wordt ook erkend in de nota aan de Vlaamse Regering: *“Een stevige lokale component is onontbeerlijk in het Vlaams e-government. Een groot gedeelte van de overheidsdienstverlening gebeurt immers via de lokale besturen. Bovendien vormen de lokale besturen het bestuursniveau waarmee burgers het meest in aanraking komen.”*

VLABEST vindt in het voorontwerp een aantal aanknopingspunten om hier in dit advies op in te pikken.

2.3.1. Coördinatiecomité

VLABEST grijpt terug naar de aanbevelingen die werden geformuleerd in zijn Memorandum 2009-2014 aan de Vlaamse Regering (zie bijlage). VLABEST beklemtoonde toen reeds dat de oprichting van een sturend orgaan een cruciale stap is om tot een goed interbestuurlijk e-governmentbeleid te komen. De toelichting bij het decreet betreffende het interbestuurlijke elektronische gegevensverkeer kondigde een dergelijk **strategisch overleg- en samenwerkingsverband** (MAGDA-platform) aan naar het voorbeeld van GIS-Vlaanderen (artikel 5)⁵. Dit kwam echter nooit van de grond. VLABEST is verheugd dat dit idee nu opnieuw wordt opgenomen en vraagt dat er op heel korte termijn werk van wordt gemaakt.

VLABEST stond reeds eerder stil bij de verhouding tussen de **dienstenintegrator voor geografische informatie** en de dienstenintegrator die in het voorontwerp wordt aangeduid. Hetzelfde geldt uiteraard ook voor de aansturingscomités: de **opdeling lijkt artificieel**, een bundeling zou de meest logische oplossing zijn. Indien dit niet mogelijk zou blijken, dan is afstemming en samenwerking cruciaal. Dit kan door bijvoorbeeld gedeeld lidmaatschap en/of gedeeld secretariaat.

Door de oprichting van het coördinatiecomité en het toegewezen takenpakket, zal vlug blijken dat **de uitdagingen en te nemen initiatieven** in het kader van de elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling **omvangrijk** zijn. In die zin kan het voorontwerp een goede eerste stap zijn in de verdere uitbouw van het Vlaamse e-governmentbeleid, maar zeker geen voldoende stap. Veel van de overige aanbevelingen uit het VLABEST-memorandum blijven onbeantwoord. VLABEST ziet vooral de aanpak van de vier strategische projecten, die al in 2007 werden gedefinieerd, als de volgende dringende stap (zie bijlage, punt 3.4).

2.3.2. Ambities versus middelen

Dit brengt VLABEST bij de kern van de zaak: de **middelen**. Uit de nota aan de Vlaamse Regering bij het voorontwerp blijkt nogmaals dat de Vlaamse Regering werk wenst te maken van de noodzakelijke projecten. Daarbij geeft de regering zelf aan dat het realiseren van deze projecten nog veel tijd en middelen zal vergen. Het is bovendien te verwachten dat wanneer het aantal aangesloten administraties, besturen en

⁵ Ontwerp van decreet betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, Vlaams Parlement, Stuk 1712 (2007-2008) – Nr. 1.

authentieke bronnen stijgt, **extra investeringen zullen noodzakelijk worden in exploitatie en beveiliging van dit platform.**

Voor de integratie van de 616 gemeenten en OCMW's en hun satellieten wordt een *gigantische klus*, mede omdat vele gemeenten op dit punt nog een lange weg af te leggen hebben.⁶ Hen daarin begeleiden werd trouwens in het regeerakkoord naar voor geschoven als één van de belangrijke doelstellingen in het vorm geven van het partnerschap met sterke lokale besturen.⁷

CORVE telt momenteel 13 personeelsleden. Vergelijkbare diensten hebben een veelvoud van het aantal medewerkers voor het ontsluiten van alle gegevens en het realiseren van e-governmentprojecten. Er is dus **een inhaalbeweging noodzakelijk.**

Toch concludeert de nota dat het voorliggende voorontwerp van decreet als zodanig geen aanleiding geeft tot meer personeel en middelen. VLABEST is samen met de Inspectie van Financiën (advies van 20 juni 2011) van mening dat in de toelichting bij het decreet nood is aan het expliciteren en transparant maken van de mogelijke kosten op middellange en lange termijn. Zonder een duidelijk zicht te krijgen op de omvang van die kosten, en vooral waar die middelen zullen vandaan komen, blijven de Vlaamse e-government doelstellingen volgens VLABEST **te vrijblijvend.**

Dit botst met de eigen visie van de Vlaamse Regering, die e-government naar voor schuift als één van de sleutels voor **een meer slagkrachtige overheid**, een belangrijke pijler in het Vlaanderen in Actie-verhaal van de Vlaamse Regering.⁸ Informatisering, digitalisering, ontsluiting, uitwisseling en koppeling van overheidsinformatie zorgt voor een niet te onderschatten '**return on investment**' bij de klanten van een dienstenintegrator (niet bij de dienstenintegrator zelf).⁹

VLABEST wil in dit verband nog verwijzen naar een interessante denkpiste die werd aangebracht in het begrotingsadvies van 15 juli 2011 van begrotingsminister Muylers:

⁶ Zie o.a.: *E-government in kleine Vlaamse gemeenten*. / Boudry, Elke ; De Rynck, Filip ; Rothier, Sabine. In: Lokale besturen in Vlaanderen: intra- en interbestuurlijk doorgelicht. Jaarboek SBOV 2005. ed. / Filip De Rynck ; Ellen Wayenberg. Die Keure, 2006.

⁷ Vlaams Regeerakkoord, p. 82: "De Vlaamse regering staat mee in om de werking van het lokale en provinciale bestuursniveau kwalitatief te verbeteren, onder andere door vorming van ambtenaren en e-government."

⁸ Vlaams Regeerakkoord, p. 78: "De inzet van ICT, e-government en administratieve vereenvoudiging zijn uitstekende hefboomen voor een efficiëntere dienstverlening en om domeinoverschrijdende schaalvoordelen te realiseren."

(http://www.vlaanderen.be/servlet/Satellite?c=Solution_C&cid=1247734278469&pagename=Infolijn%2FView)

⁹ In het voorjaar 2008 heeft CORVE zelf een oefening gemaakt naar de winst die het MAGDA-platform opleverde. Uit deze studie blijkt dat acht e-gov-projecten een besparing van meer dan 8 miljoen euro opleverden dankzij het gebruik van de diensten.

Gelet op het advies van de Inspectie van Financien d.d. 20 juni 2011 verleen ik mijn begrotingsakkoord aan voorliggend voorontwerp van decreet op voorwaarde dat:

- de kosten inzake het gegevensuitwisselingsplatform opgevangen worden binnen de beschikbare refertekredieten van de entiteit e-government en ICT-beheer;
- een regeling uitgewerkt wordt waarbij de betrokken diensten die efficiëntie- en effectiviteitswinsten realiseren een deel van hun budget en/of personeel ter beschikking stellen van de VDI om op deze manier de meerkost inzake werking en personeel van de VDI te kunnen opvangen. Een evenredige verdeling van de gerealiseerde efficiëntiewinsten lijkt hier bvb. een correct principe dat en de VDI (m.n. bijkomende middelen) en de betrokken diensten (opvangen generieke besparingen, herallocatie van beschikbare middelen) kan stimuleren om effectief projecten aan te vatten en tot een goed einde te brengen
- de kosten voor de werking en secretariaat van het coördinatiecomité opgevangen worden binnen de beschikbare refertekredieten

VLABEST is van mening dat dit voorstel in overweging moet genomen worden.

Namens de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken,

(getekend)

Prof. dr. Herman MATTHIJS
Voorzitter

**BIJLAGE – AANBEVELINGEN INZAKE HET INTERBESTUURLIJK E-
GOVERNMENT, UIT HET VLABEST-MEMORANDUM VAN MAART
2009**

3 Aanbevelingen inzake het interbestuurlijke e-government

3.1 Leg de verantwoordelijkheid voor de sturing en de coördinatie van het Vlaamse e-governmentbeleid bij de Minister-president

Om e-government als domeinoverschrijdend thema dichter bij de organisatie te brengen, hoort de verantwoordelijkheid voor het aansturen en coördineren van het Vlaamse e-government bij de Diensten Algemeen Regeringsbeleid van de Minister-president.

E-government is immers eerst en vooral een samenwerkende organisatie, niet alleen interbestuurlijk, maar vooral ook intrabestuurlijk. Intern zijn immers de verschillende domeinen zowel aanbieder van informatie, data en kennis, als afnemer. Normen, standaarden, authenticatie, identificatie, hergebruik van gegevens e.d. worden immers best centraal gecoördineerd. De bevoegdheid en opdracht voor verschillende e-governmentprojecten binnen de domeinen blijven uiteraard onder de bevoegdheid van de domeinministers vallen. De wijze waarop de Vlaamse Minister-president de aansturing en coördinatie vorm kan geven, is te lezen in punten 2 tot en met 6.

3.2 Werk aan versnelde uitvoering van het huidige e-government decreet met de nodige omkadering en middelen

Het decreet betreffende het elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer, aangenomen op 9 juli 2008 door het Vlaamse Parlement, is een goed raamdecreet, maar dreigt dode letter te blijven zonder de nodige uitvoeringsbesluiten en vervolg-decreten. Bovendien is het nodig hiervoor voldoende personele omkadering te voorzien en middelen vrij te maken.

3.3 Hef het onderscheid tussen backoffice en frontoffice op

Er is nood aan een doorgedreven afstemming en samenwerking tussen backoffice en frontoffice om de borging van de verschillende initiatieven te kunnen realiseren. Duidelijke afspraken en samenwerking over prioriteiten, projecten, eigenaarschap, aanspreekpunten e.d.m. zijn noodzakelijke voorwaarden voor de opname van e-government-initiatieven door gebruikers (burgers, bedrijven, verenigingen, andere overheden).

3.4 Neem een actieve, sturende rol in de uitvoering van de strategische projecten

De strategische studie voor geïntegreerd e-government die de Coördinatiecel voor Vlaamse e-government (CORVE) liet uitvoeren in samenwerking met VVSG, V-ICT-OR, VVP en de Hogeschool Gent resulteerde in een aantal strategische projecten die ook voor de komende legislatuur prioritair blijven

en voorwaarden zijn voor het welslagen van een geïntegreerd e-governmentbeleid. Hiervoor moet de Vlaamse Overheid het initiatief nemen én voorzien in voldoende mensen en middelen zoals aangegeven in de studie. Concreet denken we aan volgende prioriteiten:

Interbestuurlijke producten- en dienstencatalogus

Een gemeenschappelijk beheerde interbestuurlijke producten- en dienstencatalogus moet de basis vormen voor de diensten die elk bestuur levert aan burgers, bedrijven en organisaties. Door middel van een centraal aangeboden en decentraal beheerde producten- en dienstencatalogus kunnen overheden hun klanten garanderen dat de aangeboden informatie correct en up to date is. De catalogus zelf levert op zijn beurt beleidsinformatie voor een verdere optimalisering van de dienstverlening door een geïntegreerde overheidsaanpak en de bijhorende online e-governmentdiensten.

Normen en standaarden

Een interbestuurlijke infrastructuur voor gegevensuitwisseling kan slechts functioneren als er bindende afspraken zijn over normen en (open) standaarden voor het uitwisselen van data. Binnen de Vlaamse context is de Vlaamse overheid bevoegd om het initiatief te nemen deze normen en standaarden vast te leggen. Dit dient te gebeuren in samenwerking met alle betrokken partijen (andere overheden, leveranciers, federale overheid). Lokale besturen en provincies zijn hiervoor expliciet vragende partij.

Authentieke bronnen

Het decreet op het elektronische bestuurlijk gegevensverkeer zet de Vlaamse administratie aan tot het (her)gebruiken van gegevens uit authentieke gegevensbronnen. De Vlaamse Regering moet deze gegevensbronnen echter nog aanduiden: de aard van de gegevens, de beheerder van de gegevens en het ter beschikking stellen hiervan. Bovendien hebben de meeste authentieke data tevens een geo-component en is nauw overleg en samenwerking met de beheerders van geo-data een dwingende noodzaak.

Identificatie, authenticatie en autorisatie

In het kader van interbestuurlijk elektronisch gegevensverkeer zijn identificatie, authenticatie en autorisatie belangrijke componenten om een veilig e-government te realiseren. Dit is nodig om het vertrouwen van de burger te wekken. Een regelgevend en infrastructureel kader is hiervoor noodzakelijk. Structureel overleg tussen alle betrokken partijen in dit verband is een essentiële voorwaarde.

3.5 Bouw een interactief e-government beleid uit samen met de lokale besturen en de provincies

Realiseer een MAGDA-samenwerkingsverband.

Om tot een goed interbestuurlijk e-governmentbeleid te komen, is een sturend orgaan nodig. De toelichting bij het decreet betreffende het interbestuurlijk elektronische gegevensverkeer kondigt reeds een strategisch overleg- en samenwerkingsverband aan naar het voorbeeld van GIS-Vlaanderen. Voorlopig is dit onder de noemer van het MAGDA-overleg, waarbij MAGDA staat voor Maximale Gegevensdeling tussen Administraties. Het overleg zou bestaan uit vertegenwoordigers van de entiteiten van de Vlaamse administratie en van de lokale besturen en de provincies.

Gebruik de jaarlijkse e-idee ronde om de geformuleerde visie op interbestuurlijk e-government te vertalen in concrete realisaties.

Hiervoor is een voortdurende en substantiële investering nodig. Op die manier wordt een betere en snellere gegevensdoorstroming gerealiseerd. Dit zorgt voor een betere onderbouwing van beleidsbeslissingen en een efficiëntere en effectievere beleidsuitvoering in het belang van de burger en de bedrijven.

Participeer als Vlaamse Overheid in interessante pilootprojecten opgezet door lokale besturen en provincies en bewaak de disseminatie naar andere besturen.

Dit kan gebeuren door een apart budget te voorzien - naast de e-idee oproep - om interessante projecten die vanuit de praktijk groeien te ondersteunen en op langere termijn te consolideren.

3.6 Richt een e-government competentiecentrum op

De ervaringen uit het buitenland leren dat een e-government competentiecentrum met voldoende mensen en middelen de kwaliteit van de e-governmentinitiatieven verhoogt én de verspreiding van goede initiatieven versnelt. De Vlaamse Regering moet daarom het initiatief nemen om een Vlaams e-government competentiecentrum uit te bouwen. De e-capaciteit van vele lokale besturen en provincies om als elektronische front-office te fungeren is immers nog te gering. Dit competentiecentrum heeft als belangrijkste taken:

Onderzoek aanbesteden en evalueren

Alle Europese landen verhogen hun budgetten voor onderzoek naar de verschillende componenten van hun e-governmentbeleid. Dit onderzoek moet naast zuiver technologisch onderzoek (waarvoor bijvoorbeeld in het kader van IBBT, I-Cities reeds middelen voorzien zijn) bijzonder veel aandacht besteden aan de take-up door de betrokken actoren. Deze actoren zijn zowel de burgers, de bedrijven en verenigingen als de verschillende overheden zelf. Een e-governmentbeleid en e-government-toepassingen die niet gedragen worden door de beoogde doelgroepen zijn gedoemd om te mislukken. Onderzoek naar e-usability, e-competentie, e-capaciteit en e-inclusie zijn belangrijke bronnen om een volwaardig e-governmentbeleid te voeren. Bovendien wordt vaak nagelaten het beleid en de realisatie op wetenschappelijk wijze te evalueren.

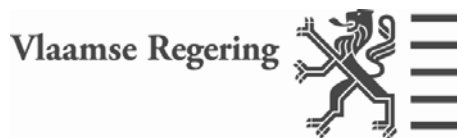
Onderzoek naar de praktijk vertalen

Onderzoeksresultaten uit binnen- en buitenland blijven dode letter indien er geen middelen zijn om dit onderzoek naar nieuwe praktijken te vertalen. Heel belangrijk is onderzoek naar de take-up van e-governmentinitiatieven door de betrokken doelgroepen bij burgers en bedrijven.

Lokale besturen en provincies begeleiden in e-government realisaties

Het op projectbasis mensen ter beschikking stellen aan lokale besturen en provincies, die bv. in het kader van pilootprojecten bereid zijn zelf in mensen en middelen te investeren, kan het hele proces van uitrol versnellen én kwalitatief verbeteren. Hierdoor maakt het competentiecentrum zich de knowhow eigen en kan de disseminatie van de projecten sneller en efficiënter verlopen.

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 16 december 2011

Ontwerp van decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

1° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4, §1 en §2, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

2° de Vlaamse Toezichtcommissie: de Vlaamse Toezichtcommissie, opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;

3° dienstenintegrator: een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens;

4° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen

of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;

5° het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten: het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008;

6° instanties: de instanties, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

7° machtiging: de machtiging, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, verleend door de Vlaamse Toezichtcommissie of het bevoegde sectoraal comité naar gelang de elektronische mededeling van persoonsgegevens onderworpen is aan een machtiging van de Vlaamse Toezichtcommissie of een sectoraal comité;

8° sectoraal comité: een sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig artikel 31bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;

9° VDI: de Vlaamse dienstenintegrator.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de VDI

Art. 3. §1. De DAB Informatie Vlaanderen, vermeld in artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, vervult de functie van dienstenintegrator met als doel de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen de instanties onderling enerzijds en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren en externe overheden anderzijds.

De VDI ondersteunt de instanties door een onderlinge elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling te organiseren tussen de instanties onderling, tussen de instanties en de externe overheden, en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren, om de instanties in staat te stellen de opdrachten voor de gebruikers van de door hen aangeboden diensten uit te voeren op een effectieve en efficiënte wijze, met een minimum aan administratieve lasten en kosten. De eenmalige inzameling en een gecoördineerde ontsluiting van de gegevens staan centraal bij de werking van de VDI.

De VDI organiseert de elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling met waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in nauw overleg met de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren.

§2. In afwijking van paragraaf 1, ondersteunt de VDI niet de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator gebeuren.

De VDI stroomlijnt in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling, vermeld in paragraaf 1.

§3. Behoudens andersluidende decretale of reglementaire bepalingen verleent de VDI geen aanvullende rechten aan personen of instanties tot raadpleging, mededeling of enige andere verwerking van gegevens bovenop de toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen.

Hoofdstuk 3. Opdrachten en werking van de VDI

Art. 4. De VDI is voor de uitvoering van zijn doel belast met de volgende opdrachten:

1° een visie en een strategie ontwikkelen voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling, vermeld in artikel 3, en het opvolgen van de naleving ervan;

2° de homogeniteit en consistentie van het beleid met de strategie, vermeld in punt 1°, bevorderen en bewaken;

3° een centraal gegevensuitwisselingsplatform concipiëren, ontwikkelen en beheren, dat bestaat uit generieke ICT-diensten en –infrastructuur, en dat de gegevensuitwisseling tussen de verschillende gegevensbronnen, beheerd door instanties of externe overheden, op een generieke manier mogelijk maakt;

4° nuttige basisdiensten concipiëren, ontwikkelen en ter beschikking stellen om de elektronische gegevensuitwisseling te ondersteunen, zoals een systeem voor de organisatie en logging van elektronische gegevensuitwisseling, een systeem voor elektronische toegang tot gegevens, een systeem voor gebruikers- en toegangsbeheer, een systeem voor elektronische datering en een systeem voor codering en anonimisering van gegevens;

5° aan de hand van een taakverdeling tussen alle betrokken partijen duidelijke afspraken maken over:

a) wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en wie daarvoor de verantwoordelijkheid draagt;

b) hoe tussen de betrokken partijen de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;

c) wie welke loggings bijhoudt;

d) hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken partij of van een controleorgaan of naar aanleiding van een klacht, volledig kan gereconstrueerd worden welke natuurlijke persoon welke dienst of transactie omtrent welke burger of onderneming wanneer heeft gebruikt, via welk kanaal en voor welke doeleinden;

6° overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, een verwijzingsrepertorium beheren, waarin aangegeven wordt bij welke instanties welke types van gegevens worden bewaard over welke personen, ondernemingen of instellingen, of dat verwijst naar de gegevensbron waar die gegevens kunnen worden geraadpleegd, of dat per natuurlijke persoon of onderneming aangeeft welke soorten gegevens ter beschikking worden gesteld aan welke instanties of externe overheden voor welke periode, met vermelding van het doel waarvoor de instantie of externe overheid die gegevens nodig heeft, en een autorisatierepertorium beheren dat bepaalt wie onder welke voorwaarden toegang krijgt tot welke gegevens. Het verwijzings- en autorisatierepertorium kan pas geïmplementeerd worden na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie;

7° instanties begeleiden bij de implementatie van de strategie, vermeld in punt 1°;

8° nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en basisarchitectuur die goedgekeurd zijn door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, uitwerken en invoeren om ICT efficiënt in te zetten ter ondersteuning van de visie en strategie, vermeld in punt 1°, en het opvolgen van de naleving ervan;

9° ICT-gerelateerde, organisatorische, functionele en technische aspecten van gegevensuitwisseling beheren en coördineren;

10° programma's, projecten en diensten uitwerken die potentieel de instanties overkoepelen en die de gemeenschappelijke strategie, vermeld in punt 1°, ondersteunen;

11° de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen, afgekort VKBO, beheren. De VKBO is een gegevensbron waarin identificatiegegevens van ondernemingen uit de Kruispuntbank van Ondernemingen worden opgeslagen en verrijkt met ondernemingsgegevens uit verschillende gegevensbronnen, beheerd door andere instanties en externe overheden. De gegevens, opgeslagen in de VKBO, worden ter beschikking gesteld aan instanties en externe overheden om de opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd. De VKBO is complementair aan de Kruispuntbank van Ondernemingen. De VKBO bezorgt systematisch aan de Kruispuntbank van Ondernemingen en de respectieve gegevensbronnen alle ontvangen meldingen over onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens;

12° indien nodig, alfanumerieke gegevens verzamelen en elektronisch opslaan, beheren en verwerken om ter beschikking te stellen aan de instanties en externe overheden die de gegevens nodig hebben om onderzoeken en opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd;

13° samenwerking met andere dienstenintegratoren organiseren;

14° gegevens inzamelen, samenvoegen, coderen of anonimiseren en ter beschikking stellen, als intermediaire organisatie als vermeld in het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De VDI mag de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van deze opdracht, alleen bijhouden zolang dat noodzakelijk is om ze te coderen of te anonimiseren. De VDI mag evenwel het verband tussen het reële identificatienummer van een persoon en het aan hem toegekend gecodeerd identificatienummer bijhouden als de bestemming van de gecodeerde persoonsgegevens daarom verzoektop een gemotiveerde wijze, na machtiging van de Vlaamse Toezichtcommissie of een sectoraal comité binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

15° de naleving van de visie, de strategie, de functionele en technische normen, standaarden en specificaties, de basisarchitectuur, alsook het gebruik van het gegevensuitwisselingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling en de basisdiensten en de verwezenlijking van de programma's en de projecten door zoveel mogelijk instanties bevorderen.

Art. 5. De VDI heeft, in permanente afstemming met de instanties en de andere dienstenintegratoren, in het bijzonder als opdracht de integratie van

gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Daarvoor is de VDI ermee belast:

1° de aanvragen tot raadpleging van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, en de aanvragen tot mededeling van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, te ontvangen en er gevolg aan te geven, of die gegevens geïntegreerd mee te delen;

2° de wijzen uit te werken waarop de toegangsrechten tot de gegevensbronnen door de VDI technisch en organisatorisch kunnen worden gecontroleerd;

3° de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbronnen te bevorderen en te bewaken;

4° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, uit te werken en in te voeren om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;

5° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, voor de communicatie tussen de gegevensbronnen of tussen de authentieke gegevensbronnen en de instanties uit te werken en in te voeren;

6° een gecoördineerd veiligheidsbeleid te bevorderen;

7° de diensten van de VDI kenbaar te maken bij de instanties, externe overheden en andere dienstenintegratoren;

8° de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen te bevorderen en te begeleiden.

Art. 6. §1. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;

2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;

3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;

4° de identificator, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand, als de gegevens betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand;

5° het kadastraal perceelsnummer, als de gegevens betrekking hebben op percelen;

6° de identificatoren van de geografische objecten van het Grootchalig Referentie Bestand, vermeld in punt 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand, als de gegevens betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB.

§2. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Vlaamse Regering het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen.

Art. 7. §1. De instanties delen aan de VDI langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die hij nodig heeft om zijn opdracht als dienstenintegrator uit te voeren.

§2. De VDI deelt aan de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die deze nodig hebben om hun opdrachten uit te voeren.

§3. Voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door of aan de VDI is een machtiging vereist, tenzij die elektronische mededeling bij of krachtens een wettelijke of decretale bepaling is toegestaan of is vrijgesteld van een machtiging, telkens na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie of van het bevoegde sectoraal comité.

§4. Een elektronische mededeling van persoonsgegevens kan pas plaatsvinden nadat de machtiging, vermeld in paragraaf 3, is verleend en als de voorwaarden en de nadere regels nageleefd worden die in voorkomend geval door de Vlaamse Toezichtcommissie of het sectoraal comité voor de mededeling in de machtiging zijn bepaald.

Art. 8. De VDI onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling van gegevens of de aanvrager en het betreffende verzoek voldoen aan de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of voor de authentieke gegevensbron, vastgelegd door de betreffende gegevensbron of door de authentieke gegevensbron.

Art. 9. Het beroep doen op de VDI mag er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager gegevens kan raadplegen of dat gegevens aan hem worden meegedeeld die hij niet zou kunnen verkrijgen via de rechtstreekse raadpleging van de afzonderlijke gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die op die gegevens van toepassing zijn.

Art. 10. De VDI kan, in permanente afstemming met de instanties, voorzien in functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen.

Art. 11. §1. Functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, mogen er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager informatie verkrijgt die hij, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, niet mag verkrijgen.

§2. Functies die leiden tot de integratie van diensten, kunnen gebruikmaken van gegevens die de aanvrager op zich niet mag raadplegen of die aan hem niet meegedeeld mogen worden, als:

1° de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of authentieke gegevensbron dat uitdrukkelijk toestaan;

2° het integratieresultaat niet toelaat om expliciet of impliciet gegevens of informatie te verkrijgen of af te leiden die de aanvrager ingevolge paragraaf 1 niet mag verkrijgen;

3° het gebruik van dergelijke gegevens noodzakelijk is om tot het integratieresultaat te komen.

Art. 12. De VDI voorziet in gepaste middelen waarmee een aanvrager in eigen naam of voor rekening van een andere persoon inzage in zijn gegevens kan krijgen of zijn gegevens meegedeeld kan krijgen via de VDI.

Art. 13. De via de VDI elektronisch meegedeelde gegevens, alsook de weergave ervan op een leesbare drager, genieten, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijswaarde als wanneer ze op papieren drager zouden zijn meegedeeld.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. Dit decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of aan bijzondere wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen over de bescherming van gegevens en persoonsgegevens die van toepassing zijn op bepaalde gegevensbronnen.

Art. 15. §1. De VDI staat in voor de wijze waarop en de mate waarin het recht om gegevens die via de VDI worden verwerkt, kosteloos te laten verbeteren, kan worden uitgeoefend, zoals dat, voor de verbetering van persoonsgegevens, bepaald is in artikel 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Verzoeken tot aanpassing van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens kunnen worden ingediend via de toegangskanalen, bepaald door de VDI en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht, op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

§2. Elke persoon heeft het recht om te weten welke instanties en externe overheden, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via de VDI hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke instanties die belast zijn met de opsporing en bestrafing van misdrijven, alsook van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht.

De VDI voorziet daartoe in de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels, bepaald door de Vlaamse Toezichtcommissie.

Hoofdstuk 5. Vertrouwelijkheidsverplichting

Art. 16. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van die gegevens te eerbiedigen alsof hij zelf onderworpen is aan dat beroepsgeheim. Die persoon wordt evenwel van die plicht ontheven als hij geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen, als hij bij of krachtens de wet of het decreet van die plicht is ontslagen, als hij verplicht is bekend

te maken wat hij weet of nadat hij het schriftelijke akkoord heeft gekregen van de derde die door de onthulling zal worden getroffen.

Art. 17. Elke persoon die uit hoofde van zijn functies betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens via de VDI, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren. Elke schending van de vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Hoofdstuk 6. Vernietiging van gegevensbronnen

Art. 18. De Vlaamse Regering wijst de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen, of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand ermee belast zijn om de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI te verhinderen of om de gegevensbronnen geheel of gedeeltelijk te vernietigen of te laten vernietigen. De Vlaamse Regering bepaalt de verhindering van de toegang of de vernietiging nader.

Hoofdstuk 7. Veiligheidsconsulent

Art. 19. §1. De VDI wijst, onder zijn personeel en na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie, een veiligheidsconsulent aan als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

§2. De veiligheidsconsulent van de VDI voert, met het oog op de veiligheid van de gegevens die door de VDI worden verwerkt of uitgewisseld en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie de gegevens betrekking hebben, zijn opdrachten uit overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

Onverminderd de opdrachten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, werkt de veiligheidsconsulent samen met de veiligheidsconsulenten van de andere instanties, externe overheden en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging. De veiligheidsconsulent van de VDI zorgt ook voor de sensibilisering van de informatiebeveiliging bij de instanties in kwestie. De Vlaamse Regering kan aan de veiligheidsconsulent van de VDI nog bijkomende opdrachten opleggen.

De naleving van de veiligheidsvereisten, zoals bepaald in artikel 16 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, door de VDI en de gebruikers van de VDI wordt jaarlijks geëvalueerd door de Vlaamse Toezichtcommissie.

Hoofdstuk 8. Het coördinatiecomité

Art. 20. Bij de VDI wordt een coördinatiecomité opgericht dat bestaat uit vertegenwoordigers van de instanties en van de provinciale en lokale besturen. Alle Vlaamse dienstenintegratoren maken ook deel uit van het coördinatiecomité.

Het coördinatiecomité staat de VDI bij in de vervulling van zijn opdrachten. Daartoe stelt het coördinatiecomité initiatieven voor ter bevordering en ter bestendiging van elektronische dienstverlening aan de instanties en externe overheden, en stelt alle nuttige maatregelen voor die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de instanties in kwestie.

Het coördinatiecomité kan intern werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt. Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 21. Het coördinatiecomité brengt aan de VDI advies uit over:

- 1° de mogelijke ontsluiting via de VDI van gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen;
- 2° de mogelijke aanpassing van de gegevensbronnen zodat, als dat mogelijk is, alleen authentieke gegevens worden ontsloten;
- 3° de optimalisering binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevensbronnen en authentieke gegevensbronnen;
- 4° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen, met inbegrip van het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 5° het gebruik van verwijzingen naar het gegeven in de gegevensbron of de authentieke gegevensbron voor gegevens die geheel of gedeeltelijk overlappen met een authentiek gegeven in een authentieke gegevensbron;
- 6° het vastleggen van regels voor de gegevensbron of de authentieke gegevensbron inzake de voorwaarden voor raadpleging door of mededeling aan een verzoekende instantie van bepaalde gegevens.

Het coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestendiging van de samenwerking inzake elektronisch gegevensverkeer en over initiatieven die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de gegevens.

Het coördinatiecomité kan ook adviezen verstrekken of aanbevelingen formuleren over informatisering en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer of aanverwante materies, voorstellen doen voor of meewerken aan de organisatie van opleidingscursussen over informatica en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer voor het personeel van de instanties en onderzoeken hoe de rationele uitwisseling van gegevens kan worden bevorderd.

Het coördinatiecomité beraadslaagt uit eigen beweging of op verzoek van de Vlaamse Regering, een lid van de Vlaamse Regering, de VDI of een instantie. De

Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen de raadpleging van het coördinatieteam verplicht is.

De leden van het coördinatieteam streven consensus na. Als geen consensus wordt bereikt, geeft het coördinatieteam in het advies en in de beraadslaging de verschillende standpunten weer.

Art. 22. Het coördinatieteam wordt minstens jaarlijks bijeengeroepen op initiatief van de voorzitter of telkens als een van de leden van het coördinatieteam daarom verzoekt.

De Vlaamse Regering stelt de samenstelling van het coördinatieteam vast, bepaalt de samenstelling en de werking van het secretariaat dat belast is met de administratieve ondersteuning en de organisatie van het coördinatieteam, omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de nadere regels voor de werking en benoemt de voorzitter en de leden.

De VDI draagt de werkingskosten van het coördinatieteam en van de werkgroepen die erin worden opgericht.

Hoofdstuk 9. Wijzigings- en slotbepalingen

Art. 23. In het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2007, 19 december 2008 en 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het opschrift van hoofdstuk XXIII wordt vervangen door wat volgt: "Hoofdstuk XXIII. DAB Informatie Vlaanderen";

2° in artikel 79, §1, worden de woorden "ICT (DAB ICT)" vervangen door de woorden "Informatie Vlaanderen";

3° in artikel 79, §2, worden de woorden "DAB ICT" vervangen door de woorden "DAB Informatie Vlaanderen";

4° in artikel 79, §2bis, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) de woorden "DAB ICT" worden vervangen door de woorden "DAB Informatie Vlaanderen";

b) aan het tweede lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt: "Hij vervult de functie van dienstenintegrator overeenkomstig het decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.";

5° in artikel 79, §3, worden de woorden "DAB ICT" telkens vervangen door de woorden "DAB Informatie Vlaanderen".

Art. 24. In artikel 2, 15°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “Vlaamse overheid” worden vervangen door de woorden “entiteiten van de Vlaamse administratie of de provinciale en lokale besturen”;

2° tussen het woord "van" en het woord "regelgeving" wordt het woord "Vlaamse" ingevoegd.

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt afdeling II van hoofdstuk II, die bestaat uit artikel 5, opgeheven.

Art. 26. De Vlaamse Regering brengt twee jaar na de inwerkingtreding van dit decreet aan het Vlaams Parlement verslag uit over de toepassing van dit decreet, in voorkomend geval met toevoeging van aanbevelingen die kunnen leiden tot een decretaal initiatief of tot andere maatregelen voor een passende uitvoering van dit decreet. Het verslag is gebaseerd op een evaluatieverslag van de VDI zelf, een evaluatieverslag van de Vlaamse Toezichtcommissie en een verslag van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20.

./.

Art. 27. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme
en Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.768/3
VAN 10 JANUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, derde kamer, op 20 december 2011 door de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp decreet ‘houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator’, heeft het volgende advies gegeven:

50.768/3

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet voorziet in het toekennen van de functie van Vlaamse dienstenintegrator (VDI) aan de dienst met afzonderlijk beheer (DAB) Informatie Vlaanderen. Deze laatste DAB bestaat thans als de DAB ICT, en is opgericht bij artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007. Het ontwerp voorziet onder meer in de wijziging van de benaming van die DAB.²

Het is de bedoeling om met het oprichten van de VDI de (elektronische) gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren, zowel tussen de “instanties”³

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² Artikel 23 van het ontwerp voorziet in verscheidene wijzigingen van hoofdstuk XXIII (artikel 79) van het decreet van 22 december 2006.

³ Hiermee worden de instanties bedoeld die zijn opgesomd in artikel 4, § 1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (artikel 2, 6°, van het ontwerp). Het gaat met name om de volgende overheden:

“1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.’s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.’s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporeliën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.”

50.768/3

onderling als tussen die “instanties” en de andere dienstenintegratoren⁴ en externe overheden⁵ (artikel 3, § 1, eerste lid). In beginsel houdt de VDI zelf geen gegevens bij⁶, maar “ondersteunt [hij] de instanties door een onderlinge elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling te organiseren tussen de instanties onderling, tussen de instanties en de externe overheden, en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren” (artikel 3, § 1, tweede lid).

3. Bij de artikelen 4 tot 13 worden de opdrachten van de VDI bepaald en wordt de werking ervan geregeld

Er wordt bepaald dat het ontworpen decreet op geen enkele wijze afbreuk doet aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of aan bijzondere wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen ter bescherming van gegevens en persoonsgegevens (artikel 14).

Aan de personen die betrokken zijn bij de verwerking van gegevens wordt een vertrouwelijkheidsverplichting opgelegd, ongeacht of die gegevens zelf al dan niet onder een beroepsgeheim vallen (artikelen 16 en 17).

De Vlaamse regering wordt gemachtigd personen aan te wijzen die in oorlogstijd de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen verhinderen of de gegevensbronnen zelf vernietigen (artikel 18).

Onder het personeel van de VDI wordt een veiligheidsconsulent aangeduid (artikel 19).

⁴ Een dienstenintegrator wordt in artikel 2, 3°, van het ontwerp omschreven als “een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens”. Op de vraag welke dienstenintegratoren op dit ogenblik actief zijn, antwoordde de gemachtigde als volgt: “AGIV [Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen] is een Vlaamse dienstenintegrator die actief is m.b.t. geografische gegevens. Op federaal niveau zijn de volgende dienstenintegratoren actief: [de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid], eHealth en FEDICT [Federale Overheidsdienst voor Informatie- en Communicatietechnologie]. Wat FEDICT betreft: deze heeft - net zoals de VDI - nog geen wettelijke onderbouwing. Er is bij mijn weten wel een ontwerp van wet in behandeling bij de regering maar dat is wegens lopende zaken blijven steken.”

⁵ Een externe overheid wordt in artikel 2, 4°, van het ontwerp omschreven als “een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang”.

⁶ Bij wijze van uitzondering beheert de VDI wel zelf de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen (artikel 4, 11°).

Bij de VDI wordt een coördinatiecomité opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van de instanties en van de provinciale en lokale besturen. Dat comité staat de VDI bij in de vervulling van zijn opdrachten en brengt over een aantal aangelegenheden advies uit aan de VDI (artikelen 20 tot 22).

Het ontwerp bevat ten slotte een aantal wijzigings- en slotbepalingen (artikelen 23 tot 27).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

4. Artikel 3, § 1, derde lid, en § 2, tweede lid, bepaalt respectievelijk dat de VDI in nauw overleg werkt met onder meer de andere dienstenintegratoren en dat de VDI de gegevensuitwisseling stroomlijnt met de andere dienstintegratoren.

Die bepaling moet zo worden begrepen dat aan de VDI de verplichting wordt opgelegd om in overleg te treden met de andere dienstenintegratoren, in het bijzonder de federale dienstenintegratoren. Verder reikt de verplichting niet. Met name belet het beginsel van de autonomie van de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten dat één van die overheden aan een andere overheid op eenzijdige wijze verplichtingen zou opleggen.

Bij het hele ontwerp dient trouwens voor ogen te worden gehouden dat de ontworpen bepalingen bevoegdheidsconform moeten worden gelezen, zodat daaruit niet kan worden afgeleid dat de Vlaamse overheid eenzijdig opdrachten zou mogen geven aan de federale overheid, de andere gemeenschappen of de gewesten, die betrekking hebben op aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheid van die andere overheid. Wat wel kan is dat de Vlaamse overheid, op basis van vrijwilligheid in hoofde van de betrokken overheden (d.m.v. een samenwerkingsakkoord of een overeenkomst), elektronisch gegevensverkeer regelt met betrekking tot aangelegenheden die buiten haar bevoegdheidssfeer liggen.⁷

⁷ Zie R.v.St., afd. Wetg., advies 44.192/1 van 1 april 2008 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, *Parl.St.* VI. Parl. 2007-08, nr. 1712/1, (125), 137.

50.768/3

Artikel 17

5. Artikel 17 van het ontwerp bepaalt dat eenieder die betrokken is bij de verwerking van gegevens via de VDI, ertoe gehouden is het vertrouwelijk karakter van die gegevens te bewaren (eerste zin). Elke schending van deze vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek (tweede zin).

Opdat de verwijzing naar artikel 458 van het Strafwetboek zou passen binnen de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, moet die verwijzing zo begrepen worden dat verwezen wordt naar artikel 458 van het Strafwetboek in de versie zoals die bepaling van kracht is op het ogenblik dat het ontworpen decreet wordt goedgekeurd. Latere wijzigingen van artikel 458 zullen dan geen invloed kunnen hebben op de ontworpen verwijzing. De draagwijdte van de verwijzing mag immers niet afhangen van maatregelen die door een andere overheid, te dezen de federale overheid, worden genomen.

Een dergelijke verwijzing naar een op een bepaald ogenblik bestaande wetsbepaling kan echter tot moeilijkheden aanleiding geven, precies indien de federale wetgever die bepaling nadien zou wijzigen, vervangen of opheffen. De rechtszekerheid die daaruit voortvloeit kan best vermeden worden.

De strafmaat wordt derhalve beter met zoveel woorden in het ontworpen artikel 17 zelf bepaald. Uiteraard belet niets dat de decreetgever zich daarbij dan laat inspireren door wat (thans) in artikel 458 van het Strafwetboek is bepaald.

50.768/3

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	
	B. SEUTIN,	staatsraden,
	W. GEURTS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevrouw G. SCHEPPERS, auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

W. GEURTS

P. LEMMENS

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° authentieke gegevensbron: een authentieke gegevensbron als vermeld in artikel 4, §1 en §2, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 2° de Vlaamse toezichtcommissie: de Vlaamse toezichtcommissie, opgericht bij artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- 3° dienstenintegrator: een instantie die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie belast is, binnen een bepaald overheidsniveau of in een bepaalde sector, met een taak van algemeen belang, en meer bepaald met de organisatie van elektronische gegevensuitwisseling over instanties heen en met de geïntegreerde ontsluiting van gegevens;
- 4° externe overheid: een overheid die tot het internationale of federale niveau behoort, een andere gemeenschap of een ander gewest, en de daarvan afhangende instellingen of rechtspersonen, alsook de privaatrechtelijke rechtspersonen die belast zijn met taken of opdrachten van algemeen belang;
- 5° het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten: het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008;
- 6° instanties: de instanties, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;
- 7° machtiging: de machtiging, vermeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, verleend door de Vlaamse Toezichtcommissie of het bevoegde sectoraal comité naar gelang de elektronische mededeling van persoonsgegevens onderworpen is aan een machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie of een sectoraal comité;
- 8° sectoraal comité: een sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig artikel 31bis van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens;
- 9° VDI: de Vlaamse dienstenintegrator.

Hoofdstuk 2. Oprichting van de VDI

Art. 3. §1. De DAB Informatie Vlaanderen, vermeld in artikel 79 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, vervult de functie

van dienstenintegrator met als doel de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen en te optimaliseren tussen de instanties onderling enerzijds en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren en externe overheden anderzijds.

De VDI ondersteunt de instanties door een onderlinge elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling te organiseren tussen de instanties onderling, tussen de instanties en de externe overheden, en tussen de instanties en de andere dienstenintegratoren, om de instanties in staat te stellen de opdrachten voor de gebruikers van de door hen aangeboden diensten uit te voeren op een effectieve en efficiënte wijze, met een minimum aan administratieve lasten en kosten. De eenmalige inzameling en een gecoördineerde ontsluiting van de gegevens staan centraal bij de werking van de VDI.

De VDI organiseert de elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling met waarborgen op het vlak van de informatieveiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en in nauw overleg met de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren.

§2. In afwijking van paragraaf 1, ondersteunt de VDI niet de elektronische dienstverlening en de gegevensuitwisselingen die bij of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie door een andere dienstenintegrator gebeuren.

De VDI stroomlijnt in overleg met andere dienstenintegratoren de gegevensuitwisseling, vermeld in paragraaf 1.

§3. Behoudens andersluidende decretale of reglementaire bepalingen verleent de VDI geen aanvullende rechten aan personen of instanties tot raadpleging, mededeling of enige andere verwerking van gegevens bovenop de toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen.

Hoofdstuk 3. Opdrachten en werking van de VDI

Art. 4. De VDI is voor de uitvoering van zijn doel belast met de volgende opdrachten:

- 1° een visie en een strategie ontwikkelen voor een effectieve, efficiënte en goed beveiligde elektronische dienstverlening en gegevensuitwisseling, vermeld in artikel 3, en het opvolgen van de naleving ervan;
- 2° de homogeniteit en consistentie van het beleid met de strategie, vermeld in punt 1°, bevorderen en bewaken;
- 3° een centraal gegevensuitwisselingsplatform concipiëren, ontwikkelen en beheren, dat bestaat uit generieke ICT-diensten en -infrastructuur, en dat de gegevensuitwisseling tussen de verschillende gegevensbronnen, beheerd door instanties of externe overheden, op een generieke manier mogelijk maakt;
- 4° nuttige basisdiensten concipiëren, ontwikkelen en ter beschikking stellen om de elektronische gegevensuitwisseling te ondersteunen, zoals een systeem voor de organisatie en logging van elektronische gegevensuitwisseling, een systeem voor elektronische toegang tot gegevens, een systeem voor gebruikers- en toegangsbeheer, een systeem voor elektronische datering en een systeem voor codering en anonimisering van gegevens;
- 5° aan de hand van een taakverdeling tussen alle betrokken partijen duidelijke afspraken maken over:
 - a) wie welke authenticaties, verificaties en controles verricht aan de hand van welke middelen en wie daarvoor de verantwoordelijkheid draagt;
 - b) hoe tussen de betrokken partijen de resultaten van de verrichte authenticaties, verificaties en controles op een veilige wijze elektronisch worden bewaard en uitgewisseld;
 - c) wie welke loggings bijhoudt;
 - d) hoe ervoor wordt gezorgd dat bij onderzoek, op initiatief van een betrokken partij of van een controleorgaan of naar aanleiding van een klacht, volledig kan gereconstrueerd worden welke natuurlijke persoon welke dienst of transactie omtrent welke burger of onderneming wanneer heeft gebruikt, via welk kanaal en voor welke doeleinden;

- 6° overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, een verwijzingsrepertorium beheren, waarin aangegeven wordt bij welke instanties welke types van gegevens worden bewaard over welke personen, ondernemingen of instellingen, of dat verwijst naar de gegevensbron waar die gegevens kunnen worden geraadpleegd, of dat per natuurlijke persoon of onderneming aangeeft welke soorten gegevens ter beschikking worden gesteld aan welke instanties of externe overheden voor welke periode, met vermelding van het doel waarvoor de instantie of externe overheid die gegevens nodig heeft, en een autorisatierepertorium beheren dat bepaalt wie onder welke voorwaarden toegang krijgt tot welke gegevens. Het verwijzings- en autorisatierepertorium kan pas geïmplementeerd worden na advies van de Vlaamse toezichtcommissie;
- 7° instanties begeleiden bij de implementatie van de strategie, vermeld in punt 1°;
- 8° nuttige ICT-gerelateerde functionele en technische normen, standaarden, specificaties en basisarchitectuur die goedgekeurd zijn door het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20, uitwerken en invoeren om ICT efficiënt in te zetten ter ondersteuning van de visie en strategie, vermeld in punt 1°, en het opvolgen van de naleving ervan;
- 9° ICT-gerelateerde, organisatorische, functionele en technische aspecten van gegevensuitwisseling beheren en coördineren;
- 10° programma's, projecten en diensten uitwerken die potentieel de instanties overkoepelen en die de gemeenschappelijke strategie, vermeld in punt 1°, ondersteunen;
- 11° de Verrijkte Kruispuntbank van Ondernemingen, afgekort VKBO, beheren. De VKBO is een gegevensbron waarin identificatiegegevens van ondernemingen uit de Kruispuntbank van Ondernemingen worden opgeslagen en verrijkt met ondernemingsgegevens uit verschillende gegevensbronnen, beheerd door andere instanties en externe overheden. De gegevens, opgeslagen in de VKBO, worden ter beschikking gesteld aan instanties en externe overheden om de opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd. De VKBO is complementair aan de Kruispuntbank van Ondernemingen. De VKBO bezorgt systematisch aan de Kruispuntbank van Ondernemingen en de respectieve gegevensbronnen alle ontvangen meldingen over onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens;
- 12° indien nodig, alfanumerieke gegevens verzamelen en elektronisch opslaan, beheren en verwerken om ter beschikking te stellen aan de instanties en externe overheden die de gegevens nodig hebben om onderzoeken en opdrachten uit te voeren die hun door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn toegewezen, of om de taken van algemeen belang te vervullen die door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie aan hen zijn toevertrouwd;
- 13° samenwerking met andere dienstenintegratoren organiseren;
- 14° gegevens inzamelen, samenvoegen, coderen of anonimiseren en ter beschikking stellen, als intermediaire organisatie als vermeld in het koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De VDI mag de persoonsgegevens die verwerkt worden in het kader van deze opdracht, alleen bijhouden zolang dat noodzakelijk is om ze te coderen of te anonimiseren. De VDI mag evenwel het verband tussen het reële identificatienummer van een persoon en het aan hem toegekend gecodeerd identificatienummer bijhouden als de bestemming van de gecodeerde persoonsgegevens daarom verzoekt op een gemotiveerde wijze, na machtiging van de Vlaamse toezichtcommissie of een sectoraal comité binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;
- 15° de naleving van de visie, de strategie, de functionele en technische normen, standaarden en specificaties, de basisarchitectuur, alsook het gebruik van het gegevensuitwisselingsplatform voor de veilige elektronische gegevensuitwisseling en de basisdiensten en de verwezenlijking van de programma's en de projecten door zoveel mogelijk instanties bevorderen.

Art. 5. De VDI heeft, in permanente afstemming met de instanties en de andere dienstenintegratoren, in het bijzonder als opdracht de integratie van gegevensverwerkende processen, en in dat kader de geïntegreerde ontsluiting van gegevens. Daarvoor is de VDI ermee belast:

- 1° de aanvragen tot raadpleging van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, en de aanvragen tot mededeling van de gegevens, opgenomen in één of meer gegevensbronnen, te ontvangen en er gevolg aan te geven, of die gegevens geïntegreerd mee te delen;
- 2° de wijzen uit te werken waarop de toegangsrechten tot de gegevensbronnen door de VDI technisch en organisatorisch kunnen worden gecontroleerd;
- 3° de homogeniteit van de toegangsrechten tot de gegevensbronnen te bevorderen en te bewaken;
- 4° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatieteam, vermeld in artikel 20, uit te werken en in te voeren om de toegangskanalen zo efficiënt en veilig mogelijk uit te bouwen;
- 5° de technische voorwaarden, goedgekeurd door het coördinatieteam, vermeld in artikel 20, voor de communicatie tussen de gegevensbronnen of tussen de authentieke gegevensbronnen en de instanties uit te werken en in te voeren;
- 6° een gecoördineerd veiligheidsbeleid te bevorderen;
- 7° de diensten van de VDI kenbaar te maken bij de instanties, externe overheden en andere dienstenintegratoren;
- 8° de omvorming van gegevensbronnen tot authentieke gegevensbronnen te bevorderen en te begeleiden.

Art. 6. §1. Bij de verwerking van gegevens met toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden uitsluitend de volgende identificatiemiddelen gebruikt:

- 1° het identificatienummer van het Rijksregister, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister opgenomen is;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijk persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- 3° het ondernemingsnummer, als de gegevens betrekking hebben op een onderneming die is opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen;
- 4° de identifier, vermeld in artikel 2, 9°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand, als de gegevens betrekking hebben op adressen als vermeld in artikel 6 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand;
- 5° het kadastraal perceelsnummer, als de gegevens betrekking hebben op percelen;
- 6° de identifiers van de geografische objecten van het Grootchalig Referentie Bestand, vermeld in punt 4.3 van de bijlage bij het ministerieel besluit van 11 maart 2005 houdende goedkeuring van de GRB-specificaties in uitvoering van het decreet van 16 april 2004 houdende het Grootchalig Referentie Bestand, als de gegevens betrekking hebben op of verwijzen naar exemplaren van het GRB.

§2. Voor de gegevens die niet onder de toepassing van paragraaf 1 vallen, kan de Vlaamse Regering het gebruik van andere identificatiemiddelen opleggen.

Art. 7. §1. De instanties delen aan de VDI langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die hij nodig heeft om zijn opdracht als dienstenintegrator uit te voeren.

§2. De VDI deelt aan de instanties, externe overheden en de andere dienstenintegratoren langs elektronische weg alle elektronisch beschikbare gegevens mee die deze nodig hebben om hun opdrachten uit te voeren.

§3. Voor elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door of aan de VDI is een machtiging vereist, tenzij die elektronische mededeling bij of krachtens een wettelijke of de-

cretale bepaling is toegestaan of is vrijgesteld van een machtiging, telkens na advies van de Vlaamse toezichtcommissie of van het bevoegde sectoraal comité.

§4. Een elektronische mededeling van persoonsgegevens kan pas plaatsvinden nadat de machtiging, vermeld in paragraaf 3, is verleend en als de voorwaarden en de nadere regels nageleefd worden die in voorkomend geval door de Vlaamse toezichtcommissie of het sectoraal comité voor de mededeling in de machtiging zijn bepaald.

Art. 8. De VDI onderzoekt bij elk verzoek tot raadpleging of mededeling van gegevens of de aanvrager en het betreffende verzoek voldoen aan de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of voor de authentieke gegevensbron, vastgelegd door de betreffende gegevensbron of door de authentieke gegevensbron.

Art. 9. Het beroep doen op de VDI mag er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager gegevens kan raadplegen of dat gegevens aan hem worden meegedeeld die hij niet zou kunnen verkrijgen via de rechtstreekse raadpleging van de afzonderlijke gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen die op die gegevens van toepassing zijn.

Art. 10. De VDI kan, in permanente afstemming met de instanties, voorzien in functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen.

Art. 11. §1. Functies die leiden tot de integratie van diensten, aangeboden door een of meer gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen, mogen er op geen enkele wijze toe leiden dat een aanvrager informatie verkrijgt die hij, rekening houdend met de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen, niet mag verkrijgen.

§2. Functies die leiden tot de integratie van diensten, kunnen gebruikmaken van gegevens die de aanvrager op zich niet mag raadplegen of die aan hem niet meegedeeld mogen worden, als:

- 1° de specifieke regels inzake de voorwaarden voor raadpleging of mededeling van bepaalde gegevens voor de desbetreffende gegevensbron of authentieke gegevensbron dat uitdrukkelijk toestaan;
- 2° het integratieresultaat niet toelaat om expliciet of impliciet gegevens of informatie te verkrijgen of af te leiden die de aanvrager ingevolge paragraaf 1 niet mag verkrijgen;
- 3° het gebruik van dergelijke gegevens noodzakelijk is om tot het integratieresultaat te komen.

Art. 12. De VDI voorziet in gepaste middelen waarmee een aanvrager in eigen naam of voor rekening van een andere persoon inzage in zijn gegevens kan krijgen of zijn gegevens meegedeeld kan krijgen via de VDI.

Art. 13. De via de VDI elektronisch meegedeelde gegevens, alsook de weergave ervan op een leesbare drager, genieten, tot bewijs van het tegendeel, dezelfde wettelijke bewijswaarde als wanneer ze op papieren drager zouden zijn meegedeeld.

Hoofdstuk 4. Verwerking van persoonsgegevens

Art. 14. Dit decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens of aan bijzondere wettelijke, decretale of reglementaire bepalingen over de bescherming van gegevens en persoonsgegevens die van toepassing zijn op bepaalde gegevensbronnen.

Art. 15. §1. De VDI staat in voor de wijze waarop en de mate waarin het recht om gegevens die via de VDI worden verwerkt, kosteloos te laten verbeteren, kan worden uitgeoefend, zoals dat, voor de verbetering van persoonsgegevens, bepaald is in artikel 12 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Verzoeken tot aanpassing van onnauwkeurige, onvolledige of onjuiste gegevens kunnen worden ingediend via de toegangskanalen, bepaald door de VDI en de betrokken instanties. De VDI en de betrokken instanties leggen vast op welke manier de verzoeken worden onderzocht, op welke wijze het resultaat van het onderzoek aan de verzoeker wordt meegedeeld en hoe aan het resultaat gevolg wordt gegeven.

§2. Elke persoon heeft het recht om te weten welke instanties en externe overheden, gedurende de laatste zes maanden persoonsgegevens over hem via de VDI hebben geraadpleegd of bijgewerkt, met uitzondering van de bestuurlijke en gerechtelijke instanties die belast zijn met de opsporing en bestrafing van misdrijven, alsook van de Veiligheid van de Staat en de Algemene Dienst Inlichting en Veiligheid van de Krijgsmacht.

De VDI voorziet daartoe in de gepaste middelen overeenkomstig de voorwaarden en regels, bepaald door de Vlaamse Toezichtcommissie.

Hoofdstuk 5. Vertrouwelijkheidsverplichting

Art. 16. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens die krachtens wettelijke, decretales of reglementaire bepalingen onder een beroepsgeheim vallen, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van die gegevens te eerbiedigen alsof hij zelf onderworpen is aan dat beroepsgeheim. Die persoon wordt evenwel van die plicht ontheven als hij geroepen wordt om in rechte getuigenis af te leggen, als hij bij of krachtens de wet of het decreet van die plicht is ontslagen, als hij verplicht is bekend te maken wat hij weet of nadat hij het schriftelijke akkoord heeft gekregen van de derde die door de onthulling zal worden getroffen.

Art. 17. Elke persoon die uit hoofde van zijn functie betrokken is bij de inzameling, raadpleging, mededeling, bij het gebruik of bij een andere verwerking van gegevens via de VDI, is ertoe gehouden het vertrouwelijke karakter van de gegevens te bewaren. Elke schending van de vertrouwelijkheidsverplichting wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

Hoofdstuk 6. Vernietiging van gegevensbronnen

Art. 18. De Vlaamse Regering wijst de personen aan die in oorlogstijd, in omstandigheden die daarmee gelijkgesteld zijn krachtens artikel 7 van de wet van 12 mei 1927 op de militaire opeisingen, of tijdens de bezetting van het grondgebied door de vijand ermee belast zijn om de toegang tot de gegevens en de gegevensbronnen bij de VDI te verhinderen of om de gegevensbronnen geheel of gedeeltelijk te vernietigen of te laten vernietigen. De Vlaamse Regering bepaalt de verhoging van de toegang of de vernietiging nader.

Hoofdstuk 7. Veiligheidsconsulent

Art. 19. §1. De VDI wijst, onder zijn personeel en na advies van de Vlaamse toezichtcommissie, een veiligheidsconsulent aan als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

§2. De veiligheidsconsulent van de VDI voert, met het oog op de veiligheid van de gegevens die door de VDI worden verwerkt of uitgewisseld en met het oog op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen op wie de gegevens betrekking hebben, zijn

opdrachten uit overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

Onverminderd de opdrachten, vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, werkt de veiligheidsconsulent samen met de veiligheidsconsulenten van de andere instanties, externe overheden en dienstenintegratoren om te komen tot een coherente benadering van informatiebeveiliging. De veiligheidsconsulent van de VDI zorgt ook voor de sensibilisering van de informatiebeveiliging bij de instanties in kwestie. De Vlaamse Regering kan aan de veiligheidsconsulent van de VDI nog bijkomende opdrachten opleggen.

De naleving van de veiligheidsvereisten, zoals bepaald in artikel 16 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, door de VDI en de gebruikers van de VDI wordt jaarlijks geëvalueerd door de Vlaamse toezichtcommissie.

Hoofdstuk 8. Het coördinatiecomité

Art. 20. Bij de VDI wordt een coördinatiecomité opgericht dat bestaat uit vertegenwoordigers van de instanties en van de provinciale en lokale besturen. Alle Vlaamse dienstenintegratoren maken ook deel uit van het coördinatiecomité.

Het coördinatiecomité staat de VDI bij in de vervulling van zijn opdrachten. Daartoe stelt het coördinatiecomité initiatieven voor ter bevordering en ter bestendiging van elektronische dienstverlening aan de instanties en externe overheden, en stelt alle nuttige maatregelen voor die kunnen bijdragen tot een veilige en vertrouwelijke behandeling van persoonsgegevens of tot een administratieve vereenvoudiging voor de instanties in kwestie.

Het coördinatiecomité kan intern werkgroepen oprichten waaraan het bijzondere taken toevertrouwt. Het stelt zijn huishoudelijk reglement op en legt het ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering.

Art. 21. Het coördinatiecomité brengt aan de VDI advies uit over:

- 1° de mogelijke ontsluiting via de VDI van gegevensbronnen of authentieke gegevensbronnen;
- 2° de mogelijke aanpassing van de gegevensbronnen zodat, als dat mogelijk is, alleen authentieke gegevens worden ontsloten;
- 3° de optimalisering binnen de instanties van de aanmaak, het gebruik, de uitwisseling en het beheer van gegevensbronnen en authentieke gegevensbronnen;
- 4° een gestructureerde aanpak bij de uitbouw van een stelsel van Vlaamse authentieke gegevensbronnen, met inbegrip van het promoten, begeleiden en coördineren van authentieke gegevensbronnen bij de instanties;
- 5° het gebruik van verwijzingen naar het gegeven in de gegevensbron of de authentieke gegevensbron voor gegevens die geheel of gedeeltelijk overlappen met een authentiek gegeven in een authentieke gegevensbron;
- 6° het vastleggen van regels voor de gegevensbron of de authentieke gegevensbron inzake de voorwaarden voor raadpleging door of mededeling aan een verzoekende instantie van bepaalde gegevens.

Het coördinatiecomité beraadslaagt over initiatieven ter bevordering en ter bestendiging van de samenwerking inzake elektronisch gegevensverkeer en over initiatieven die kunnen bijdragen tot een rechtmatige en vertrouwelijke behandeling van de gegevens.

Het coördinatiecomité kan ook adviezen verstrekken of aanbevelingen formuleren over informatisering en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer of aanverwante materies, voorstel-

len doen voor of meewerken aan de organisatie van opleidingscursussen over informatica en elektronisch bestuurlijk gegevensverkeer voor het personeel van de instanties en onderzoeken hoe de rationele uitwisseling van gegevens kan worden bevorderd.

Het coördinatiecomité beraadslaagt uit eigen beweging of op verzoek van de Vlaamse Regering, een lid van de Vlaamse Regering, de VDI of een instantie. De Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen de raadpleging van het coördinatiecomité verplicht is.

De leden van het coördinatiecomité streven consensus na. Als geen consensus wordt bereikt, geeft het coördinatiecomité in het advies en in de beraadslaging de verschillende standpunten weer.

Art. 22. Het coördinatiecomité wordt minstens jaarlijks bijeengeroepen op initiatief van de voorzitter of telkens als een van de leden van het coördinatiecomité daarom verzoekt.

De Vlaamse Regering stelt de samenstelling van het coördinatiecomité vast, bepaalt de samenstelling en de werking van het secretariaat dat belast is met de administratieve ondersteuning en de organisatie van het coördinatiecomité, omschrijft, zo nodig, nader zijn bevoegdheden, bepaalt de nadere regels voor de werking en benoemt de voorzitter en de leden.

De VDI draagt de werkingskosten van het coördinatiecomité en van de werkgroepen die erin worden opgericht.

Hoofdstuk 9. Wijzigings- en slotbepalingen

Art. 23. In het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007, gewijzigd bij de decreten van 21 december 2007, 19 december 2008 en 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het opschrift van hoofdstuk XXIII wordt vervangen door wat volgt: “Hoofdstuk XXIII. DAB Informatie Vlaanderen”;
- 2° in artikel 79, §1, worden de woorden “ICT (DAB ICT)” vervangen door de woorden “Informatie Vlaanderen”;
- 3° in artikel 79, §2, worden de woorden “DAB ICT” vervangen door de woorden “DAB Informatie Vlaanderen”;
- 4° in artikel 79, §2bis, ingevoegd bij het decreet van 19 december 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:
 - a) de woorden “DAB ICT” worden vervangen door de woorden “DAB Informatie Vlaanderen”;
 - b) aan het tweede lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt: “Hij vervult de functie van dienstenintegrator overeenkomstig het decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator.”;
- 5° in artikel 79, §3, worden de woorden “DAB ICT” telkens vervangen door de woorden “DAB Informatie Vlaanderen”.

Art. 24. In artikel 2, 15°, van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de woorden “Vlaamse overheid” worden vervangen door de woorden “entiteiten van de Vlaamse administratie of de provinciale en lokale besturen”;
- 2° tussen het woord “van” en het woord “regelgeving” wordt het woord “Vlaamse” ingevoegd.

Art. 25. In hetzelfde decreet wordt afdeling II van hoofdstuk II, die bestaat uit artikel 5, opgeheven.

Art. 26. De Vlaamse Regering brengt twee jaar na de inwerkingtreding van dit decreet aan het Vlaams Parlement verslag uit over de toepassing van dit decreet, in voorkomend geval met toevoeging van aanbevelingen die kunnen leiden tot een decretaal initiatief of tot andere maatregelen voor een passende uitvoering van dit decreet. Het verslag is gebaseerd op een evaluatieverslag van de VDI zelf, een evaluatieverslag van de Vlaamse toezichtcommissie en een verslag van het coördinatiecomité, vermeld in artikel 20.

Art. 27. Dit decreet treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Brussel, 3 februari 2012.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en
Vlaamse Rand,

Geert BOURGEOIS